

ΕΚΔΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΗΣ
ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΤΟΥ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ

Διὰ τὴν Γ' τάξιν τῶν ἑξατάξιων Γυμνασίων

ΕΣΔΟΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

*Ανετίθηκα 5 000.

Τιμῆματα μετὰ τοῦ βιβλίου, καὶ φόρου δρ. 24.50

Γ βλώσημον καὶ Φόρος Ἀναγκαστ. Δανείου δραχ. 8.25

*Αριθ. ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως 51995

Αριθ. ἀδείας κυκλοφορίας 30-3-35

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΑΙ : ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ."

46 Α--ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ--46 Α

1933

Σύμφωνα με την έγκληση περί
δικαιοσύνης των παιδιών
Μητρός και π. Αουάρι

Καρανάουζ 24 Σεπ

22

Μη...

Handwritten scribbles

Τμήματα 1/2 δροχ.

JH

χαρτόφορο

ΕΚΛΟΓΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΤΟΥ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

1933 ΕΕΝ

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ

Διὰ τὴν Γ' τάξιν τῶν ἑξαταξίων Γυμνασίων

ΚΛΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

ἀποφ. $\frac{42433}{4-8-33}$

Handwritten signature

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΣΤΑΙ : ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & Σ^{ια}
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ"

46 α—ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—46 α

1933

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγρα-
φέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας».

Ἐξέλιμα

Τύποις Α. Ζ. Διαλημαῖ, Βορέου 8—'Αθήναι

Καρανίου

24 Σεπ

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΗΣ ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΤΟΥ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΔ Λαρχακή

ΕΔΕΚ 1975

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ι. ΤΟ ΠΕΡΣΙΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥ

Μεταξὺ τῶν ἀνατολικῶν λαῶν τῆς ἀρχαιότητος κατ' ἐξοχὴν ἤκμαζον κατὰ τὸν 7ον—6ον π. Χ. αἰῶνα οἱ Λυδοί, οἱ Μῆδοι, οἱ Ἀσσύριοι ἢ Χαλδαῖοι καὶ οἱ Αἰγύπτιοι.

Ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἐκάστου τῶν λαῶν τούτων διετέλουν πολλὰ ἔθνη ἀσιατικά.

Οἱ κατὰ τὸν 6ον π. Χ. αἰῶνα βασιλεῖς τῶν λαῶν τούτων, Κροῖσος, Ἀστυάγης, Ναβουχοδονόσωρ καὶ Ἀμασις εὗρισκοντο εἰς τόσον στενὰς σχέσεις συγγενείας ἢ φιλίας, ὥστε νὰ θεωρῶνται ἀδιάσειστοι δεσπότης ὅλων τῶν χωρῶν ἀπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης μέχρι τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς Κασπίας καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου μέχρι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

Ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ βασιλέως τῶν Μήδων μεταξὺ τῶν ἄλλων διετέλουν καὶ οἱ Π Ε Ρ Σ Α Ι.

Οὗτοι ἦσαν Ἰνδοευρωπαϊκῆς καταγωγῆς. Πατρίς των ἦτο τὸ Ἰράν.

Κατὰ τὸν 7ον π. Χ. αἰῶνα ἐξετάθησαν Ν. Δ. μέχρι τῆς Περσίδος χώρας τοῦ σημερινοῦ Φαρσιστὰν παρὰ τὸν Περσικὸν κόλπον.

Ἦσαν διηρημένοι εἰς φυλάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐπισημοτάτη ἦτο ἡ τῶν Πασαργαδῶν.

Πρὸς τὴν φυλὴν ταύτην συνεδέθη ὁ βασιλεὺς τῶν Μήδων Ἀστυάγης διὰ κηδεστίας. Ἔδωκεν εἰς τὸν Πέρσην βασιλέα Καμβύσην ὡς σύζυγον τὴν θυγατέρα του Μανδάνην, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ ἐγεννήθη ὁ Κ Υ Ρ Ο Σ.

Οὗτος ἀπληυθέρωσε τὴν Περσίαν ἀπὸ τοῦ Μηδικοῦ ζυγοῦ, καὶ ἴδρυσεν τὸ μέγα Περσικὸν κράτος, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ὑπέταξε τὰ

μεγάλα καὶ ἀκμαῖα βασίλεια τῆς Λυδίας, Μηδίας καὶ Βαβυλωνίας.

Τὸν βίον τούτου καθ' ὅλου, ἀπὸ τῆς παιδικῆς τοῦ ἡλικίας μέχρι τοῦ θανάτου, ἔγραψε καὶ ὁ ΞΕΝΟΦΩΝ.

2. ΞΕΝΟΦΩΝ

α') Βίος τοῦ Ξενοφῶντος.

Ὁ Ξενοφῶν, ὁ υἱὸς τοῦ Γρούλλου καὶ τῆς Διοδώρας, ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις, ἐν τῷ δῆμῳ Ἐρχία, πλησίον τοῦ σημερινοῦ χωρίου Σπάτα, μεταξὺ τῶν ἐτῶν 434—430 π. Χ. Ἀνῆκεν εἰς οἰκογένειαν εὐπορον καὶ ἀριστοκρατικῶν φρονημάτων.

Ἐπὶ 8 ἔτη ἐμαθήτευσε πλησίον τοῦ φιλοσόφου Σωκράτους.

Κατὰ τὸ ἔτος 401 π. Χ. προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ φίλου του Προξένου τοῦ Βοιωτοῦ μετέβη εἰς τὰς Σάρδεϊς, ἵνα συσταθῇ καὶ συνάψῃ φιλικὰς σχέσεις πρὸς τὸν Κύρον, τὸν νεώτερον υἱὸν τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Δαρείου.

Κατὰ προτροπὴν τοῦ Προξένου καὶ τοῦ Κύρου ἠκολούθησεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκστρατείαν κατὰ τοῦ Ἀρταξέρξου ὡς ἐθελοντῆς ιδιώτης.

Μετὰ τὴν μάχην πλησίον τῶν Κουνάξων καὶ μετὰ τὴν δολοφονίαν τῶν Ἑλλήνων στρατηγῶν ἐξελέγη καὶ αὐτὸς στρατηγός. Κατόπιν δὲ ὑπερανθρώπων κόπων καὶ φοβερῶν κινδύνων ὠδήγησε τοὺς ὑπολειφθέντας Ἑλληνας εἰς τὴν Θράκην. Ὅτε δὲ ἤτοιμάζετο νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐπέισθη ὑπὸ τῶν φίλων του καὶ ἠνώθη τῷ 399 π. Χ. μετὰ τοῦ στρατοῦ τῶν Λακεδαιμονίων ὑπὸ τὸν Θίβρωνα, ἕνεκα καὶ τοῦ ὀποίου, κυρίως, κατεδικάσθη ἐρήμην εἰς ἔξορίαν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. Τὴν καταδίκην ταύτην μαθὼν, ἔμεινε μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Ἀσίᾳ πολεμῶν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοῦ περσικοῦ ζυγοῦ.

Κατὰ τὸ ἔτος 394 π. Χ. ἠκολούθησε τὸν Ἀγησίλαον, ἐπανερχόμενον εἰς Ἑλλάδα, διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς συμμαχίσαντας Βοιωτοὺς, Κορινθίους, Ἀργεῖους καὶ Ἀθηναίους κατὰ τῆς πατρίδος αὐτοῦ. Παρέστη εἰς τὴν τότε γενομένην ἐν Κορωνείᾳ μάχην.

Μετὰ τὴν μάχην ταύτην ἀπεφάσισε νὰ ἀποχωρήσῃ εἰς τὸν

ἰδιωτικὸν βίον. Πολὺ εἰς τοῦτο τὸν διηυκόλυναν οἱ Σπαρτιᾶται, οἱ ὅποιοι, τῇ συνεργείᾳ τοῦ Ἀγησιλάου, τῷ ἐδώρισαν διὰ τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν Σπάρτην, μέγα καὶ εὐφορον κτῆμα ἐν Σκιλλοῦντι τῆς Ἡλίδος, πλησίον τῆς Ὀλυμπίας καὶ πιθανώτατα εἰς τὸ σημερινὸν χωρίον Μακρίσιον.

Ἐκεῖ ἔζη ἡσύχως μὲ τὴν σύζυγόν του Φιλησίαν, καὶ τοὺς δύο ὠραίους υἱοὺς αὐτοῦ Γρύλλον καὶ Διόδωρον. Τὴν εἰκοσιτριετῇ περιόδου ἐκεῖ ζωὴν του διῆλθεν ἱππέων, κυνηγῶν, ἀλιεύων, γεωργῶν τὸ κτῆμα αὐτοῦ καὶ συγγράφων διάφορα ἔργα.

Μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην τῷ 371 π. Χ. ἔνθα οἱ Θηβαῖοι ἐνίκησαν τοὺς Λακεδαιμονίους, ὁ Ξενοφῶν ἐξειδιώχθη ἐκ τοῦ Σκιλλοῦντος ὑπὸ τῶν Ἡλείων, ἐχθρῶν τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ ἐγκατεστάθη κατ' ἀρχὰς μὲν ἐν τῷ Λεπρέφ, κατόπιν δὲ ἐν Κορίνθῳ.

Ἐκεῖ ζῶν ὡς κύριον σκοπὸν τῆς ζωῆς αὐτοῦ εἶχε νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀνάκλησιν ἐκ τῆς ἐξορίας αὐτοῦ, ὥστε οἱ υἱοὶ του νὰ μὴ μείνωσιν ἀπάτριδες.

Τῷ 369 π. Χ., ὅτε συνεμάχησαν οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἐψηφίσθη ἡ ἀνάκλησις ἐκ τῆς ἐξορίας του. Τότε προθύμως κατέταξεν εἰς τὸ Ἀθηναϊκὸν ἱππικὸν τοὺς υἱοὺς του, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ Γρύλλος ἐφονεύθη εἰς τὴν ἐν Μαντινεῖα μάχην τῷ 362 π. Χ. Ὀλίγον μετὰ τὸ 355 π. Χ. ἀπέθανεν ἐν Κορίνθῳ.

β') Συγγράμματα τοῦ Ξενοφῶντος.

Ὁ Ξενοφῶν κατέλιπεν ἀρκετὰ καὶ ἀξιόλογα συγγράμματα. Ἐν ἐκ τούτων εἶναι ἡ Κύρου Ἀνάβασις, ἡ ὁποία ἡρμηνεύθη κατὰ τὸ προηγούμενον σχολικὸν ἔτος ἐν τῇ Β'. τάξει.

Ἔτερον εἶναι ἡ

3. ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ

Ταύτην, διηρημένην εἰς ὀκτὼ βιβλία, ἔγραψεν ἐν Κορίνθῳ, πιθανώτατα μεταξὺ τοῦ 362—361 π. Χ., ἐπὶ τῇ βάσει καὶ ἄλλων πρὸ αὐτοῦ ἱστορικῶν πηγῶν, ἀλλὰ καὶ πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἀναμφιβόλως συνεκέντρωσε κατὰ τὴν παραμονὴν του πλησίον τοῦ νεωτέρου Κύρου.

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο τοῦ Ξενοφῶντος εἶναι κυρίως *πολιτι-*

κοπαιδαγωγικὸν μυθιστόρημα, διότι ἐν αὐτῷ ἐκθέτει τὰ κατὰ τὴν ἀνατροφὴν, τὸν βίον καὶ τὰς πράξεις τοῦ Κύρου τοῦ πρεσβυτέρου, τοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ περσικοῦ κράτους, οὐχὶ βεβαίως ὡς θὰ ἀπῆται ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια, ἀλλ' ὡς θὰ τὸν ὑπεβोधῆται εἰς τὸν διδακτικὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον δι' αὐτοῦ ἐπεδίωκεν.

Δι' αὐτοῦ δ' ἐσκοπεῖ ὁ Ξενοφῶν, νὰ διδάξῃ ὅτι τὸ ἄρχεῖν ἀνθρώπων δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀδυνάτων ἢ δυσκόλων ἔργων, ἀρκεῖ μόνον νὰ γνωρίζῃ κανεὶς πῶς πρέπει νὰ ἄρχῃ.

Ὡς παράδειγμα φέρει τὸν Κῦρον, ὁ ὁποῖος κατόρθωσε νὰ καταλάβῃ πολὺ ὑψηλὴν βαθμίδα εἰς τὴν τέχνην τοῦ ἄρχεῖν ἀνθρώπων, χάρις εἰς φυσικὰ τινα προσόντα καὶ τὴν ἐπιμεμελημένην ἀνατροφὴν, τῆς ὁποίας ἔτυχε παιδιόθεν ἐν μέσῳ τῶν Περσῶν.

Ὑπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ βαρβάρου βασιλέως Κύρου κρύπτεται ὁ Σπαρτιάτης βασιλεὺς Ἀγησίλαος, τὸν ὁποῖον ἐθαύμαζεν ὁ Ξενοφῶν, ὑπὸ τὴν περσικὴν δὲ παιδείαν καλύπτεται κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ σπαρτιατικὴ ἀγωγή, τὴν ὁποίαν οὗτος ἰδιαιτέρως ἐξετίμα, ὡς καταλληλοτέραν νὰ ἀναδείξῃ τὸν ἰδεώδη τύπον τοῦ ἀγαθοῦ καὶ εὐτυχοῦς βασιλέως.

Ἀπὸ τὸ διδακτικώτατον τοῦτο σύγγραμμα τοῦ Ξενοφῶντος, προέρχονται αἱ ἀνὰ χεῖρας :

4. "ΕΚΛΟΓΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΤΟΥ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ,,

Ἐν αὐταῖς περιλαμβάνονται ἐκλεκτὰ τεμάχια, καὶ σχετικὰ :

- 1) Μὲ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ Κύρου,
 - 2) τὴν πολεμικὴν καὶ διπλωματικὴν του δραῖσιν, ὡς στρατηγοῦ,
 - καὶ 3) τὴν διοικητικὴν του ἱκανότητα, ὡς βασιλέως πλέον,
- τὰ ὁποῖα καὶ θὰ ἐρμηνεύσωμεν ἐφετός.

Κ Ε Ι Μ Ε Ν Ο Ν

ΚΕΙΜΕΝΟ

ΜΕΡΟΣ Α.

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Α'. Γένος τοῦ Κύρου. Χάριτες σώματος καὶ ψυχῆς.
Ἡ κατὰ τοὺς περσικοὺς νόμους καθ' ὅλου
ἀγωγή καὶ πολιτεία. (II, 1-16).

Ἡ Πατρὸς μὲν δὴ ὁ Κύρος λέγεται γενέσθαι Καμβύσου¹
Περσῶν βασιλέως· ὁ δὲ Καμβύσης οὗτος τοῦ Περσειδῶν
γένους ἦν· οἱ δὲ Περσεῖδαι ἀπὸ Περσέως κλήζονται· μη-
τρὸς δὲ ὁμολογεῖται Μανδάνης γενέσθαι· ἡ δὲ Μανδάνη
αὕτη Ἀστυάγους ἦν θυγάτηρ τοῦ Μήδων γενομένου βασι-
λέως. Φῦναι δὲ ὁ Κύρος λέγεται καὶ ἄδεται ἔτι καὶ νῦν
ὑπὸ τῶν βαρβάρων εἶδος μὲν κάλλιστος, ψυχὴν δὲ φιλαν-
θρωπότατος καὶ φιλομαθέστατος καὶ φιλοτιμότατος, ὥστε
πάντα μὲν πόνον ἀνατλήγει, πάντα δὲ κίνδυνον ὑπομεί-
ναι τοῦ ἐπαινεῖσθαι ἕνεκα.

Φύσιν μὲν δὴ τῆς μορφῆς καὶ τῆς ψυχῆς τοιαύτην²
ἔχων διαμνημονεύεται· ἐπαιδεύθη γε μὴν ἐν Περσῶν νό-
μοις· οὗτοι δὲ δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τοῦ κοινοῦ
ἀγαθοῦ ἐπιμελόμενοι οὐκ ἔνθεν περ ἐν ταῖς πλείσταις πό-
λεσιν ἄρχονται· καὶ μὲν γὰρ πλείσται πόλεις ἀφείσαι παι-
δεύειν ὅπως τις ἐθέλει τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, καὶ αὐτοὺς
τοὺς πρεσβυτέρους ὅπως ἐθέλουσι διάγειν, ἔπειτα προστά-
τουςιν αὐτοῖς μὴ κλέπτειν μηδὲ ἀρπάζειν, μὴ βία εἰς οἰ-
κίαν παρῆναι, μὴ παῖειν ὅν μὴ δίκαιον, μὴ μοιχεύειν,
μὴ ἀπειθεῖν ἄρχοντι, καὶ τάλλα τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως ἦν
δέ τις τούτων τι παραβαίνει, ζημίαν αὐτοῖς ἐπέθεσαν.

- 3 Οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι προλαβόντες ἐπιμέλονται ὅπως τὴν ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται, οἳ οἱ πονηροῦ τινος ἢ αἰσχροῦ ἔργου ἐφίεσθαι, ἐπιμέλονται δὲ ὧδε. ἔστιν αὐτοῖς ἐλευθέρᾳ ἀγορὰ καλουμένη, ἐνθα τὰ τε βασιλεία καὶ τὰλλα ἀρχεῖα πεποιήται. ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὄνια καὶ οἱ ἀγοραῖοι καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ἀπειροκαλίαι ἀπελήλανται εἰς ἄλλον τόπον, ὡς μὴ μιγνύηται ἡ τούτων
- 4 τύρβη τῇ τῶν πεπαιδευμένων εὐκοσμίᾳ. διήρηται δὲ αὕτη ἢ ἀγορὰ ἢ περὶ τὰ ἀρχεῖα τέτταρα μέρη, τούτων δ' ἔστιν ἓν μὲν παισίν, ἓν δὲ ἐφήβοις, ἄλλο τελείοις ἀνδράσιν, ἄλλο τοῖς ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτη γεγονόσι. νόμῳ δ' εἰς τὰς ἑαυτῶν χώρας ἕκαστοι τούτων πάραισιν, οἱ μὲν παῖδες ἅμα τῇ ἡμέρᾳ καὶ οἱ τέλειοι ἄνδρες, οἱ δὲ γεραιτέροι ἡνίκ' ἂν ἐκάστῳ προχωρῇ, πλὴν ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, ἐν αἷς αὐτοὺς δεῖ παρεῖναι. οἱ δὲ ἐφηβοὶ καὶ κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα σὺν τοῖς γυμνητικοῖς ὄπλοις.
- 5 Ἄρχοντες δ' ἐφ' ἐκάστῳ τούτων τῶν μερῶν εἰσι δώδεκα. δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν φυλαὶ διήρηται. καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παισίν ἐκ τῶν γεραιτέρων ἡρημένοι εἰσὶν οἳ ἂν δοκῶσι τοὺς παῖδας βελτίστους ἀποδεικνύναι· ἐπὶ δὲ τοῖς ἐφήβοις ἐκ τῶν τελείων ἀνδρῶν οἳ ἂν αὐ τοὺς ἐφήβους βελτίστους δοκῶσι παρέχειν· ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν οἳ ἂν δοκῶσι παρέχειν αὐτοὺς μάλιστα τὰ τεταγμένα ποιούντας καὶ τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ τῆς μεγίστης ἀρχῆς· εἰσὶ δὲ καὶ τῶν γεραιτέρων προστάται ἡρημένοι, οἳ προστατεύουσιν ὅπως καὶ οὗτοι τὰ καθήκοντα ἀποτελεῶσιν, ἃ δὲ ἐκάστῳ ἡλικίᾳ προστέταχται ποιεῖν διηγησόμεθα, ὡς μᾶλλον δῆλον γένηται, ἢ ἐπιμέλονται ὡς ἂν βέλτιστοι εἶεν οἱ πολῖται.
- 6 Οἱ μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες διάγουσι μαθάνοντες δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται ὡσπερ παρ' ἡμῖν ἔτι γράμματα μαθησόμενοι. οἱ

δ' ἄρχοντες αὐτῶν δικτελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς· γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους ὡσπερ ἀνδράσιν ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολογίας καὶ ἄλλων οἷων δὴ εἰκός. οὓς δ' ἂν γινῶσι τούτων τι ἀδικούντας, τιμωροῦνται, κολάζουσι δὲ καὶ ἂν ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι. δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος οὐ ἔνεκα ἀνθρωποὶ μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ ἥκιστα, ἀχαριστίας, καὶ ἂν ἂν γινῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσι καὶ τούτον ισχυρῶς οἶονται γὰρ τοὺς ἀχαριστοὺς καὶ περὶ θεοῦς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν καὶ περὶ γονέας καὶ πατρίδα καὶ φίλους, ἔπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἢ ἀναισχυντίᾳ· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχροῦ ἡγεμών.

Διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύνην· μέγα δὲ 8 συμβάλλεται εἰς τὸ μανθάνειν σωφρονεῖν αὐτοὺς ὅτι καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὁρῶσιν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας, διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ισχυρῶς. διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκράτειαν γαστρὸς καὶ ποτοῦ· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους οὐ πρόσθεν ἀπιόντας γαστρὸς ἔνεκα πρὶν ἂν ἀφῶσιν οἱ ἄρχοντες, καὶ ὅτι οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημῆνωσι. φέρονται δὲ οἴκοθεν σίτον μὲν ἄρτον, ὄψον δὲ κάρδαμον, πιεῖν δέ, ἦν τις διψῆ, κώθωνα, ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρύσασθαι, πρὸς δὲ τούτοις μανθάνουσι καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. μέχρι μὲν δὴ ἕξ ἢ ἑπτακαίδεκα ἔτων ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πράττουσιν, ἐκ τούτου δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται.

Οὗτοι δ' αὖ οἱ ἐφηβοὶ διάγουσιν ὧδε. δέκα ἔτη ἀφ' οὗ 9

ἂν ἐκ παίδων ἐξέλθωσι, κοιμῶνται μὲν περὶ τὰ ἀρχεῖα,
 ὡσπερ προειρήκαμεν, καὶ φυλακῆς ἕνεκα τῆς πόλεως καὶ
 σωφροσύνης. δοκεῖ γὰρ αὕτη ἡ ἡλικία μάλιστα ἐπιμε-
 λείας δεῖσθαι, παρέχουσι δὲ καὶ τὴν ἡμέραν ἑαυτοὺς τοῖς
 ἀρχοῦσι χρῆσθαι, ἣν τι δέονται ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ, καὶ ὅταν
 μὲν δέῃ, πάντες μένουσι περὶ τὰ ἀρχεῖα. ὅταν δὲ ἐξίη
 βασιλεὺς ἐπὶ θήραν, ἐξάγει τὴν ἡμίσειαν τῆς φυλακῆς·
 ποιεῖ δὲ τοῦτο πολλάκις τοῦ μηνός. ἔχειν δὲ δεῖ τοὺς
 ἐξιόντας τόξα καὶ παρὰ τὴν φαρέτραν ἐν κολεῷ κοπίδα
 ἢ σάγαριν, ἐτι δὲ γέροντες καὶ παλτὰ δύο, ὥστε τὸ μὲν
 10 ἀφείναι, τῷ δ', ἐὰν δέῃ, ἐκ χειρὸς χρῆσθαι. διὰ τοῦτο δὲ
 δημοσίᾳ τοῦ θηρᾶν ἐπιμέλονται, καὶ βασιλεὺς ὡσπερ καὶ
 ἐν πολέμῳ ἡγεμῶν ἐστὶν αὐτοῖς καὶ αὐτὸς τε θηρᾶ καὶ
 τῶν ἄλλων ἐπιμέλεται, ὅπως ἂν θηρῶσιν, ὅτι ἀληθεστάτη
 αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι αὕτη ἡ μελέτη τῶν πρὸς τὸν πόλεμον,
 καὶ γὰρ πρῶ ἀνίστασθαι ἐθίζει καὶ ψύχη καὶ θάλπη ἀνέ-
 χεσθαι, γυμνάζει δὲ καὶ ὁδοιπορίαις καὶ δρόμοις, ἀνάγκη
 δὲ καὶ τοξεῦσαι θηρίον καὶ ἀκοντίσαι, ὅπου ἂν παραπί-
 πτη, καὶ τὴν ψυχὴν δὲ πολλάκις ἀνάγκη θήγεσθαι ὅταν τι
 τῶν ἀλκίμων θηρίων ἀνθιστῆται. παίζειν μὲν γὰρ δῆπου
 δεῖ τὸ ὁμόσε γιννόμενον, φυλάσσεσθαι δὲ τὸ ἐπιφερόμενον.
 Ὡστε οὐ ῥάδιον εὑρεῖν τί ἐν τῇ θήρᾳ ἄπεστι τῶν ἐν πο-
 λέμῳ παρόντων.

11 Ἐξέρχονται δὲ ἐπὶ τὴν θήραν ἄριστον ἔχοντες πλείον
 μὲν, ὡς τὸ εἶκός, τῶν παίδων, τἄλλα δὲ ὅμοιον. καὶ θη-
 ρῶντες μὲν οὐκ ἂν ἀριστήσειαν, ἣν δέ τι δεήσῃ ἢ θηρίου
 ἕνεκα ἐπικαταμείναι ἢ ἄλλως ἐθελήσωσι διατρίψαι περὶ
 τὴν θήραν, τὸ οὖν ἄριστον τοῦτο δειπνήσαντες τὴν ὑστε-
 ραίαν αὐθιρῶσι μέχρι δειπνοῦ, καὶ μίαν ἄμφω τούτῳ τῷ
 ἡμέρα λογιζονται, ὅτι μιᾶς ἡμέρας σίτον δαπανῶσι. τοῦτο
 δὲ πρῶτον τοῦ ἐθίξεσθαι ἕνεκα, ἵν' ἐάν τι καὶ ἐν πολέμῳ
 δεήσῃ, δύνωνται ταῦτό ποιεῖν, καὶ ὄψον δὲ τοῦτο ἔχουσιν

οί τηλικούτοι, ὅτι ἂν θηράσωσιν· εἰ δὲ μή, τὸ κάρδαμον.
εἰ δέ τις αὐτοὺς οἶεται ἢ ἐσθίειν ἀηδῶς, ὅταν κάρδαμον μό-
νον ἔχωσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ, ἢ πίνειν ἀηδῶς, ὅταν ὕδωρ πίνω-
σιν, ἀναμνησθήτω, πῶς μὲν ἦδὸν μᾶζα καὶ ἄρτος πεινῶντι
φαγεῖν, πῶς δὲ ἦδὸν ὕδωρ πεινῶντι διψῶντι.

Αἱ δ' αὖ μένουσαι φυλαὶ διατρέβουσι μελετῶσαι τὰ τε 12
ἄλλα ἃ παῖδες ὄντες ἔμαθον καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν,
καὶ διαγωνιζόμενοι ταῦτα πρὸς ἀλλήλους διατελοῦσιν·
εἰσὶ δὲ καὶ δημόσιοι τούτων ἀγῶνες καὶ ἄθλα προτίθεται·
ἐν ἧ δ' ἂν τῶν φυλῶν πλείστοι ὦσι δαημονέστατοι καὶ
ἀνδρικότατοι καὶ εὐπιστότατοι, ἐπαινοῦσιν οἱ πολῖται καὶ
τιμῶσιν οὐ μόνον τὸν νῦν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅστις
αὐτοὺς παῖδας ὄντας ἐπαίδευσε. χρῶνται δὲ τοῖς μένουσι
τῶν ἐφήβων αἱ ἀρχαί, ἦν τι ἢ φρουρήσαι δεήσῃ ἢ κακούρ-
γους ἐρευνῆσαι ἢ ληστὰς ὑποδραμεῖν ἢ καὶ ἄλλο τι ὅσα
ἰσχύος ἢ τάχους ἔργα ἐστί. ταῦτα μὲν δὴ οἱ ἐφηβοὶ
πράττουσιν. ἐπειδὴν δὲ τὰ δέκα ἔτη διατελέσωσιν, ἐξέρ-
χονται εἰς τοὺς τελείους ἀνδρας.

Ἄφ' οὗ δ' ἂν ἐξέλθῃσι χρόνου οὗτοι αὖ πέντε καὶ 18
εἴκοσιν ἔτη διάγουσιν ὧδε. πρῶτον μὲν ὥσπερ οἱ ἐφηβοὶ
παρέχουσιν ἑαυτοὺς ταῖς ἀρχαῖς χρήσθαι, ἦν τι δέῃ ὑπὲρ
τοῦ κοινοῦ, ὅσα φρονούντων τε ἤδη ἔργα ἐστί καὶ ἔτι δυ-
ναμένων. ἦν δέ ποι δέῃ στρατεύεσθαι, τόξα μὲν οἱ οὕτω πε-
παιδευμένοι οὐκέτι ἔχοντες οὐδὲ παλτὰ στρατεύονται, τὰ
δ' ἀγχέμαχα ὄπλα καλούμενα, θώρακά τε περὶ τοῖς στέρ-
νοις καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, οἷόν περ γράφονται οἱ
Πέρσαι ἔχοντες, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ μάχαιραν ἢ κοπίδα, καὶ αἱ
ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι ἐκ τούτων καθίστανται πλὴν οἱ τῶν παί-
δων διδάσκαλοι. ἐπειδὴν δὲ τὰ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη δια-
τελέσωσιν, εἴησαν μὲν ἂν οὗτοι πλείον τι γεγονότες ἢ τὰ
πεντήκοντα ἔτη ἀπὸ γενεᾶς· ἐξέρχονται δὲ τηλικαῦτα εἰς
τοὺς γεραιτέρους ὄντας τε καὶ καλουμένους.

- 14 Οἱ δ' αὖ γεραίτεροι οὗτοι στρατεύονται μὲν οὐκέτι ἔξω τῆς ἑαυτῶν, οἴκοι δὲ μένοντες δικάζουσι τὰ τε κοινὰ καὶ τὰ ἴδια πάντα. καὶ θανάτου δὲ οὗτοι κρίνουσι, καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτοι πάσας αἰροῦνται· καὶ ἦν τις ἢ ἐν ἐφήβοις ἢ ἐν τελείοις ἀνδράσιν ἐλλίπη τι τῶν νομίμων, φαίνουσι μὲν οἱ φύλαρχοι ἕκαστοι καὶ τῶν ἄλλων ὁ βουλόμενος, οἱ δὲ γεραίτεροι ἀκούσαντες ἐκκρίνουσιν· ὁ δὲ ἐκκριθεὶς ἄτιμος διατελεῖ τὸν λοιπὸν βίον.
- 15 Ὅτινα δὲ σαφέστερον δηλωθῆ παῖσα ἡ Περσῶν πολιτεία, μικρὸν ἐπάνειμι· νῦν γὰρ ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθῆ διὰ τὰ προειρημένα. λέγονται μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ τὰς δώδεκα μυριάδας εἶναι· τούτων δ' οὐδεὶς ἀπελήλαται νόμφ τιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ἔξεστι πᾶσι Πέρσαις πέμπειν τοὺς ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς δικαιοσύνης διδασκαλεῖα. ἀλλ' οἱ μὲν δυνάμενοι τρέφειν τοὺς παῖδας ἀργοῦντας πέμπουσιν, οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι οὐ πέμπουσιν. οἱ δ' ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκάλοις, ἔξεστιν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύεσθαι, τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν οὕτως οὐκ ἔξεστιν. οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς ἐφήβοις διατελέσωσι τὰ νόμιμα ποιῶντες, ἔξεστι τούτοις εἰς τοὺς τελείους ἄνδρας συναλίζεσθαι καὶ ἀρχῶν καὶ τιμῶν μετέχειν, οἱ δ' ἂν μὴ διαγένωνται ἐν τοῖς ἐφήβοις, οὐκ εἰσέρχονται εἰς τοὺς τελείους. οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγένωνται ἀνεπίληπτοι, οὗτοι τῶν γεραιτέρων γίγνονται. οὕτω μὲν δὴ οἱ γεραίτεροι διὰ πάντων τῶν κалων ἐληλυθότες καθίστανται· καὶ ἡ πολιτεία αὕτη, ἢ οἴονται χρώμενοι βέλτιστοι ἂν εἶναι.
- 16 . . . Ταῦτα μὲν δὴ κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν· οὐ δ' ἔνεκα ὁ λόγος ὠρμήθη, νῦν λέξομεν τὰς Κύρου πράξεις ἀρξάμενοι ἀπὸ παιδός.

**Β'. Εὐχάριστος παραμονὴ τοῦ Κύρου πλησίον
τοῦ πάππου Ἀστυάγου.**

(III, 1—7, 12—17)

Κῦρος γὰρ μέχρι μὲν δώδεκα ἐτῶν ἢ ὀλίγῳ πλείον 1
ταύτῃ τῇ παιδείᾳ ἐπαιδεύθη, καὶ πάντων τῶν ἡλικίων
διαφέρων ἐφαίνετο καὶ εἰς τὸ ταχὺ μανθάνειν ἃ δέοι καὶ
εἰς τὸ καλῶς καὶ ἀνδρείως ἕκαστα ποιεῖν. ἐκ δὲ τούτου
τοῦ χρόνου μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγα-
τέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς· ἰδεῖν γὰρ ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουεν
αὐτὸν καλὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι. ἔρχεται δ' αὐτῇ τε ἡ Μανδάνη
πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὸν Κῦρον τὸν υἱὸν ἔχουσα.

Ὡς δὲ ἀφίκετο τάχιστα καὶ ἔγνω ὁ Κῦρος τὸν Ἀστυά- 2
γην τῆς μητρὸς πατέρα ὄντα, εὐθύς οἷα δὴ παῖς φύσει
φιλόστοργος ὢν ἠσπάζετό τε αὐτόν, ὥσπερ ἂν εἴ τις πά-
λαι συντεθραμμένος καὶ πάλαι φιλῶν ἀσπάζοιτο, καὶ ὄρων
δὴ αὐτὸν κεκοσμημένον καὶ ὀφθαλμῶν ὑπογραφῆ καὶ χρώ-
ματος ἐντρέψει καὶ κόμαις προσθέτοις, ἃ δὴ νόμιμα ἦν ἐν
Μήδοις· ταῦτα γὰρ πάντα Μηδικὰ ἐστί, καὶ οἱ πορφυροῖ
χιτῶνες καὶ οἱ κἀνδυες καὶ οἱ στρεπτοὶ οἱ περὶ τῆ δέρῃ
καὶ τὰ ψέλια τὰ περὶ ταῖς χερσίν, ἐν Πέρσαις δὲ τοῖς
οἴκοι καὶ νῦν ἔτι πολὺ καὶ ἐσθῆτες φαυλότεραι καὶ διαί-
ται εὐτελέστεραι· ὄρων δὴ τὸν κόσμον τοῦ πάππου, ἐμ-
βλέπων αὐτῷ ἔλεγεν· — «ὦ μητερ, ὡς καλὸς μοι ὁ πάπ-
πος». ἐρωτῶσης δὲ αὐτὸν τῆς μητρὸς πρότερος καλλίων
αὐτῷ δοκεῖ εἶναι, ὁ πατήρ ἢ οὗτος, ἀπεκρίνατο ἄρα ὁ
Κῦρος· — «ὦ μητερ, Περσῶν μὲν πολὺ κάλλιστος ὁ
ἐμὸς πατήρ, Μήδων μὲντοι ὅσων ἐώρακα ἐγὼ καὶ ἐν ταῖς
ἑδοῖς καὶ ἐπὶ ταῖς θύραις πολὺ οὗτος ὁ ἐμὸς πάππος
κάλλιστος».

Ἄντασπαζόμενος δὲ ὁ πάππος αὐτὸν καὶ στολὴν κα- 3
λὴν ἐνέδυσσε καὶ στρεπτοῖς καὶ ψελίοις ἐτίμα καὶ ἐκόσμη,

καὶ εἴ ποι ἐξελαύνοι, ἐφ' ἵππου χρυσοχαλίνου περιήγεν, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἰώθει πορεύεσθαι. ὁ δὲ Κύρος ἄτε παῖς ὢν καὶ φιλόκαλος καὶ φιλότιμος ἤδικοτο τῇ στολῇ, καὶ ἵππεύειν μανθάνων ὑπερέχαιρεν· ἐν Πέρσαις γὰρ διὰ τὸ χαλεπὸν εἶναι καὶ τρέφειν ἵππους καὶ ἵππεύειν ἐν ὄρεινῃ οὔσῃ τῇ χώρᾳ καὶ ἰδεῖν ἵππον πάνυ σπάνιον ἦν.

4 ~~+~~ Δειπνῶν δὲ δὴ ὁ Ἀστυάγης σὺν τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ Κύρῳ, βουλόμενος τὸν παῖδα ὡς ἤδιστα δειπνεῖν, ἵνα ἦτον τὰ οἴκαδε ποθοίη, προσῆγεν αὐτῷ καὶ παροψίδας καὶ παντοδαπὰ ἐμβάμματα καὶ βρώματα. τὸν δὲ Κύρον ἔφασαν λέγειν· — «ὦ πάππε, ὅσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ δεῖπνῳ, εἰ ἀνάγκη σοι ἐπὶ πάντα τὰ λευκάρια ταῦτα διατείνειν τὰς χεῖρας καὶ ἀπογεύεσθαι τούτων τῶν παντοδαπῶν βρωμάτων». — «Τί δέ», φάναι τὸν Ἀστυάγην, «οὐ γὰρ πολὺ σοι δοκεῖ εἶναι κάλλιον τόδε τὸ δεῖπνον τοῦ ἐν Πέρσαις;» τὸν δὲ Κύρον πρὸς ταῦτα ἀποκρίνασθαι λέγεται· — «Οὐκ, ὦ πάππε, ἀλλὰ πολὺ ἀπλουστέρα καὶ εὐθυτέρα παρ' ἡμῖν ἢ ὁδός ἐστιν ἐπὶ τὸ ἐμπλησθῆναι ἢ παρ' ὑμῖν· ἡμᾶς μὲν γὰρ ἄρτος καὶ κρέα εἰς τοῦτο ἄγει, ὑμεῖς δὲ εἰς μὲν τὸ αὐτὸ ἡμῖν σπεύδετε, πολλοὺς δέ τινας ἐλιγμοὺς ἄνω καὶ κάτω πλανώμενοι μόλις ἀφικνεῖσθε ὅποι ἡμεῖς πάλαι ἤκομεν».

+ 5 «Ἄλλ', ὦ παῖ», φάναι τὸν Ἀστυάγην, «οὐκ ἀχθόμενοι ταῦτα περιπλανώμεθα· γευόμενος δὲ καὶ σύ», ἔφη, «γνώσῃ ὅτι ἡδέα ἐστίν». — «Ἄλλὰ καὶ σέ», φάναι τὸν Κύρον, «ὄρω, ὦ πάππε, μυσταπτόμενον ἵταῦτα τὰ βρώματα». καὶ τὸν Ἀστυάγην ἐπερέεσθαι· — «Καὶ τί νι δὴ σὺ τεκμαιρόμενος, ὦ παῖ, λέγεις;» — «Ὅτι σε», φάναι, «ὄρω, ὅταν μὲν τοῦ ἄρτου ἄψῃ, εἰς οὐδὲν τὴν χεῖρα ἀποψώμενον, ὅταν δὲ τούτων τινὸς θίγῃς, εὐθὺς ἀποκαθαίρει τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, ὡς πάνυ ἀχθόμενος ὅτι πλέα σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετο». πρὸς ταῦτα δὲ τὸν Ἀστυάγην εἶπειν·

6

«Εἰ τοίνυν οὕτω γινώσκεις, ὦ παῖ, ἀλλὰ κρέα γε εὖω-
χοῦ, ἵνα νεανίας οἴκαδε ἀπέλθῃς». ἅμα δὲ ταῦτα λέγοντα
πολλὰ αὐτῷ παραφέρειν καὶ θήρεια καὶ τῶν ἡμέρων. Καὶ
τὸν Κύρον, ἐπεὶ ἑώρα πολλὰ τὰ κρέα, εἶπειν·—«Ἡ καὶ
δίδως», φάναι, «ὦ πάππε, πάντα ταῦτά μοι τὰ κρέα ἔτι
ἂν βούλωμαι αὐτοῖς χρῆσθαι;»—«Νῆ Δία», φάναι, «ὦ
παῖ, ἔγωγέ σοι!»

* Ἐνταῦθα δὴ τὸν Κύρον λαβόντα τῶν κρεῶν διαδιδό- 7
ναι τοῖς ἀμφὶ τὸν πάππον θεραπευταῖς, ἐπιλέγοντα ἐκά-
στω·—«Σοὶ μὲν τοῦτο ὅτι προθύμως με ἵππεύειν διδά-
σκεις, σοὶ δ' ὅτι μοι παλτὸν ἔδωκας· νῦν γὰρ τοῦτ' ἔχω·
σοὶ δ' ὅτι τὸν πάππον καλῶς θεραπεύεις, σοὶ δ' ὅτι μου
τὴν μητέρα τιμᾶς»· τοιαῦτα ἐποίει, ἕως διεδίδου πάντα ἃ
ἔλαβε κρέα.

+ Τσαύτας μὲν αὐτοῖς εὐθυμίας παρεῖχεν ἐπὶ τῷ δεῖ- 12
πνῳ· τὰς δ' ἡμέρας εἴ τινος αἴσθητο δεόμενον ἢ τὸν
πάππον ἢ τὸν τῆς μητρὸς ἀδελφόν, χαλεπὸν ἦν ἄλλον
φθάσαι τοῦτο ποιήσαντα· ὅτι γὰρ δύναίτο ὁ Κύρος ὑπερ-
έχαιρειν αὐτοῖς χαριζόμενος.

* Ἐπεὶ δὲ ἡ Μανδάνη παρεσκευάζετο ὡς ἀπιούσα πά- 13
λιν πρὸς τὸν ἄνδρα, ἐδεῖτο αὐτῆς ὁ Ἄστυάγης καταλι-
πεῖν τὸν Κύρον. ἢ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι βούλοίτο μὲν ἅπαντα
τῷ πατρὶ χαρίζεσθαι, ἄκοντα μέντοι τὸν παῖδα χαλεπὸν
εἶναι νομίζειν καταλιπεῖν. ἔνθα δὴ ὁ Ἄστυάγης λέγει
πρὸς τὸν Κύρον·—«Ἡ παῖ, ἦν μένης παρ' ἐμοί, πρῶτον 14
μὲν τῆς παρ' ἐμὲ εἰσόδου σοι οὐ Σάκας ἄρξει, ἀλλ' ὀπό-
τιαν βούλῃ εἰσιέναι ὡς ἐμέ, ἐπὶ σοὶ ἔσται· καὶ χάριν σοι
εἴσομαι ὅσῳ ἂν πλεονάκις εἰσῆς ὡς ἐμέ. ἔπειτα δὲ ἵπποις
τοῖς ἐμοῖς χρήσῃ καὶ ἄλλοις ὀπόσοις ἂν βούλῃ, καὶ ὀπό-
ταν ἀπίης, ἔχων ἅπει οὐς ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς. ἔπειτα δὲ ἐν
τῷ δεῖπνῳ ἐπὶ τὸ μετρίως σοι δοκοῦν ἔχειν ὅποιαν βούλῃ
ὁδὸν πορεύσῃ. ἔπειτα τὰ τε νῦν ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία

δίδωμί σοι καὶ ἄλλα παντοδαπὰ συλλέξω, ἃ σὺ ἐπειδὴν τάχιστα ἱππεύειν μάθης, διώξῃ, καὶ τοξεύων καὶ ἀκοντίζων καταβαλεῖς ὡσπερ οἱ μεγάλοι ἄνδρες. καὶ παιδας δέ σοι ἐγὼ συμπαίστορας παρέξω, καὶ ἄλλα ὅποσα ἂν βούλη λέγων πρὸς ἐμὲ οὐκ ἀτυχήσεις». β.

- 15 + Ἐπεὶ ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀστυάγης, ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλοιο μένειν ἢ ἀπιέναι. ὁ δὲ οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλὰ ταχὺ εἶπεν ὅτι μένειν βούλοιο. ἐπερωτηθεὶς δὲ πάλιν ὑπὸ τῆς μητρὸς διὰ τί, εἰπεῖν λέγεται· — «Ὅτι οἴκοι μὲν τῶν ἡλίκων καὶ εἰμὶ καὶ δοκῶ κράτιστος εἶναι, ὦ μήτερ, καὶ ἀκοντίζων καὶ τοξεύων, ἐνταῦθα δὲ οἶδ' ὅτι ἱππεύων ἦττων εἰμὶ τῶν ἡλίκων· καὶ τοῦτο εὖ ἴσθι, ὦ μήτερ», ἔφη, «ὅτι ἐμὲ πάνυ ἀνιᾶ. ἦν δέ με καταλίπης ἐνθάδε καὶ μάθω ἱππεύειν, ὅταν μὲν ἐν Πέρσαις ὦ, οἰμαί σοι ἐκείνους τοὺς ἀγαθοὺς τὰ πεζικὰ βραδίως νικῆσειν, ὅταν δ' εἰς Μήδους ἔλθω, ἐνθάδε πειράσομαι τῷ πάππῳ ἀγαθῶν ἱππέων κράτιστος ὢν ἱππεὺς συμμαχεῖν αὐτῷ». β.

- 16 Τὴν δὲ μητέρα εἰπεῖν· — «Τὴν δὲ δικαιοσύνην, ὦ παῖ, πῶς μαθήσῃ ἐνθάδε ἐκεῖ ὄντων σοι τῶν διδασκάλων; » καὶ τὸν Κῦρον φάναι· — «Ἄλλ', ὦ μήτερ, ἀκριβῶς ταῦτά γε οἶδα». — «Πῶς σὺ οἶσθα; » τὴν Μανδάνην εἰπεῖν. — «Ὅτι», φάναι, «ὁ διδάσκαλός με ὡς ἦδη ἀκριβοῦντα τὴν δικαιοσύνην καὶ ἄλλοις καθίστη δικάζειν. καὶ τοίνυν», φάναι, «ἐπὶ μιᾷ ποτε δίκῃ πληγὰς ἔλαβον ὡς οὐκ ὀρθῶς δικάσας».

- 17 «Ἦν δέ τι ἄρα προσδέωμαι, ὁ πάππος με», ἔφη, «οὗτος ἐπιδιδάξει».

Γ'. "Ασκησις τοῦ Κύρου ἐν τῇ ἱππικῇ καὶ τῇ θήρᾳ.

(II, 1—10).

Τοιαῦτα μὲν δὴ πολλὰ ἐλάλει ὁ Κύρος· τέλος δὲ ἡ 1
 μὲν μήτηρ ἀπῆλθε, Κύρος δὲ κατέμεινε καὶ αὐτοῦ ἐτρέ-
 φετο. καὶ ταχὺ μὲν τοῖς ἡλικιώταις συνεκέκρατο ὥστε
 οἰκείως διακείσθαι, ταχὺ δὲ τοὺς πατέρας αὐτῶν ἀνήρητο,
 προσίων καὶ ἐνδηλος ὢν ὅτι ἠσπάζετο αὐτῶν τοὺς υἱεῖς,
 ὥστε εἴ τι τοῦ βασιλέως δέοιτο, τοὺς παῖδας ἐκέλευον τοῦ
 Κύρου δεῖσθαι διαπράξασθαι σφίσιν, ὁ δὲ Κύρος, ὅ,τι δέ-
 ουντο αὐτοῦ οἱ παῖδες, διὰ τὴν φιλανθρωπίαν καὶ φιλο-
 τμίαν περὶ παντὸς ἐποιεῖτο διαπράττεσθαι, καὶ ὁ Ἄστυά-
 γης δὲ ὅ,τι δέοιτο αὐτοῦ ὁ Κύρος οὐδὲν ἐδύνατο ἀντέχειν
 μὴ οὐ χαρίζεσθαι. καὶ γὰρ ἀσθενήσαντος αὐτοῦ οὐδέποτε 2
 ἀπέλειπε τὸν πάππον οὐδὲ κλαίων ποτὲ ἐπαύετο, ἀλλὰ
 δῆλος ἦν πᾶσιν ὅτι ὑπερεφοβεῖτο μὴ οἱ ὁ πάππος ἀποθάνῃ·
 καὶ γὰρ ἐκ νυκτὸς εἴ τινας δέοιτο Ἄστυάγης, πρῶτος
 ἠσθάνετο Κύρος καὶ πάντων ἀοκνότατα ἀνεπήδα ὑπηρε-
 τήσων ὅ,τι οἴοιτο χαριεῖσθαι, ὥστε παντάπασιν ἀνεκτέ-
 σατο τὸν Ἄστυάγην.

Καὶ ἦν μὲν ἴσως πολυλογώτερος, ἅμα μὲν διὰ τὴν 3
 παιδείαν, ὅτι ἠναγκάζετο ὑπὸ τοῦ διδασκάλου καὶ διδόναι
 λόγον ὢν ἐποίει καὶ λαμβάνειν παρ' ἄλλων, ὁπότε δικά-
 ζοι, εἴ τι δὲ καὶ διὰ τὸ φιλομαθῆς εἶναι πολλὰ μὲν αὐτὸς
 αἶε τοὺς παρόντας ἀνηρώτα πῶς ἔχοντα τυγχάνοι, καὶ ὅσα
 αὐτὸς ὑπ' ἄλλων ἐρωτῶτο, διὰ τὸ ἀγχίνους εἶναι ταχὺ
 ἀπεκρίνετο, ὥστ' ἐκ πάντων τούτων ἡ πολυλογία συνελέ-
 γετο αὐτῷ· ἀλλ' ὥσπερ γὰρ ἐν σώματι, ὅσοι νέοι ὄντες
 μέγεθος ἔλαβον, ὅμως ἐμφαίνεται τὸ νεαρὸν αὐτοῖς ὁ
 κατηγορεῖ τὴν ὀλιγοετίαν, οὕτω καὶ Κύρου ἐκ τῆς πολυ-
 λογίας οὐ θράσος διαφαίνεται, ἀλλ' ἀπλότης καὶ φιλοστορ-

γία, ὥστ' ἐπεθύμει ἄν τις ἔτι πλείω αὐτοῦ ἀκούειν ἢ σιωπῶντι παρῆναι.

- 4 Ὡς δὲ προῆγεν αὐτὸν ὁ χρόνος σὺν τῷ μεγέθει εἰς ὥραν τοῦ πρόσηβον γενέσθαι, ἐν τούτῳ δὲ τοῖς μὲν λόγοις μανοτέροις ἐχρήτο καὶ τῇ φωνῇ ἤσυχαιτέρα, αἰδοῦς δ' ἐνεπίμπλατο, ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι ὁπότε συντυγχάνοι τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ τὸ σκυλακῶδες τὸ πᾶσιν ὁμοίως προσπίπτειν οὐκέθ' ὁμοίως προπετὲς εἶχεν. οὕτω δὲ ἤσυχαιτερος μὲν ἦν, ἐν δὲ ταῖς συνουσίαις πάμπαν ἐπίχαρις. καὶ γὰρ ὅσα διαγωνίζονται πολλάκις ἤλικες πρὸς ἀλλήλους, οὐχ ἃ κρείττων ἦδει ὢν, ταῦτα προυκαλεῖτο τοὺς συνόντας, ἀλλ' ἅπερ εὖ ἦδει ἑαυτὸν ἦττονα ὄντα, ἐξῆρχε, φάσκων κάλλιον αὐτῶν ποιήσειν, καὶ κατήρχεν ἦδη ἀναπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἢ διατοξευσόμενος ἢ διακοντιούμενος ἀπὸ τῶν ἵππων οὐπω πάνυ ἔποχος ὢν, ἠττώμενος δὲ αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ μάλιστα ἐγέλα.

- 5 Ὡς δ' οὐκ ἀπεδίδρασκεν ἐκ τοῦ ἠττώσθαι εἰς τὸ μὴ ποιεῖν ὃ ἠττώτο, ἀλλ' ἐκαλινδεῖτο ἐν τῷ πειρᾶσθαι αὐθις βέλτιον ποιεῖν, ταχὺ μὲν εἰς τὸ ἴσον ἀφίκετο τῇ ἵππικῇ τοῖς ἡλιξί, ταχὺ δὲ παρήει διὰ τὸ ἔραν τοῦ ἔργου, ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ἀνηλώκει διώκων καὶ βάλλων καὶ κατακαίνων, ὥστε ὁ Ἀστυάγης οὐκέτ' εἶχεν αὐτῷ συλλέγειν θηρία. καὶ ὁ Κῦρος αἰσθόμενος ὅτι βουλόμενος οὐ δύναιτό οἱ ζῶντα πολλὰ παρέχειν, ἔλεγε πρὸς αὐτόν· «ᾧ πάππε, τί σε δεῖ θηρία ζητοῦντα πράγματ' ἔχειν; ἀλλ' εἰάν ἐμὲ ἐκπέμπης ἐπὶ θήραν σὺν τῷ θεῖῳ, νομιῶ ὅσα ἂν ἴδω θηρία, ἐμοὶ ταῦτα τρέφεσθαι». ἐπιθυμῶν δὲ σφόδρα ἐξιάναι ἐπὶ τὴν θήραν οὐκέθ' ὁμοίως λιπαρεῖν ἐδύνατο ὥσπερ παῖς ὢν, ἀλλ' ὀκνηρότερον προσήει. καὶ ἃ πρόσθεν τῷ Σάκᾳ ἐμέμφετο ὅτι οὐ παρίει αὐτὸν πρὸς τὸν πάππον, αὐτὸς ἦδη Σάκας ἑαυτῷ ἐγίγνετο· οὐ γὰρ προσήει, εἰ μὴ ἴδοι εἰ καιρὸς εἶη, καὶ τοῦ Σάκα ἐδεῖτο πάντως σημαίνειν

αὐτῷ ὁπότε ἐγχωροίη καὶ ὁπότε καιρὸς εἴη· ὥστε ὁ Σά-
κας ὑπερεφίλει ἤδη καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.

Ἐπεὶ δ' οὖν ἔγνω ὁ Ἀστυάγης σφόδρα αὐτὸν ἐπιθυ- 7
μοῦντα ἔξω θηρᾶν, ἐκπέμπει αὐτὸν σὺν τῷ θεῖῳ καὶ φύ-
λακας συμπέμπει ἐφ' ἵππων πρεσβυτέρους, ὅπως ἀπὸ τῶν
δυσχωριῶν φυλάττοιεν αὐτὸν καὶ εἰ τῶν ἀγρίων τι φανεῖη
θηρίων· ὁ οὖν Κῦρος τῶν ἐπομένων προθύμως ἐπυνθάνετο
ποίοις οὐ χρῆθ' ἡθίροις πελάζειν καὶ ποῖα χρῆθ' ἠαρρῶντα
διώκειν. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι ἄρκτοι τε πολλοὺς ἤδη πλησιά-
σαντας διέφθειραν καὶ κάπροι καὶ λέοντες καὶ παρδάλεις,
αἱ δὲ ἔλαφοι καὶ δορκάδες καὶ οἱ ἀγριοὶ οἴες καὶ οἱ ὄνοι
οἱ ἀγριοὶ ἀσινεῖς εἰσιν. ἔλεγον δὲ καὶ τοῦτο, τὰς δυσχω-
ρίας ὅτι δεῖσι φυλάττεσθαι οὐδὲν ἤττον ἢ τὰ θηρία· πολλοὺς
γὰρ ἤδη αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι. *Εἰς δὲ αὐτὸν*

Καὶ ὁ Κῦρος πάντα ταῦτα ἐμάνθανε προθύμως· ὡς δὲ 8
εἶδεν ἔλαφον ἐκπηδήσασαν, πάντων ἐπιλαθόμενος ὧν ἤκου-
σεν ἐδίωκεν οὐδὲν ἄλλο ὄρων ἢ ὅπῃ ἔφευγε. καὶ πῶς δια-
πηδῶν αὐτῷ ὁ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ κἀκεῖ-
νον ἐξετραχίλισεν· οὐ μὴν ἀλλ' ἐπέμεινε ὁ Κῦρος μόλις
πῶς, καὶ ὁ ἵππος ἐξανέστη. ὡς δ' εἰς τὸ πεδίον ἦλθεν,
ἀκοντίσας καταβάλλει τὴν ἔλαφον, καλὸν τι χρῆμα καὶ
μέγα. καὶ ὁ μὲν δὴ ὑπερέχαιρεν· οἱ δὲ φύλακες προσελά-
σαντες ἐλοιδοροῦν αὐτὸν καὶ ἔλεγον εἰς οἶον κίνδυνον ἔλθαι,
καὶ ἔφασαν κατερεῖν αὐτοῦ. ὁ οὖν Κῦρος εἰστήκει καταβε-
θηκῶς, καὶ ἀκούων ταῦτα ἠνιάτο. ὡς δ' ἦσθετο κραυγῆς,
ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸν ἵππον ὥσπερ ἐνθουσιῶν, καὶ ὡς εἶδεν
ἐκ τοῦ ἀντίου κάπρον προσφερόμενον, ἀντίος ἐλαύνει καὶ
διατεινάμενος εὐστόχως βάλλει εἰς τὸ μέτωπον καὶ κατέ-
σχε τὸν κάπρον. *Ἐπισημασμένων*

Ἐνταῦθα μέντοι ἤδη καὶ ὁ θεῖος αὐτῷ ἐλοιδορεῖτο, 9
τὴν θρασύτητα ὄρων. ὁ δ' αὐτοῦ λοιδορουμένου ὅμως ἐδεῖτο
ὅσα αὐτὸς ἔλαβε, ταῦτα ἔλασαι εἰσκομίσαντα δοῦναι τῷ

πάππῳ. τὸν δὲ θεῖον εἰπεῖν φασιν· — «Ἄλλ' ἦν αἰσθηταὶ ὅτι ἐδίωκες, οὐ σοὶ μόνον λοιδορήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοί, ὅτι σε εἶων». — «Καὶ ἦν βούληται», φάναι αὐτόν, «μαστιγώσάτω, ἐπειδάν γε ἐγὼ δῶ αὐτῷ. καὶ σύ γε, ὅ,τι βούλει», ἔφη, «ὦ θεῖε, τιμωρησάμενος τοῦτο ὅμως χάρισαί μοι». καὶ ὁ Κυξάρης μέντοι τελευτῶν εἶπε· — «Ποίει ὅπως βούλει· σὺ γὰρ νῦν γε ἡμῶν ἔοικας βασιλεὺς εἶναι».

- 10 Οὕτω δὴ ὁ Κύρος εἰσκομίσας τὰ θηρία ἐδίδου τε τῷ πάππῳ καὶ ἔλεγεν ὅτι αὐτὸς ταῦτα θηράσειεν ἐκείνῳ. καὶ τὰ ἀκόντια ἐπεδείκνυ μὲν οὐ, κατέθηκε δὲ ἡματωμένα ὅπου ᾤετο τὸν πάππον ὄψεσθαι. ὁ δὲ Ἄστυάγης ἄρα εἶπεν· «Ἄλλ', ὦ παῖ, δέχομαι μὲν ἔγωγε ἡδέως ὅσα σὺ δίδως, οὐ μέντοι θέομαι γε τούτων οὐδενός, ὥστε σε κινδυνεύειν». καὶ ὁ Κύρος ἔφη· — «Εἰ τοίνυν μὴ σὺ δέη, ἱκετεύω, ὦ πάππε, ἐμοὶ δὸς αὐτά, ὅπως τοῖς ἡλικιώταις ἐγὼ διαδῶ». — «Ἄλλ' ὦ παῖ», ἔφη ὁ Ἄστυάγης, «καὶ ταῦτα λαθὼν διαδίδου ὅτι σὺ βούλει καὶ τῶν ἄλλων ὅποσα ἐθέλεις».

Δ'. Ἐπάνοδος τοῦ Κύρου εἰς τὴν Περσίαν. — Ἐκλογὴ αὐτοῦ ὡς ἀρχηγοῦ τῆς πρὸς βοήθειαν τῶν Μήδων στρατιᾶς.

(Γ', 1—6)

- 1 Ὁ μὲν δὴ Κύρος οὕτως ἀπελθὼν ἐν Πέρσαις ἐνιαυτὸν λέγεται ἐν τοῖς παισὶν ἔτι γενέσθαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἱ παῖδες ἔσχωπτον αὐτὸν ὡς ἡδυπαθεῖν ἐν Μήδοις μεμαθηκῶς ἦκει· ἐπεὶ δὲ καὶ ἐσθίοντα αὐτὸν ἐώρων ὥσπερ καὶ αὐτοὶ ἡδέως καὶ πίνοντα, καὶ εἴ ποτ' ἐν ἑορτῇ εὐωχία γένοιτο, ἐπιδιδόντα μᾶλλον αὐτὸν τοῦ ἑαυτοῦ μέρους ἡσθάνοντο ἢ προσδεόμενον, καὶ πρὸς τούτοις δὲ τᾶλλα κρατι-

στεύοντα αὐτὸν ἐώρων ἐαυτῶν, ἐνταῦθα δὲ πάλιν ὑπέ-
πτησον αὐτῷ οἱ ἤλικες. ἐπεὶ δὲ διελθὼν τὴν παιδείαν ταύ-
την ἤδη εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ἐφήβους, ἐν τούτοις αὐτὸν ἐδόκει
κρατιστεύειν καὶ μελετῶν ἅ χρῆν καὶ καρτερῶν καὶ αἰδοῦ-
μενος τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πειθόμενος τοῖς ἄρχουσι.

Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ὁ μὲν Ἄστυάγης ἐν τοῖς Μή-²
δοις ἀποθνήσκει, ὁ δὲ Κυαξάρης ὁ τοῦ Ἄστυάγου παῖς,
τῆς δὲ Κύρου μητρὸς ἀδελφός, τὴν βασιλείαν ἔσχε τὴν
Μήδων. ὁ δὲ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς κατεστραμμένος μὲν
πάντας Σύρους, φύλον πάμπολυ, ὑπήκοον δὲ πεποιγημένος
τὸν Ἀραβίων βασιλέα, ὑπηκόους δὲ ἔχων ἤδη καὶ Ὑρκα-
νίους, πολιορκῶν δὲ καὶ Βακτρίους, ἐνόμιζεν, εἰ τοὺς Μή-
δους ἀσθενεῖς ποιήσειε, πάντων γε τῶν περίεξ ῥαδίως ἄρξειν·
ἰσχυρότατον γὰρ τῶν ἐγγύς φύλων τοῦτο ἐδόκει εἶναι. οὕτω³
δὲ διαπέμπει πρὸς τε τοὺς ὑπ' αὐτὸν πάντας καὶ πρὸς
Κροῖσον τὸν Λυδῶν βασιλέα καὶ πρὸς τὸν Καππαδοκῶν
καὶ πρὸς Φρύγας ἀμφοτέρους καὶ πρὸς Παφλαγῶνας καὶ
Ἰνδοὺς καὶ πρὸς Κἄρας καὶ Κίλικας, τὰ μὲν καὶ διαβάλ-
λων τοὺς Μήδους καὶ Πέρσας, λέγων ὡς μεγάλα τ' εἶη
ταῦτα ἔθνη καὶ ἰσχυρὰ καὶ συνεστηκότα εἰς ταῦτό, καὶ ἐπι-
γαμίας ἀλλήλοις πεποιγημένοι εἶεν, καὶ κινδυνεύουσι, εἰ
μή τις αὐτοὺς φθάσας ἀσθενώσῃ, ἐπὶ ἕναστος τῶν ἐθνῶν
ἰόντες καταστρέψασθαι· οἱ μὲν δὲ καὶ τοῖς λόγοις τούτοις
πειθόμενοι συμμαχίαν αὐτῷ ἐποιούνο, οἱ δὲ καὶ θῶροις
καὶ χρήμασιν ἀναπειθόμενοι· πολλὰ γὰρ καὶ ταιαῦτα ἦν
αὐτῷ.

Κυαξάρης δὲ ὁ τοῦ Ἄστυάγου παῖς ἐπεὶ ἤσθάνετο⁴
τὴν τ' ἐπιβουλὴν καὶ τὴν παρασκευὴν τῶν συνισταμένων ἐφ'
ἐαυτόν, αὐτὸς τε εὐθέως ὅσα ἐδύνατο ἀντιπαρεσκευάζετο
καὶ εἰς Πέρσας ἔπεμπε πρὸς τε τὸ κοινὸν καὶ πρὸς Καμ-
βύσσην τὸν τὴν ἀδελφὴν ἔχοντα καὶ βασιλεύοντα ἐν Πέρσαις.
ἔπεμπε δὲ καὶ πρὸς Κύρον, δεόμενος αὐτοῦ πειρᾶσθαι ἄρ-

χοντα ἐλθεῖν τῶν ἀνδρῶν, εἴ τινας πέμποι στρατιώτας τὸ Περσῶν κοινόν. ἤδη γὰρ καὶ ὁ Κῦρος διατετελεκώς τὰ ἐν τοῖς ἐφήβοις δέκα ἔτη ἐν τοῖς τελείοις ἀνδράσιν ἦν.

- 5 Οὕτω δὴ δεξαμένου τοῦ Κύρου οἱ βουλευόντες γεραίτεροι αἰροῦνται αὐτὸν ἄρχοντα τῆς εἰς Μήδους στρατιᾶς. ἔδοσαν δὲ αὐτῷ καὶ προσελέσθαι διακοσίους τῶν ὁμοτίμων, τῶν δ' αὖ διακοσίων ἐκάστην τέτταρας ἔδωκαν προσελέσθαι καὶ τούτους ἐκ τῶν ὁμοτίμων· γίνονται μὲν δὴ οὗτοι χίλιοι· τῶν δ' αὖ χιλίων τούτων ἐκάστην ἑταξαν ἐκ τοῦ δήμου τῶν Περσῶν δέκα μὲν πελταστάς προσελέσθαι, δέκα δὲ σφενδονήτας, δέκα δὲ τοξότας· καὶ οὕτως ἐγένοντο μύριοι μὲν τοξόται, μύριοι δὲ πελτασταί, μύριοι δὲ σφενδονῆται· χωρὶς δὲ τούτων οἱ χίλιοι ὑπήρχον. τοσαύτη μὲν δὴ στρατιὰ τῷ Κύρῳ ἐδόθη. ἐπεὶ δὲ ἤρθε τὴ τάχιστα, ἤρχετο πρῶτον ἀπὸ
- 6 τῶν θεῶν· καλλιεργησάμενος δὲ τότε προσηρεῖτο τοὺς διακοσίους· ἐπεὶ δὲ προσείλοντο καὶ οὗτοι δὴ τοὺς τέτταρας ἕκαστοι, συνέλεξεν αὐτοὺς καὶ εἶπε τότε πρῶτον ἐν αὐτοῖς τάδε.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α΄. Ἐπιβίβησις τοῦ Κύρου εἰς Μηδίαν. — Ἐκπαίδευσις τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ.

(I, 1—2, 20, 30)

Τοιαῦτα μὲν δὴ ἀφίκοντο διαλεγόμενοι μέχρι τῶν ἰβρίων τῆς Περσίδος· ἐπεὶ δ' αὐτοῖς ἀετὸς δεξιὸς φανεῖς προηγεῖτο, προσευξάμενοι θεοῖς καὶ ἥρωσι τοῖς Περσίδα γῆν κατέχουσιν ἕλωσ καὶ εὐμενεῖς πέμπειν σφάς, οὕτω διέβαινον τὰ ὄρια. ἐπειδὴ δὲ διέβησαν, προσήρχοντο αὐτῆς θεοῖς τοῖς Μηδίαν γῆν κατέχουσιν ἕλωσ καὶ εὐμενεῖς δέχεσθαι αὐτούς. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ὡσπερ εἰκὸς, ὁ μὲν πατήρ πάλιν εἰς Πέρσας ἀπήγει, Κύρος δὲ εἰς Μήδους πρὸς Κυαξάρην ἐπορεύετο.

Ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ὁ Κύρος εἰς Μήδους πρὸς τὸν Κυαξάρην, πρῶτον μὲν ὡσπερ εἰκὸς ἠσπάσαντο ἀλλήλους, ἔπειτα δὲ ἤρετο τὸν Κύρον ὁ Κυαξάρης πόσον τι ἄγοι τὸ στρατεύμα. ὁ δὲ ἔφη· «Τρισμυρίους μὲν γε οἶοι καὶ πρόσθεν ἐφοίτων πρὸς ὑμᾶς μισθοφόροι· ἄλλοι δὲ καὶ τῶν οὐδεπώποτε ἐξεληθόντων προσέρχονται τῶν ὁμοτίμων».

Ἐν ᾧ δὲ οἱ πολέμιοι ἐλέγοντο μὲν προσιέναι, παρήσαν δὲ οὐδέπω, ἐν τούτῳ ἐπειράτο ὁ Κύρος ἀσκεῖν μὲν τὰ σώματα τῶν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς ἰσχύν, διδάσκειν δὲ τὰ τακτικά, θήγειν δὲ τὰς ψυχὰς εἰς τὰ πολεμικά.

30 Κῦρος δ' ἑαυτῷ σκηνὴν μὲν κατεσκευάσατο ὥστε ἱκανὴν ἔχειν οἷς καλοίη ἐπὶ δεῖπνον. ἐκάλει δὲ ὡς τὰ πολλὰ τῶν ταξιάρχων οὓς καιρὸς αὐτῷ δοκοίη εἶναι, ἔστι δ' ὅτε καὶ τῶν λοχαγῶν καὶ τῶν δεκαδάρχων τινὰς καὶ τῶν πεμπαδάρχων ἐκάλει, ἔστι δ' ὅτε καὶ τῶν στρατιωτῶν, ἔστι δ' ὅτε καὶ πεμπάδα ὄλην καὶ δεκάδα ὄλην καὶ λόχον ὄλον καὶ τάξιν ὄλην. ἐκάλει δὲ καὶ ἐτίμα ὁπότε τινὰς ἴδοι τοιοῦτόν τι ποιήσαντας ὃ αὐτὸς ἐβούλετο ποιεῖν. ἦν δὲ τὰ παρατιθέμενα ἀεὶ ἴσα αὐτῷ τε καὶ τοῖς καλουμένοις ἐπὶ δεῖπνον.

B'. Ἐνδειξις τῆς πειθαρχίας τοῦ Κύρου. — Ἐκστρατεία τούτου κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀρμενίων.

(II', 1—3, 5—6, 9, 12, 14—15, 18—22, 30—32)

- 1 Ἐξέτασιν δὲ ποτε πάντων τοῦ Κύρου ποιουμένου ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ σύνταξιν ἦλθε παρὰ Κυαξάρου ἄγγελος λέγων ὅτι Ἰνδῶν παρεῖη πρεσβεία· «κελεύει οὖν σε ἐλθεῖν ὡς τάχιστα. φέρω δὲ σοι», ἔφη ὁ ἄγγελος, «καὶ στολὴν τὴν καλλίστην παρὰ Κυαξάρου· ἐβούλετο γάρ σε ὡς λαμπρότατα καὶ εὐκοσμότατα προσάγειν, ὡς ὀφιομένων τῶν Ἰνδῶν ὅπως ἂν προσίης».
- 2 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος παρήγγειλε τῷ πρώτῳ τεταγμένῳ ταξιάρχῳ εἰς μέτωπον στήναι, ἐφ' ἑνὸς ἄγοντα τὴν τάξιν, ἐν δεξιᾷ ἔχοντα ἑαυτόν, καὶ τῷ δευτέρῳ ἐκέλευσε ταῦτ' οὕτω παραγγεῖλαι, καὶ διὰ πάντων οὕτω παραδιδόναι ἐκέλευσεν. οἱ δὲ πειθόμενοι ταχὺ μὲν παρήγγελλον, ταχὺ δὲ τὰ παραγγελλόμενα ἐποίουν, ἐν ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ ἐγένοντο τὸ μὲν μέτωπον ἐπὶ τριακοσίων, τοσοῦτοι γὰρ ἦσαν οἱ ταξίαρχοι, τὸ δὲ βάθος ἐφ' ἑκατόν. Ἐπεὶ δὲ
- 3

κατέστησαν, έπεσθαι έκέλευσεν ώς αν αυτος ηγγηται και ευθως τροχάζων ηγειτο.

... 'Ο δ' εισήκει προς τον Κυαξάρην εν τῇ Περσικῇ στολῇ 5 ουδέν τι υβρισμένη. 'Ιδών δέ αυτον ο Κυαξάρης τῷ μὲν τάχει ἤσθη, τῇ δὲ φαυλότῃ τῆς στολῆς ἠχθέσθη, και ειπε: «Τί τουτο, ὦ Κύρε; οἶον πεποιήκας οὔτω φανεις τοῖς 'Ινδοῖς; ἐγὼ δ'», εἶφη, «ἐβουλόμην σε ὡς λαμπρότατον φανῆναι και γὰρ ἐμοὶ αν κόσμος ἦν τουτο, ἐμῆς ὄντα ἀδελφῆς υἱόν ὅτι μεγαλοπρεπέστατον φαίνεσθαι». και ο 6 Κύρος προς ταυτα ειπε: «Και ποτέρως αν, ὦ Κυαξάρη, μάλλον σε ἐκόσμου, εἴπερ πορφυρίδα ἐνδύς και ψέλια λαβῶν και στρεπτόν περιθέμενος σχολῇ κελεύοντι ὑπῆκουόν σοι, ἢ νῦν ὅτε σὺν τοιαύτῃ και τοσαύτῃ δυνάμει οὔτω σοι δξέως ὑπακούω δια τὸ σε τιμᾶν ἰδρῶτι και σπουδῇ και αυτος κεκοσμημένος και τους ἄλλους ἐπιδεικνύς σοι οὔτω πειθομένους;» Κύρος μὲν οὖν ταυτα ειπεν. ο δὲ Κυαξάρης νομίσας αυτον ὀρθῶς λέγειν ἐκάλεσε τους 'Ινδούς.

'Επει δὲ ἐξηλθον οἱ 'Ινδοί, ο Κύρος προς τον Κυα- 9 ξάρην ἤρξατο λόγου τοιουδε.

«'Εναγχος οὖν ποτέ σου μέμνημαι ἀκούσας ὡς ο 'Αρμέ- 12 νιος καταφρονοίη σου νῦν, ὅτι ἀκούει τους πολεμίους προσιόντας ἡμῖν, και οὔτε τὸ στρατεύμα πέμπει οὔτε τον δασμὸν ὃν ἔδει ἀπάγει». — «Ποιεῖ γὰρ ταυτα», εἶφη, «ὦ Κύρε, ἐκεῖνος ὥστε ἐγωγε ἀπορῶ πότερόν μοι κρεῖττον στρατεύεσθαι και πειρᾶσθαι ἀνάγκην αυτῷ προσθεῖναι ἢ ἔασαι ἐν τῷ παρόντι, μῆ και τουτον πολέμιον προς τοῖς ἄλλοις προσθώμεθα».

'Εκ τουτου δη ο Κύρος λέγει τάδε: «'Αλλ' εἰ θέλοις», 14 εἶφη, «ἐμὲ πέμψαι, ἱπέας μοι προσθεῖς ὅπόσοι δοκοῦσι μέ-

- τριοι εἶναι, οἶμαι ἂν σὺν τοῖς θεοῖς ποιῆσαι αὐτὸν καὶ τὸ στρά-
 τευμα πέμψαι καὶ ἀποδοῦναι τὸν δασμὸν σοι· ἔτι δ' ἐλπίζω
 καὶ φίλον αὐτὸν μᾶλλον γενήσεσθαι ἢ νῦν ἐστί». καὶ ὁ
 Κυαξάρης εἶπε· «Καὶ ἐγώ», ἔφη, «ἐλπίζω ἐκείνους ἐλθεῖν
 15 ἂν πρὸς σὲ μᾶλλον ἢ πρὸς ἐμέ· ἀκούω γὰρ καὶ συνθηρευ-
 τὰς τινὰς τῶν παιδῶν σοι γενέσθαι αὐτοῦ· ὥστ' ἴσως ἂν
 καὶ πάλιν ἐλθοῖεν πρὸς σέ· ὑποχειρίων δὲ γενομένων αὐ-
 τῶν πάντα πραχθεῖν ἂν ἢ ἡμεῖς βουλόμεθα».
- 18 Οὕτω δὴ ὁ μὲν Κυαξάρης εὐθέως πρὸς τὰ φρούρια
 ἤθροιζεν ἱππέας καὶ πεζοὺς, καὶ ἀμάξας δὲ σίτου προέ-
 πεμπε τὴν ἐπὶ τὰ φρούρια ὁδόν. ὁ δὲ Κῦρος ἐθύετο ἐπὶ τῇ
 πορείᾳ, καὶ ἅμα πέμπων ἐπὶ τὸν Κυαξάρην ἤγει τῶν νεω-
 τέρων ἱππέων. ὁ δὲ πάνυ πολλῶν βουλομένων ἔπεσθαι οὐ
 πολλοὺς ἔδωκεν αὐτῷ. προεληλυθότος δ' ἤδη τοῦ Κυαξάρ-
 ρου σὺν δυνάμει πεζῇ καὶ ἱππικῇ τὴν πρὸς τὰ φρούρια ὁδὸν
 γίγνεται τῷ Κύρῳ τὰ ἱερὰ ἐπὶ τὸν Ἀρμένιον ἰέναι καλὰ·
 καὶ οὕτως ἐξάγει δὴ ὡς εἰς θήραν παρεσκευασμένος.
- 49 Πορευομένη δ' αὐτῷ εὐθύς ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ὑπανί-
 σταται λαγῶς· ἀετὸς δ' ἐπιπτόμενος αἴσιος, κατιδὼν τὸν
 λαγῶ φεύγοντα, ἐπιφερόμενος ἔπαισέ τε αὐτὸν καὶ συναρ-
 πάσας ἐξῆρε, κάπενεγκὼν ἐπὶ λόφον τινὰ οὐ πρόσω ἐχρήστο
 τῇ ἄγρᾳ ὅ,τι ἤθελεν. ἰδὼν οὖν ὁ Κῦρος τὸ σημεῖον ἤσθη τε
 καὶ προσεκύνησε Δία βασιλέα, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παρόντας·
 «Ἡ μὲν θήρα καλὴ ἔσται, ὧ ἄνδρες, ἣν ὁ θεὸς θελήσῃ».
- 20 Ὡς δὲ πρὸς τοῖς ὀρίοις ἐγένετο, εὐθύς ὡσπερ εἰώθει
 21 ἐθήρα . . . Ἐπεὶ δ' ἔληξε τῆς θήρας, προσμείξας πρὸς τὰ
 ὄρια τῶν Ἀρμενίων ἐδειπνοποίησατο· καὶ τῇ ὑστεραίᾳ αὐθις
 ἐθήρα προσελθὼν πρὸς τὰ ὄρη ὧν ὠρέγετο· ἐπεὶ δ' αὐ ἔλη-
 ξεν, ἐδειπνοποιεῖτο . . . μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον τοὺς ταξιαρχοὺς
 παρεκάλει· ἐπεὶ δὲ παρήσαν ἐλεξεν ὧδε.
- 22 «Ἄνδρες φίλοι, ὁ Ἀρμένιος πρόσθεν μὲν καὶ σύμμαχος
 ἦν καὶ ὑπήκοος Κυαξάρῃ· νῦν δ' ὡς ἦσθετο τοὺς πολεμίους

ἐπιόντας, καταφρονεῖ καὶ οὔτε τὸ στράτευμα πέμπει ἡμῖν οὔτε τὸν δασμὸν ἀποδίδωσι. νῦν οὖν τοῦτον θηρᾶσαι, ἣν δυνώμεθα, ἤλθομεν. «ὦδε οὖν», ἔφη, «δοκεῖ ποιεῖν. σὺ μὲν, ὦ Χρυσάντα, ἐπειδὴν ἀποκοιμηθῆς ὅσον μέτριον, λαθὼν τοὺς ἡμίσεις Περσῶν τῶν σὺν ἡμῖν ἴθι τὴν ὄρεινὴν καὶ κατάλαβε τὰ ὄρη, εἰς ἃ φασιν αὐτόν, ἔταν τι φοβηθῆ, καταφεύγειν ἡγεμόνας δέ σοι ἐγὼ δώσω».

Χρυσάντας μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσας καὶ ἐπιγαυρωθεὶς τῇ ³⁰ ἐντολῇ τοῦ Κύρου, λαθὼν τοὺς ἡγεμόνας, ἀπελθὼν καὶ παραγγείλας ἃ ἔδει τοῖς ἅμα αὐτῷ μέλλουσι πορεύεσθαι, ἀνεπαύετο· ἐπεὶ δὲ ἀπεκοιμήθησαν ὅσον ἐδόκει μέτριον εἶναι, ἐπορεύετο ἐπὶ τὰ ὄρη.

Κῦρος δέ, ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο, ἄγγελον μὲν προέ- ³¹ πεμψε πρὸς τὸν Ἀρμένιον, εἰπὼν αὐτῷ λέγειν ὦδε· «Κῦρος, ὦ Ἀρμένιε, κελεύει οὕτω ποιεῖν σε ὅπως ὡς τάχιστα ἔχων ἀπίῃ καὶ τὸν δασμὸν καὶ τὸ στράτευμα. ἦν δ' ἐρωτᾷ ὅπου εἰμί, λέγε τἀληθῆ ὅτι ἐπὶ τοῖς ὄρεισι. ἦν δ' ἐρωτᾷ εἰ καὶ αὐτὸς ἔρχομαι, λέγε κἀνταῦθα τἀληθῆ ὅτι οὐκ οἶσθα· ἐὰν δ' ὅποσοι ἐσμέν πυνθάνηται, συμπέμπειν τινὰ ³² κέλευε καὶ μαθεῖν». τὸν μὲν δὴ ἄγγελον ἐπιστείλας ταῦτα ἔπεμψε, νομίζων φιλικώτερον οὕτως εἶναι ἢ μὴ προειπόντα πορεύεσθαι. αὐτὸς δὲ συνταξάμενος ἢ ἄριστον καὶ πρὸς τὸ ἀνύτειν τὴν ὁδὸν καὶ πρὸς τὸ μάχεσθαι, εἴ τι δέοι, ἐπορεύετο. προεῖπε δὲ τοῖς στρατιώταις μηδένα ἀδικεῖν, καὶ εἴ τις Ἀρμενίων τῷ ἐντυγχάνοι θαρρεῖν τε παραγγέλλειν καὶ ἀγορὰν τὸν θέλοντα ἄγειν ὅπου ἂν ὦσιν, εἴτε σῖτα εἴτε ποτὰ τυγχάνοι πωλεῖν βουλόμενος.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

*Α'. Αἰχμαλωσία τοῦ βασιλέως τῶν Ἀρμενίων
ὑπὸ τοῦ Κύρου. — Σύναψις μετ' αὐτοῦ φιλικῶν
σχέσεων.*

(I, 1—14, 27, 29—37, 40—42).

1 Ὁ μὲν δὴ Κύρος ἐν τούτοις ἦν· ὁ δὲ Ἀρμένιος ὡς ἤκουσε τοῦ ἀγγέλου τὰ παρὰ Κύρου, ἐξεπλάγη, ἐννοήσας ὅτι ἀδικοίη καὶ τὸν δασμὸν λείπων καὶ τὸ στράτευμα οὐ πέμπων, καὶ τὸ μέγιστον, ἐφοβεῖτο, ὅτι βυθῆσθαι ἔμελλε τὰ βασίλεια οἰκοδομεῖν ἀρχόμενος ὡς ἂν ἱκανὰ ἀπομά-
2 χεσθαι εἴη. διὰ ταῦτα δὴ πάντα ὀκνῶν ἅμα μὲν διέπεμ-
πεν ἀθροίζων τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ἅμα δ' ἔπεμπεν εἰς τὰ ἕρη τὸν νεώτερον υἱὸν Σάβαριν καὶ τὰς γυναῖκας, τὴν τε ἑαυτοῦ καὶ τὴν τοῦ υἱοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας· καὶ κόσμον δὲ καὶ κατασκευὴν τὴν πλείστου ἀξίαν συναπέπεμπε προ-
πομπούς δοὺς αὐτοῖς. αὐτὸς δὲ ἅμα μὲν κατασκευομένους ἔπεμπε τί πράττοι Κύρος, ἅμα δὲ συνέταττε τοὺς παραγι-
γνομένους τῶν Ἀρμενίων· καὶ ταχὺ παρῆσαν ἄλλοι λέ-
γοντες ὅτι καὶ δὴ αὐτὸς ὁμοῦ· ἐνταῦθα δὴ οὐκέτι ἔτλη εἰς
χεῖρας ἐλθεῖν, ἀλλ' ὑπεχώρει.

3 Ὡς δὲ τοῦτ' εἶδον ποιήσαντα αὐτὸν οἱ Ἀρμένιοι, διε-
δίδρασκον ἤδη ἕκαστος ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ, βουλόμενοι τὰ ὄντα ἐκποδῶν ποιεῖσθαι. ὁ δὲ Κύρος ὡς ἑώρα διαθεόντων καὶ ἐλαυνόντων τὸ πεδίον μεστόν, ὑποπέμπων ἔλεγεν ὅτι οὐδενὶ πολέμιος εἴη τῶν μενόντων. εἰ δέ τινα φεύγοντα λήψοιτο, προηγόρευεν ὅτι ὡς πολεμίῳ χρήσοιτο. οὕτω δὴ οἱ μὲν πολλοὶ κατέμενον, ἦσαν δ' οἱ ὑπεχώρουν σὺν τῇ βασιλεῖ.

ἐπεὶ δ' οἱ σὺν ταῖς γυναίξιν προΐόντες ἐνέπεσον εἰς τοὺς ἐν τῷ 4
 ὄρει, κραυγὴν τε εὐθὺς ἐποίουν καὶ φεύγοντες ἠλίσκοντο
 πολλοὶ γε αὐτῶν. τέλος δὲ καὶ ὁ παῖς καὶ αἱ γυναῖκες
 καὶ αἱ θυγατέρες ἐάλωσαν, καὶ χρήματα ὅσα σὺν αὐτοῖς
 ἀγόμενα ἔτυχεν. ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτός, ὡς ἤσθετο τὰ γι-
 γνόμενα, ἀπορῶν ποὶ τράποιτο ἐπὶ λόφον τινὰ κατα-
 φεύγει.

Ὁ δ' αὖ Κύρος ταῦτα ἰδὼν περιστάται τὸν λόφον 5
 τῷ παρόντι στρατεύματι, καὶ πρὸς Χρυσάνταν πέμψας ἐκέ-
 λευε φυλακὴν τοῦ ὄρους καταλιπόντα ἤκειν. τὸ μὲν δὴ
 στρατεύμα ἠθροίζετο τῷ Κύρῳ· ὁ δὲ πέμψας πρὸς τὸν
 Ἄρμένιον κήρυκα ἤρετο ὧδε· «εἰπέ μοι», ἔφη, «ὦ Ἀρμέ-
 νιε, πότερα βούλει αὐτοῦ μένων τῷ λιμῷ καὶ τῷ δίψει
 μάχεσθαι ἢ εἰς τὸ ἰσόπεδον καταβάς ἡμῖν διαμάχεσθαι;»
 ἀπεκρίνατο ὁ Ἄρμένιος ὅτι οὐδετέροις βούλοιο μάχε-
 σθαι. πάλιν ὁ Κύρος πέμψας ἠρώτα· — «τί οὖν κάθησαι 6
 ἐνταῦθα καὶ οὐ καταβαίνεις;» — «Ἀπορῶν», ἔφη, «ὅ,τι
 χρὴ ποιεῖν». — «Ἄλλ' οὐδέν», ἔφη ὁ Κύρος, «ἀπορεῖν σε
 δεῖ· ἔξεστι γάρ σοι ἐπὶ δίκην καταβαίνειν». — «Τίς δ'»,
 ἔφη, «ἔσται ὁ δικάζων;» «Δῆλον ὅτι ᾧ ὁ θεὸς ἔδωκε καὶ
 ἄνευ δίκης χρῆσθαι σοι ὅ,τι βούλοιο». ἐνταῦθα δὴ ὁ
 Ἄρμένιος γινώσκων τὴν ἀνάγκην καταβαίνει· καὶ ὁ Κύ-
 ρος λαθῶν εἰς τὸ μέσον κάκεινον καὶ τὰλλα πάντα πε-
 ριστρατοπεδεύσατο, ὁμοῦ ἤδη πᾶσαν ἔχων τὴν δύναμιν.

Ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ πρεσβύτερος παῖς τοῦ Ἄρ- 7
 μενίου Τιγράνης ἐξ ἀποδημίας τινὸς προσήκει, ὃς καὶ σὺν-
 θηρὸς ποτε ἐγένετο τῷ Κύρῳ· καὶ ὡς ἤκουσε τὰ γεγενη-
 μένα, εὐθὺς πορεύεται ὥσπερ εἶχε πρὸς τὸν Κύρον. ὡς δ'
 εἶδε πατέρα τε καὶ μητέρα καὶ ἀδελφοὺς καὶ τὴν ἑαυτοῦ
 γυναῖκα αἰχμαλώτους γεγενημένους, ἐδάκρυσεν, ὥσπερ
 εἰκός. ὁ δὲ Κύρος ἰδὼν αὐτὸν ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐφιλοφρο- 8
 νήσατο αὐτῷ, εἶπε δ' ὅτι· «εἰς καιρὸν ἦκεις», ἔφη, «ὅπως

τῆς δίκης ἀκούσης παρὼν τῆς ἀμφὶ τοῦ πατρὸς». καὶ εὐ-
θὺς συνεκάλει τοὺς ἡγεμόνας τοὺς τε τῶν Περσῶν καὶ τοὺς
τῶν Μήδων· προσεκάλει δὲ καὶ εἴ τις Ἀρμενίων τῶν ἐντί-
μων παρῆν. καὶ τὰς γυναῖκας ἐν ταῖς ἀρμαμάξαις παρού-
σας οὐκ ἀπήλασεν, ἀλλ' εἶα ἀκούειν.

- 9 Ὅποτε δὲ καλῶς εἶχεν, ἤρχετο τοῦ λόγου· «ὦ Ἀρ-
μένιε», ἔφη, «πρῶτον μὲν σοι συμβουλεύω ἐν τῇ δίκῃ
τάληθῆ λέγειν, ἵνα σοι ἔν γε ἀπῆ τὸ εὐμισητότατον· τὸ
γὰρ ψευδόμενον φαίνεσθαι εὐ ἴσθι ὅτι καὶ τοῦ συγγνώμης
τινὸς τυγχάνειν ἐμποδῶν μάλιστα ἀνθρώποις γίγνεται·
ἔπειτα δ',» ἔφη, «συνίσασι μὲν σοι καὶ οἱ παῖδες καὶ αἱ
γυναῖκες αὐταὶ πάντα ὅσα ἔπραξας, καὶ Ἀρμενίων οἱ
παρόντες· ἦν δὲ αἰσθάνωνταί σε ἄλλα ἢ τὰ γενόμενα λέ-
γοντα, νομοῦσί σε καὶ αὐτὸν καταδικάζειν σεαυτοῦ πάντα
τὰ ἔσχατα παθεῖν, ἦν ἐγὼ τάληθῆ πύθωμαι».

«Ἄλλ' ἐρώτα», ἔφη, «ὦ Κῦρε, ὅ,τι βούλει, ὡς τάλη-
θῆ ἐροῦντος, τούτου ἕνεκα καὶ γενέσθω ὅ,τι βούλεται».

- 10 «Λέγε δὴ μοι», ἔφη, «ἐπολέμησάς ποτε Ἀστυάγει τῷ τῆς
ἐμῆς μητρὸς πατρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις Μήδοις;»—«Ἐγὼ γ'»,
ἔφη.—«Κρατηθεὶς δ' ὑπ' αὐτοῦ συνωμολόγησας δα-
σμὸν οὔσειν καὶ συστρατεύεσθαι ὅποι ἐπαγγέλλοι, καὶ ἐρύ-
ματα μὴ ἔξειν;»—«Ἦν ταῦτα».—«Νῦν οὖν διὰ τί οὔτε
τὸν δασμὸν ἀπήγαγες οὔτε τὸ στράτευμα ἔπεμπες, ἐτείχι-
ζές τε τὰ ἐρύματα;»—«Ἐλευθερίας ἐπεθύμουν· καλὸν γάρ
μοι ἐδόκει εἶναι καὶ αὐτὸν ἐλεύθερον εἶναι καὶ παισὶν
ἐλευθερίαν καταλιπεῖν».

- 11 «Καὶ γὰρ ἐστίν», ἔφη ὁ Κῦρος, «καλὸν μάχεσθαι,
ὅπως μήποτε τις δοῦλος μέλλοι γενήσεσθαι· ἦν δὲ δὴ ἢ
πολέμῳ κρατηθεὶς ἢ καὶ ἄλλον τινὰ τρόπον δουλωθεὶς
ἐπιχειρῶν τις φαίνεται τοὺς δεσπότης ἀποστερεῖν ἑαυτοῦ,
τοῦτον σὺ πρῶτος πότερον ὡς ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ καλὰ

πράττοντα τιμᾶς ἢ ὡς ἀδικοῦντα, ἦν λάβης, κολάζεις;»
 «Κολάζω», ἔφη· «οὐ γὰρ ἔξω σὺ ψεύδεσθαι».

«Λέγε δὴ σαφῶς», ἔφη ὁ Κύρος, «καθ' ἐν ἑκάστον· 12
 ἦν ἄρχων τις τύχη σοι καὶ ἀμάρτη, πότερον ἔξω ἄρχειν
 ἢ ἄλλον καθίστης ἀντ' αὐτοῦ;» — «Ἄλλον καθίστημι».

«Τί δέ, ἦν χρήματα πολλὰ ἔχῃ, ἔξω πλουτεῖν ἢ πέ-
 νητα ποιεῖς;» — «Ἀφαιροῦμαι», ἔφη, «ἂ ἂν ἔχων τυγ-
 χάνῃ». — «Ἦν δὲ καὶ πρὸς πολεμίους γινώσκῃς αὐτὸν
 ἀπιστάμενον, τί ποιεῖς;» — «Κατακαίνω», ἔφη· «τί γὰρ
 δεῖ ἐλεγχθέντα ὅτι ψεύδομαι ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ τάληθῆ
 λέγοντα;».

Ἐνθα δὴ ὁ μὲν παῖς αὐτοῦ ὡς ἤκουσε ταῦτα, περι- 13
 εσπάσατο τὴν τιάραν καὶ τοὺς πέπλους κατερρήξατο, αἱ
 δὲ γυναῖκες ἀναβόησασαι ἐδρῦπτοντο, ὡς οἰχομένου τοῦ
 πατρὸς καὶ ἀπολωλότων σφῶν ἦδν. καὶ ὁ Κύρος σιωπή-
 σαι κελεύσας εἶπεν· — «Εἶεν· τὰ μὲν δὴ σὰ δίκαια ταῦτα,
 ὦ Ἀρμένιε· ἡμῖν δὲ τί συμβουλεύεις ἐκ τούτων ποιεῖν;»
 — ὁ μὲν δὴ Ἀρμένιος ἐσιώπα ἀπορῶν πότερα συμβουλεύσει
 τῷ Κύρῳ κατακαίνειν αὐτὸν ἢ τάναντία διδάσκειν ὡς αὐτὸς
 ἔφη ποιεῖν.

Ὁ δὲ παῖς αὐτοῦ Τιγράνης ἐπήρετο τὸν Κύρον· — 14
 «εἰπέ μοι», ἔφη, «ὦ Κύρε, ἐπεὶ ὁ πατὴρ ἀποροῦντι ἐσι-
 κεν, ἢ συμβουλεύσω περὶ αὐτοῦ ἂ οἶμαι σοι βέλτιστα εἶναι;»
 — καὶ ὁ Κύρος, ἠσθημένος, ὅτε συνεθῆρα αὐτῷ ὁ Τιγρά-
 νης, σοφιστὴν τινα αὐτῷ συνόντα καὶ θαυμαζόμενον ὑπὸ
 τοῦ Τιγράνου, πάνυ ἐπεθύμει αὐτοῦ ἀκοῦσαι ὅ,τι ποτ'
 ἔροίη· καὶ προθύμως ἐκέλευσε λέγειν ὅ,τι γινώσκει.

— «Ἄλλὰ ναὶ μὰ Δί'», ἔφη, «ὦ Κύρε, ἔχει μὲν προφά- 27
 σεις τὰ ἡμέτερα ἀμαρτήματα ὡστ' ἀπιστεῖν ἡμῖν· ἔξεστι
 δέ σοι καὶ φρούρια ἐντειχίζειν καὶ τὰ ἐχυρὰ κατέχειν καὶ
 ἄλλο ὅ,τι ἂν βούλῃ πιστὸν λαμβάνειν. καὶ μέντοι», ἔφη,

«ἡμᾶς μὲν ἔξεις οὐδέν τι τούτοις μέγα λυπούμενους· μεμνησόμεθα γὰρ ὅτι ἡμεῖς αὐτῶν αἰτιοὶ ἐσμεν...»

- 29 — «³Ἡ καὶ δύναιο ἄν», ἔφη, «ὦ Κῦρε, ἐν τῷ παρόντι νῦν εὐρεῖν ὅτῳ ἂν χαρίσαιο ὅσαπερ τῷ ἐμῷ πατρί; αὐτίκα», ἔφη, «ἦν τινα ἔας ζῆν τῶν σε μηδὲν ἡδικοηκότων, τίνα σοι τούτου χάριν οἶε αὐτὸν εἶσθαι; τί δ', ἦν αὐτοῦ τέκνα καὶ γυναῖκα μὴ ἀφαιρῆ, τίς σε τούτου ἕνεκα φιλήσει μᾶλλον ἢ ὁ νομίζων προσήκειν αὐτῷ ἀφαιρεθῆναι; τὴν δ' Ἄρμενίων βασιλείαν εἰ μὴ ἔξει, οἴσθ᾽ αἴτινα», ἔφη, «λυπούμενον μᾶλλον ἢ ἡμᾶς; οὐκοῦν καὶ τοῦτ'», ἔφη, «δῆλον ὅτι ὁ μάλιστα λυπύμενος εἰ μὴ βασιλεὺς εἴη
- 30 οὗτος καὶ λαβὼν τὴν ἀρχὴν μεγίστην ἂν σοι χάριν εἰδείη. εἰ δέ τί σοι», ἔφη, «μέλει καὶ τοῦ ὡς ἦκιστα τεταραγμένα τάδε καταλιπεῖν, ὅταν ἀπίης, σκόπει», ἔφη, «πότερον ἂν οἶε ἡρεμεστέρας ἔχειν τὰ ἐνθάδε κα.νῆς γενομένης ἀρχῆς ἢ τῆς εἰωθυίας καταμενούσης· εἰ δέ τί σοι μέλει καὶ τοῦ ὡς πλείστην στρατιάν ἐξάγειν, τίν' ἂν οἶε μᾶλλον ἐξετάσαι ταύτην ὀρθῶς τοῦ πολλακίς αὐτῇ κεχρημένου; εἰ δὲ καὶ χρημάτων δεήσει, τίν' ἂν ταῦτα νομίζεις κρεῖττον ἐκπορίσαι τοῦ καὶ εἰδότος καὶ ἔχοντος πάντα τὰ ὄντα; ὦγαθέ», ἔφη, «Κῦρε, φύλαξαι μὴ ἡμᾶς ἀποβαλὼν σαυτὸν ζημιώσης πλείω ἢ ὁ πατήρ ἐδυνήθη σε βλάψαι». ὁ μὲν τοιαῦτα ἔλεγεν.

- 31 Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούων ὑπερήδεται, ὅτι ἐνόμιζε περαινέσθαι· πάντα αὐτῷ ὅσαπερ ὑπέσχετο τῷ Κυαξάρῃ πράξειν· ἐμέμνητο γὰρ εἰπὼν ὅτι καὶ φίλον οἴοιτο μᾶλλον ἢ πρόσθεν ποιήσειν. καὶ ἐκ τούτου δὴ τὸν Ἄρμενιον ἐρωτᾷ.— «ἦν δὲ δὴ ταῦτα πείθωμαι ὑμῖν, λέγε μοι», ἔφη, «σύ, ὦ Ἄρμενιε, πόσῃν μὲν στρατιάν μοι συμπέμφεις, πόσα δὲ
- 32 χρήματα συμβαλῆ εἰς τὸν πόλεμον;» — πρὸς ταῦτα δὴ λέγει ὁ Ἄρμενιος.— «Οὐδὲν ἔχω, ὦ Κῦρε», ἔφη, «ἀπλούστερον εἰπεῖν οὐδὲ δικαιότερον ἢ δεῖξαι μὲν ἐμὴ πᾶσαν

τὴν οὖσαν δύναμιν, σὲ δὲ ἰδόντα ὅσῃ μὲν ἂν σοι δοκῇ στρατιὰν ἄγειν, τὴν δὲ καταλιπεῖν τῆς χώρας φυλακὴν. ὡς δ' αὐτως περὶ χρημάτων δηλώσαι μὲν ἐμὲ δίκαιόν σοι πάντα τὰ ὄντα, σὲ δὲ τούτων αὐτὸν γνόντα ὅποσα τε ἂν βούλῃ φέρεσθαι καὶ ὅποσα ἂν βούλῃ καταλιπεῖν.»

Καὶ ὁ Κύρος εἶπεν· — «ἴθι δὴ λέξον μοι πόση σοι δύ- 33
ναμὶς ἐστί, λέξον δὲ καὶ πόσα χρήματα». ἔνταυθα δὲ λέγει ὁ Ἀρμένιος, — «ἰππεῖς μὲν τοίνυν εἰσὶν (Ἀρμενίων) εἰς ὀκτακισχιλίους, πεζοὶ δὲ εἰς τέτταρας μυριάδας· χρήματα δ'», ἔφη, «σὺν τοῖς θησαυροῖς οἷς ὁ πατήρ κατέλιπεν ἐστὶν εἰς ἀργύριον λογισθέντα τάλαντα πλείω τῶν τρισχι- 34
λίων». καὶ ὁ Κύρος οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλ' εἶπε· — «τῆς μὲν τοίνυν στρατιᾶς, ἐπεὶ σοι», ἔφη, «οἱ ὄμοροι Καλδαῖοι πολεμοῦσι, τοὺς ἡμίσεις μοι σύμπεμπε· τῶν δὲ χρημάτων ἀντὶ μὲν τῶν πεντήκοντα ταλάντων, ὧν ἔφερες δασμὸν διπλάσια Κυαξάρῃ ἀπόδος, ὅτι ἔλιπες τὴν φορὰν· ἐμοὶ δ'», ἔφη, «ἀλλὰ ἑκατὸν δάνεισον· ἐγὼ δὲ σοι ὑπισχνοῦμαι, ἢν ὁ θεὸς εὖ διδῶ, ἀνθ' ὧν ἂν ἐμοὶ δανείσης ἢ ἄλλα πλείονος ἄξια εὐεργετήσῃς ἢ τὰ χρήματα ἀπαριθμήσῃς, ἢν δύ-
νωμαι· ἢν δὲ μὴ δύνωμαι, ἀδύνατος ἂν φανοίμην, οἶμαι, ἀδικος δ' οὐκ ἂν δικαίως κρινοίμην».

Καὶ ὁ Ἀρμένιος, — «πρὸς τῶν θεῶν», ἔφη, «ὦ Κύρε, 35
μὴ οὕτω λέγε· εἰ δὲ μὴ, οὐ θαρροῦντά με ἔξεις· ἀλλὰ νόμιζε», ἔφη, «ἃ ἂν καταλίπῃς μηδὲν ἤττον σὰ εἶναι ὧν ἂν ἔχων ἀπίης». — «Εἶεν», ἔφη ὁ Κύρος· «ὥστε δὲ τὴν γυναῖκα ἀπολαβεῖν», ἔφη, «πόσα ἂν μοι χρήματα δοίης;» — «Ὅποσα ἂν δυναίμην», ἔφη.

— «Τί δέ, ὥστε τοὺς παῖδας;» — «Καὶ τούτων», ἔφη, «ὅποσα ἂν δυναίμην». — «Οὐκοῦν», ἔφη, ὁ Κύρος, «ταῦτα μὲν ἤδη διπλάσια τῶν ὄντων. σὺ δέ», ἔφη, «ὦ Τιγρά- 36
νη, λέξον μοι πόσου ἂν πρίασι ὥστε τὴν γυναῖκα ἀπολαβεῖν». ὁ δὲ ἐτύγχανε νεόγαμός τε ὧν καὶ ὑπερφιλῶν τὴν

γυναίκα.—«Ἐγὼ μὲν», ἔφη, «ὦ Κύρε, κἂν τῆς ψυχῆς
 37 πριαίμην ὥστε μήποτε λατρεῦσαι ταύτην».—«Σὺ μὲν τοί-
 νυν», ἔφη, «ἀπάγου τὴν σὴν· οὐδὲ γὰρ εἰλήφθαι ἔγωγε
 αἰχμάλωτον ταύτην νομίζω σοῦ γε μηπώποτε φυγόντος
 ἡμᾶς. καὶ σὺ δέ, ὦ Ἀρμένιε, ἀπάγου τὴν γυναίκα καὶ
 τοὺς παῖδας μηδὲν αὐτῶν καταθείς, ἵν' εἰδῶσιν ὅτι ἐλεύ-
 θεροι πρὸς σὲ ἀπέρχονται. καὶ νῦν μὲν», ἔφη, «δειπνεῖτε
 παρ' ἡμῖν· δειπνήσαντες δὲ ἀπελαύνετε ὅποι ὑμῖν θυμός·
 οὕτω δὴ κατέμειναν.

40Τότε μὲν δὴ τοιαῦτα διαλεχθέντες καὶ φιλοφρονη-
 θέντες ὥσπερ εἰκὸς ἐκ συναλλαγῆς, ἀναβάντες ἐπὶ τὰς
 ἄρμαμάξας σὺν ταῖς γυναιξίν ἀπύλαυνον εὐφραίνόμενοι.

41 Ἐπεὶ δ' ἤλθον οἴκαδε, ἔλεγον τοῦ Κύρου ὁ μὲν τις
 τὴν σοφίαν, ὁ δὲ τὴν καρτερίαν, ὁ δὲ τὴν πραότητα, ὁ
 δὲ τις καὶ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος.....

42 Τῇ δ' ὑστεραία ὁ Ἀρμένιος Κύρω μὲν καὶ τῇ στρα-
 τιᾷ ἀπάσῃ ξένια ἔπεμπε, προεῖπε δὲ τοῖς ἑαυτοῦ, οὓς δεή-
 σοι στρατεύεσθαι, εἰς τρίτην ἡμέραν παρῆναι. τὰ δὲ χρή-
 ματα ὧν εἶπεν ὁ Κύρος διπλάσια ἀπηρίθμησεν. ὁ δὲ Κύ-
 ρος ὅσα εἶπε λαθῶν τᾶλλα ἀπέπεμψεν· ἤρετο δὲ πότερος
 ἔσται ὁ τὸ στρατεύμα ἄγων, ὁ παῖς ἢ αὐτός. εἰπέτην δὲ ἅμα
 ὁ μὲν πατήρ οὕτως.—«Ὅπότερον ἂν σὺ κελεύῃς.» ὁ δὲ
 παῖς οὕτως.—«ἐγὼ μὲν οὐκ ἀπολείψομαί σου, ὦ Κύρε,
 οὐδ' ἂν σκευοφόρον ἐμὲ δέῃ σοι συνακολουθεῖν».

**Β'. Πόλεμος τοῦ Κύρου κατὰ τῶν Χαλδαίων.—
Συμπεριφορὰ πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους —
Συμμαχία μετὰ τῶν Χαλδαίων.**

(II, 3—6, 10—14, 17, 20-25)

Τῇ δ' ὕστεραία αὐτὸς τε ὁ Τιγράνης παρῆν συνεσκευα- 3
σμένος καὶ ἱππεὺς εἰς τοὺς τετρακισχιλίους συνελέγοντο
αὐτῷ καὶ τοξόται εἰς τοὺς μυρίους, καὶ πελτασταὶ ἄλλοι
τοσοῦτοι. ὁ δὲ Κύρος ἐν ᾧ συνελέγοντο ἐθύετο· ἐπεὶ δὲ
καλὰ τὰ ἱερὰ ἦν αὐτῷ, συνεκάλεσε τοὺς τε τῶν Περσῶν
ἡγεμόνας καὶ τοὺς τῶν Μήδων. ἐπεὶ δ' ὁμοῦ ἦσαν, ἔλεξε 4
τοιαύδε.

«Ἄνδρες φίλοι, ἔστι μὲν τὰ ὄρη ταῦτα ἃ ὀρώμεν
Χαλδαίων· εἰ δὲ ταῦτα καταλάβοιμεν καὶ ἐπ' ἄκρου γέ-
νοιτο ἡμέτερον φρούριον, σωφρονεῖν ἀνάγκη ἂν εἴη πρὸς
ἡμᾶς ἀμφοτέροις, τοῖς τε Ἀρμενίοις καὶ τοῖς Χαλδαίοις·
τὰ μὲν οὖν ἱερὰ καλὰ ἡμῖν· ἀνθρωπίνῃ δὲ προθυμίᾳ εἰς
τὸ πραχθῆναι ταῦτα οὐδὲν οὕτω μέγα σύμμαχον ἂν γένοιτο
ὡς τάχος· ἦν γὰρ φθάσωμεν πρὶν τοὺς πολεμίους συλλε-
γῆναι ἀναβάντες, ἢ παντάπασιν ἀμαχεὶ λάβοιμεν ἂν τὸ
ἄκρον ἢ ὀλίγοις τε καὶ ἀσθενέσι χρησαίμεθ' ἂν πολεμίους.
Τῶν οὖν πόνων οὐδεὶς βράων οὐδ' ἀκινδυνότερος», ἔφη, 5
«ἔστι τοῦ νῦν καρτερῆσαι σπεύδοντας, ἴτε οὖν ἐπὶ τὰ
ὄπλα»...

Ταῦτ' εἰπὼν ὁ Κύρος ἡγεῖτο ὀρθίους ποιησάμενος τοὺς 6
λόχους...

Ὡς δὲ διώκοντες οἱ Χαλδαῖοι εἶδον ἐναντίους μαχαι- 10
ροφόρους ἱεμένους ἄνω, οἱ μὲν τινες αὐτοῖς πελάσαντες
ταχὺ ἀπέθνησκον, οἱ δ' ἔφευγον, οἱ δὲ τινες καὶ ἐάλωσαν
αὐτῶν, ταχὺ δὲ εἶχето τὰ ἄκρα. ἐπεὶ δὲ τὰ ἄκρα εἶχον οἱ
ἀμφὶ τὸν Κύρον, καθεώρων τε τῶν Χαλδαίων τὰς οἰκήσεις

- καὶ ἤσθάνοντο φεύγοντας αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐγγύς οἰκήσεων.
- 11 ὁ δὲ Κύρος, ὡς πάντες οἱ στρατιῶται ὁμοῦ ἐγένοντο, ἀριστοποιεῖσθαι παρήγγειλεν. ἐπεὶ δὲ ἤριστήκεσαν, καταμαθῶν ἔνθα αἰ σκοπαὶ ἦσαν αἰ τῶν Χαλδαίων ἐρυμνόν τε ὄν καὶ ἔνυδρον, εὐθὺς ἐτείχιζε φρούριον . . .
- 12 Ἐν δὲ τούτῳ προσάγουσι τῷ Κύρῳ τοὺς αἰχμαλώτους δεδαιμένους, τοὺς δὲ τινὰς καὶ τετρωμένους. ὡς δὲ εἶδεν, εὐθὺς λύειν μὲν ἐκέλευσε τοὺς δεδαιμένους, τοὺς δὲ τετρωμένους ἰατροὺς καλέσας θεραπεύειν ἐκέλευσεν· ἔπειτα δὲ ἔλεξε τοῖς Χαλδαίοις ὅτι ἦκοι οὔτε ἀπολέσαι ἐπιθυμῶν ἐκείνους οὔτε πολεμεῖν δεόμενος, ἀλλ' εἰρήνην βουλόμενος ποιῆσαι Ἀρμενίοις καὶ Χαλδαίοις.— Πρὶν μὲν οὖν ἔχουσθαι τὰ ἄκρα οἶδ' ὅτι οὐδὲν ἐδεισθε εἰρήνης· τὰ μὲν γὰρ ὑμέτερα ἀσφαλῶς εἶχε, τὰ δὲ τῶν Ἀρμενίων ἦγαστε καὶ
- 13 ἐφέρετε· νῦν δὲ ὁράτε δὴ ἐν οἷῳ ἐστέ. ἐγὼ οὖν ἀφίγημι ὑμᾶς οἴκαδε τοὺς εἰλημμένους, καὶ δίδωμι ὑμῖν σὺν τοῖς ἄλλοις Χαλδαίοις βουλευσάσθαι εἴτε βούλεσθε πολεμεῖν ἡμῖν εἴτε φίλοι εἶναι· καὶ ἦν μὲν πόλεμον αἰρήσθε, μικρέτι ἦκατε δεῦρο ἄνευ ὄπλων, εἰ σωφρονεῖτε· ἦν δὲ εἰρήνης δοκῆτε δεῖσθαι, ἄνευ ὄπλων ἦκατε· ὡς δὲ καλῶς ἔξει
- 14 τὰ ὑμέτερα, ἦν φίλοι γένησθε, ἐμοὶ μελήσει». ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ Χαλδαῖοι, πολλὰ μὲν ἐπαινέσαντες, πολλὰ δὲ δεξιωσάμενοι τὸν Κύρον ᾤχοντο οἴκαδε.
- 17 Οἱ δὲ Χαλδαῖοι ἦκον δεόμενοι τοῦ Κύρου εἰρήνην
- 20 σφίσι ποιῆσαι. καὶ ὁ Κύρος ἐπήρητο αὐτοῦς . . . «Τί δ', ὑμεῖς», ἔφη, «ὦ Χαλδαῖοι, ἐπεὶ ὄρη ἀγαθὰ ἔχετε, ἐθέλοιστ' ἂν ἔαν νέμειν ταῦτα τοὺς Ἀρμενίους, εἰ ὑμῖν μέλλοιεν οἱ νέμοντες τὰ δίκαια ἀποτελεῖν;» — ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι· «πολλὰ γὰρ ἂν ὠφελείσθαι οὐδὲν πονοῦντες. — «Σὺ δέ», ἔφη, «ὦ Ἀρμένιε, ἐθέλοισ ἂν ταῖς τούτων νομαῖς χρῆσθαι, εἰ μέλλοις μικρὰ ὠφελῶν Χαλδαίους πολὺ πλείω ὠφελήσασθαι;» — «Καὶ σφόδρα ἂν», ἔφη, «εἴπερ οἰοίμην ἀσφα-

λῶς νεμεῖν». — «Οὐκοῦν,» ἔφη, «ἀσφαλῶς ἂν νέμοιτε, εἰ τὰ ἄκρα ἔχοιτε σύμμαχα;» ἔφη ὁ Ἄρμενιος.

— «Ἄλλὰ μὰ Δί!», ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, «οὐκ ἂν 21 ἡμεῖς ἀσφαλῶς ἐργαζοίμεθα μὴ ὅτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἂν τὴν ἡμετέραν, εἰ οὗτοι τὰ ἄκρα ἔχοιεν». — «Εἰ δ' ὑμῖν αὖ», ἔφη, «τὰ ἄκρα σύμμαχα εἶεν;» — «Οὕτως ἂν», ἔφασαν, «ἡμῖν καλῶς ἔχοι». — «Ἄλλὰ μὰ Δί!», ἔφη ὁ Ἄρμενιος, «οὐκ' ἂν ἡμῖν αὖ καλῶς ἔχοι, εἰ οὗτοι παραλήφονται πάλιν τὰ ἄκρα ἄλλως τε καὶ τετειχισμένα». καὶ ὁ 22 Κύριος εἶπεν. — «Οὕτως εἰ τοῖνον,» ἔφη, «ἐγὼ ποιήσω· οὐδετέροις ὑμῶν τὰ ἄκρα παραδώσω, ἀλλ' ἡμεῖς φυλάξομεν αὐτά· καὶ ἀδικῶσιν ὑμῶν ὁπότεροι, σὺν τοῖς ἀδικουμένοις ἡμεῖς ἐσόμεθα».

Ὡς δ' ἤκουσαν ταῦτα ἀμφότεροι, ἐπήνεσαν καὶ ἔλεγον 23 ὅτι οὕτως ἂν μόνως ἢ εἰρήνῃ βεβαία γένοιτο. καὶ ἐπὶ τούτοις ἔδοσαν καὶ ἔλαβον πάντες τὰ πιστά, καὶ ἐλευθέρους μὲν ἀμφοτέρους ἀπ' ἀλλήλων εἶναι συνετίθεντο, ἐπιγαμίας δ' εἶναι καὶ ἐπεργασίας καὶ ἐπινομίας, καὶ ἐπιμαχίαν δὲ κοινήν, εἴ τις ἀδικοίῃ ὁποτέρους.

Οὕτω μὲν οὖν τότε διεπράχθη· καὶ νῦν δὲ ἔτι οὕτω 24 διαμένουσιν αἱ τότε γενόμεναι συνθήκαι Χαλδαίοις καὶ τῇ τὴν Ἄρμενίαν ἔχοντι. ἐπεὶ δὲ αἱ συνθήκαι ἐγεγένηντο, εὐθὺς συνετείχιζόν τε ἀμφότεροι προθύμως ὡς κοινὸν φρούριον καὶ τὰ ἐπιτήδεια συνεισῆγον. ἐπεὶ δ' ἐσπέρα 25 προσήκει, συνδείπνους ἔλαβεν ἀμφοτέρους πρὸς ἑαυτὸν ὡς φίλους ἦδη.....

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

*Α' Εὐχαριστίαι καὶ τιμαὶ Κύρου πρὸς τοὺς θεοὺς
καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ διὰ τὰς νίκας
κατὰ τῶν Ἀσσυρίων.*

Φθόνος τοῦ Κύρου ὑπὸ τοῦ Κναξάρου διὰ τὰς νίκας.

(I, 1—6, 9—15, 19, 21—22)

- 1 Μείνας δὲ ὁ Κύρος μέτριον χρόνον αὐτοῦ σὺν τῇ στρα-
τεύματι καὶ δηλώσας ὅτι ἔτοιμοὶ εἰσι μάχεσθαι εἴ τις
ἐξέρχοιτο, ὡς οὐδεὶς ἀντεξήει, ἀπήγαγεν ὅσον ἐδόκει
καλῶς ἔχειν καὶ ἐστρατοπεδεύσατο. φυλακὰς δὲ καταστη-
σάμενος καὶ σκοποὺς προπέμψας, στάς εἰς τὸ μέσον συνε-
2 κάλεσε τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας καὶ ἔλεξε τοιαῦτα. «Ἄν-
δρες Πέρσαι, πρῶτον μὲν τοὺς θεοὺς ἐγὼ ἐπαινῶ ὅσον
δύναμαι, καὶ ὑμεῖς δὲ πάντες, οἶμαι· νίκης τε γὰρ τετυ-
χήκαμεν καὶ σωτηρίας. τούτων μὲν οὖν χρὴ χαριστήρια
ὦν ἂν ἔχωμεν τοῖς θεοῖς ἀποτελεῖν. ἐγὼ δὲ σύμπαντας
μὲν ὑμᾶς ἤδη ἐπαινῶ· τὸ γὰρ γεγενημένον ἔργον σύμπα-
3 σιν ὑμῖν καλῶς ἀποτετέλεσται· ὦν δ' ἕκαστος ἄξιός, ἐπει-
δὲν παρ' ὧν προσήκει πύθωμαι, τότε τὴν ἀξίαν ἐκάστη
καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ πειράσομαι ἀποδιδόναι.
- «Τὸν δ' ἐμοῦ ἐγγύτατα ταξίαρχον Χρυσάνταν οὐδὲν
ἄλλων δέομαι πυνθάνεσθαι, ἀλλ' αὐτὸς οἶδα οἷός ἢν· τὰ
μὲν γὰρ ἄλλα ὅσα περ οἶμαι καὶ πάντες ὑμεῖς ἐποιεῖτε·
ἐπεὶ δ' ἐγὼ παρηγγύησα ἐπανάγειν καλέσας αὐτὸν ὀνο-
μασί, ἀνατεταμένος οὗτος τὴν μάχαιραν, ὡς παίσων πο-
λέμιον ὑπήκουσέ τε ἐμοὶ εὐθὺς ἀφείς τε ὃ ἔμελλε ποιεῖν,

τὸ κελευόμενον ἔπραττεν· αὐτὸς γε γὰρ ἐπανῆγε καὶ τοῖς ἄλλοις μάλα ἐπισπερχῶς παρηγγύα· ὥστ' ἔφθασεν ἔξω βελῶν τὴν τάξιν ποιήσας πρὶν τοὺς πολεμίους κατανοῆσαι ὅτι ἀνεχωροῦμεν καὶ τόξα ἐντείνασθαι καὶ τὰ παλτὰ ἐπαφείναι· ὥστε αὐτὸς τε ἀβλαβῆς καὶ τοὺς αὐτοῦ ἄνδρας ἀβλαβεῖς διὰ τὸ πείθεσθαι παρέχεται.

«Ἄλλους δ'», ἔφη, «ὄρω τετρωμένους, περὶ ὧν ἐγὼ 4 σκεφάμενος ἐν ποίῳ χρόνῳ ἐτρώθησαν, τότε τὴν γνώμην περὶ αὐτῶν ἀποφανοῦμαι. Χρυσάνταν δὲ ὡς καὶ ἐργάτην τῶν ἐν πολέμῳ καὶ φρόνιμον καὶ ἄρχεσθαι ἱκανὸν καὶ ἄρχειν χιλιαρχία μὲν ἤδη τιμῷ· ὅταν δὲ καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν ὁ Θεὸς δῶ, οὐδὲ τότε ἐπιλήσομαι αὐτοῦ.

«Καὶ πάντας δὲ βούλομαι ὑμᾶς», ἔφη, «ὑπομνήσαι· 5 ἃ γὰρ νῦν εἶδετε ἐν τῇ μάχῃ τῆδε, ταῦτα ἐνθυμούμενοι μήποτε παύεσθε, ἵνα παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἀεὶ κρίνητε πότερον ἢ ἀρετὴ μᾶλλον ἢ ἡ φυγὴ σήζει τὰς ψυχὰς καὶ πότερον οἱ μάχεσθαι ἐθέλοντες ῥᾶον ἀπαλλάττουσιν ἢ οἱ οὐκ ἐθέλοντες, καὶ ποίαν τινὰ ἡδονὴν τὸ νικᾶν παρέχει· ταῦτα γὰρ νῦν ἄριστ' ἂν κρίναιτε πειρᾶν τε αὐτῶν ἔχοντες καὶ ἄρτι γεγεννημένου τοῦ πράγματος. Καὶ ταῦτα μὲν», ἔφη, 6 «ἀεὶ διανοοῦμενοι βελτίους ἂν εἴητε· νῦν δὲ ὡς θεοφιλεῖς καὶ ἀγαθοὶ καὶ σώφρονες ἄνδρες δειπνοποιεῖσθε καὶ σπονδὰς τοῖς θεοῖς ποιεῖσθε καὶ παιᾶνα ἐξάρχεσθε καὶ ἅμα τὸ παραγγελλόμενον προνοεῖτε».

Ὡς δ' ἡμέρα ἐγένετο καὶ ἔρημον ἀνδρῶν ἐφάνη τὸ τῶν 9 πολεμίων στρατόπεδον, εὐθὺς διαβιβάζει ὁ Κύρος τοὺς Πέρσας πρώτους· κατελέειπτο δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων πολλὰ μὲν πρόβατα, πολλοὶ δὲ βόες, πολλαὶ δὲ ἄμαξαι πολλῶν ἀγαθῶν μεσταί· ἐκ δὲ τούτου διέβαινον ἤδη καὶ οἱ ἀμφὶ Κρυξάρην Μῆδοι πάντες καὶ ἠριστοποιοῦντο ἐνταῦθα. ἐπεὶ δὲ ἠρίστησαν, συνεκάλεσεν ὁ Κύρος τοὺς αὐτοῦ 10 ταξιάρχους καὶ ἔλεξε τριάδε. «Οἱά μοι δοχοῦμεν καὶ

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

- ὅσα ἀγαθὰ, ὦ ἄνδρες, ἀφείναι, θεῶν ἡμῖν αὐτὰ δι-
 δόντων. νῦν γὰρ ὅτι οἱ πολέμιοι ἡμᾶς ἀποδεδράκα-
 11 σιν αὐτοὶ ὁρᾶτε» καὶ τις εἶπε· — «Τί οὖν οὐ διώ-
 κομεν ὡς τάχιστα, καταδήλων γε οὕτω τῶν ἀγαθῶν
 ὄντων;» καὶ ὅς εἶπεν· — «ὅτι ἵππων προσδεόμεθα.»...
 12 «Τί οὖν», ἔφασαν, «οὐκ ἐλθὼν Κυαξάρῃ λέγεις ταῦτα;»
 καὶ ὅς εἶπε· — «Συνέπεσθε τοίνυν μοι πάντες, ὡς εἰδῆ
 ὅτι πᾶσιν ἡμῖν ταῦτα δοκεῖ». ἐκ τούτου εἶποντό τε
 πάντες καὶ ἔλεγον οἷα ἐπιτήδεια ἐδόκουν εἶναι ὑπὲρ ὧν
 ἐδέοντο.
 13 Καὶ ὁ Κυαξάρης ἅμα μὲν ὅτι ἐκείνοι ἤρχον τοῦ λό-
 γου, ὥσπερ ὑπεφθόνει· ἅμα δ' ἴσως καλῶς ἔχειν ἐδόκει
 αὐτῷ μὴ πάλιν κινδυνεύειν· καὶ γὰρ αὐτός τε περὶ εὐθυ-
 μίαν ἐτύγχανεν ὧν καὶ τῶν ἄλλων Μήδων ἑώρα πολλοὺς
 τὸ αὐτὸ ποιοῦντας· εἶπε δ' οὖν ὧδε.
 14 «Ἄλλ', ὦ Κύρε, ὅτι μὲν κάλλιστα ἀνθρώπων μελε-
 τᾶτε ὑμεῖς οἱ Πέρσαι· μηδὲ πρὸς μίαν ἡδονὴν ἀπλήστως
 διακείσθαι καὶ ὄρων καὶ ἀκούων οἶδα· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ τῆς
 μεγίστης ἡδονῆς πολὺ μάλιστα συμφέρειν ἐγκρατῆ εἶναι.
 μεῖζω δὲ ἡδονὴν τί παρέχει ἀνθρώποις εὐτυχίας, ἢ νῦν
 15 ἡμῖν παραγεγένηται; ἦν μὲν τοίνυν, ἐπεὶ εὐτυχοῦμεν,
 σωφρόνως διαφυλάττωμεν αὐτήν, ἴσως δυναίμεθ' ἂν ἀκιν-
 δύνως εὐδαιμονοῦντες γηράν.....».
 19 Καὶ ὁ Κύρος ὑπολαβὼν εἶπεν· — «ἀλλὰ σύ γε μηδένα
 ἀναγκάσης, ἀλλὰ τοὺς ἐθέλοντάς μοι ἔπεσθαι δός...»
 21 Ἐνταῦθα δὴ ἔλεξεν ὁ Κυαξάρης· — «ἀλλ' εἴ γε μέν-
 ται ἐθέλων τις ἔποιτο, καὶ χάριν ἔγωγέ σοι εἰδείην ἄν.» —
 «Σύμπεμψον τοίνυν μοί τινα», ἔφη, «τῶν ἀξιοπίστων τού-
 των, ὅς ἐρεῖ ἂν σὺ ἐπιστείλῃς.» — «Λαβὼν δὴ ἴθι,» ἔφη,
 22 «ὄντινα ἐθέλεις τουτωνί». ἔνθα δὴ ἔτυχε παρῶν ὁ φήσας
 ποτὲ συγγενῆς αὐτοῦ εἶναι καὶ φιληθείς. εὐθὺς οὖν ὁ Κύ-
 ρος εἶπεν· — «ἀρκεῖ μοι,» ἔφη, «οὗτοςί». — «Οὗτος τοίνυν

σοι ἐπέσθω. — καὶ λέγε σύ», ἔφη, «τὸν ἐθέλοντα ἰέναι μετὰ Κύρου». Οὕτω δὲ λαβὼν τὸν ἄνδρα ἐξῆει.

B'. Ἐκτίμησις καὶ ἀγάπη τοῦ Κύρου ὑπὸ τῶν Μήδων.

(II, 10—12)

Τῶν δὲ Μήδων ἐξῆσαν οἱ μὲν διὰ τὸ παιδί ὄντι Κύρου 10
 παῖδες ὄντες φίλοι γενέσθαι, οἱ δὲ διὰ τὸ ἐν θήρῃσι συγ-
 γενόμενοι ἀγασθῆναι αὐτοῦ τὸν τρόπον, οἱ δὲ διὰ τὸ καὶ
 χάριν εἰδέναι ὅτι μέγαν αὐτοῖς φόβον ἀπεληλακέναι ἐδό-
 κει, οἱ δὲ καὶ ἐλπίδας ἔχοντες, διὰ τὸ ἄνδρα φαίνεσθαι
 ἀγαθὸν καὶ εὐτυχῆ, καὶ μέγαν ἔτι ἰσχυρῶς ἔσεσθαι αὐτόν,
 οἱ δὲ, ὅτε ἐτρέφετο ἐν Μήδοις, εἴ τι ἀγαθόν τῷ συνέπρα-
 ξεν, ἀντιχαρίζεσθαι ἐβούλοντο· πολλοῖς δὲ πολλὰ διὰ
 φιλανθρωπίαν παρὰ τοῦ πάππου ἀγαθὰ διεπέπρακτο·
 πολλοὶ δ', ἐπεὶ καὶ τοὺς Ἵρκανίους εἶδον καὶ λόγος
 διήλθεν ὡς ἠγγήσονται ἐπὶ πολλὰ ἀγαθὰ, ἐξῆσαν καὶ τοῦ
 λαθεῖν τι ἕνεκα.

Οὕτω δὲ ἐξῆλθον σχεδὸν ἅπαντες καὶ οἱ Μῆδοι πλὴν 11
 ὅσοι σὺν Κυαξάρῃ ἔτυχον σκηνοῦντες· οὗτοι δὲ κατέμε-
 νον καὶ οἱ τούτων ὑπήκοοι. οἱ δ' ἄλλοι πάντες φαιδρῶς
 καὶ προθύμως ἐξωρμῶντο, ἅτε οὐκ ἀνάγκη, ἀλλ' ἐθελοῦ-
 σιαι καὶ χάριτος ἕνεκα ἐξιόντες. ἐπεὶ δ' ἔξω ἦσαν, πρῶτον 12
 μὲν πρὸς τοὺς Μήδους ἐλθὼν ἐπήγεσέ τε αὐτοὺς καὶ ἐπηύ-
 ξατο μάλιστα μὲν θεοὺς αὐτοῖς ἴλεως ἠγγεῖσθαι καὶ σφίσιν,
 ἔπειτα δὲ καὶ αὐτὸς δυνασθῆναι χάριν αὐτοῖς ταύτης τῆς
 προθυμίας ἀποδοῦναι.....

Γ'. Δυσφορία τοῦ Κναξάρου κατὰ τοῦ Κύρου.
 Αἴτησις βοήθειας παρὰ τῶν Περσῶν.—
 Ἐπιστολὴ τοῦ Κύρου πρὸς τὸν Κναξάρην.

(Γ', 8—10, 13—18, 26—34)

- 8 Ὁ δὲ Κναξάρχης ὁ τῶν Μήδων βασιλεὺς τὴν μὲν νύκτα ἐν ἧ ἐξῆλθεν ὁ Κύρος αὐτὸς τε ἐμεθύσκετο μεθ' ὧν περ ἐσκήνου ὡς ἐπ' εὐτυχίᾳ, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ Μήδους φέτο παρεῖναι ἐν τῷ στρατοπέδῳ πλὴν ὀλίγων, ἀκούων θόρυβον πολὺν· οἱ γὰρ οἰκείται τῶν Μήδων, ἅτε τῶν δεσποτῶν ἀπεληλυθότων, ἀνειμένως ἔπινον καὶ ἐθορύβουν, ἄλλως τε καὶ ἐκ τοῦ Ἀσσυρίου στρατεύματος καὶ οἶνον καὶ ἄλλα
- 9 πολλὰ εἰληφότες. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, καὶ ἐπὶ θύρας οὐδεὶς ἦκε πλὴν οἵπερ καὶ συνεδείπνουν, καὶ τὸ στρατόπεδον ἦκουε κενὸν εἶναι τῶν Μήδων καὶ τῶν ἱππέων, καὶ ἑώρα, ἐπειδὴ ἐξῆλθεν, οὕτως ἔχοντα, ἐνταῦθα δὲ ἐβριμούτοτε τῷ Κύρῳ καὶ τοῖς Μήδοις τῷ καταλιπόντας αὐτὸν ἔρημον οἴχεσθαι, καὶ εὐθύς, ὥσπερ λέγεται ὠμὸς εἶναι καὶ ἀγνώμων, τῶν παρόντων κελεύει τινὰ λαθόντα τοὺς ἑαυτοῦ ἱππέας πορεύεσθαι ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸ ἀμφὶ
- 10 Κύρον στρατεύμα καὶ λέγειν τάδε.—«Ὁμῆν μὲν ἔγωγε, οὐδ' ἂν σέ, ὦ Κύρε, περὶ ἐμοῦ οὕτως ἀπρονοήτως βουλεύσαι, εἰ δὲ Κύρος οὕτω γινώσκῃ, οὐκ ἂν ὑμᾶς, ὦ Μήδοι, ἐθελῆσαι οὕτως ἔρημον ἐμὲ καταλιπεῖν. καὶ νῦν, ἂν μὲν Κύρος βούληται, εἰ δὲ μή, ὑμεῖς γε τὴν ταχίστην πάρεστε».
- 13 Ὁ μὲν δὲ πεμπόμενος ἐπορεύετο ἔχων τοὺς ἑαυτοῦ ἱππέας ὡς ἑκατὸν, ἀνιώμενος ὅτι οὐ καὶ αὐτὸς τότε ἐπορεύθη μετὰ τοῦ Κύρου. ἐν δὲ τῇ ὁδῷ πορευόμενοι διασχισθέντες τρίβῳ τινὶ ἐπλανῶντο, καὶ οὐ πρόσθεν ἀφίκοντο ἐπὶ τὸ φίλιον στρατεύμα πρὶν ἐντυχόντες ἀποχωροῦσίν τις τῶν Ἀσσυρίων ἠνάγκασαν αὐτοὺς ἠγεῖσθαι· καὶ οὕτως

ἀφικνούνται τὰ πυρὰ κατιδόντες ἀμφὶ μέσας πῶς νύκτας.

Ἐπεὶ δ' ἐγένοντο πρὸς τῷ στρατοπέδῳ, οἱ φύλακες, 14
ὡσπερ εἰρημένον ἦν ὑπὸ Κύρου, οὐκ εἰσέφρηξαν αὐτοὺς
πρὸ ἡμέρας. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ὑπέφαινε, πρῶτον μὲν τοὺς
μάγους καλέσας ὁ Κύρος τὰ τοῖς θεοῖς νομιζόμενα ἐπὶ
τοῖς τοιούτοις ἀγαθοῖς ἐξαιρεῖσθαι ἐκέλευε. καὶ οἱ μὲν 15
ἀμφὶ ταῦτα εἶχον· ὁ δὲ συγκαλέσας τοὺς ὁμοτίμους εἶπεν·
— «Ἄνδρες, ὁ μὲν θεὸς προφαίνει πολλὰ κάγαθά· ἡμεῖς
δὲ οἱ Πέρσαι ἐν τῷ παρόντι ὀλίγοι ἐσμὲν ὡς ἐγκρατεῖς
εἶναι αὐτῶν. εἴτε γὰρ ὁπόσα ἂν προσεργασώμεθα, μὴ φυ-
λάξομεν, πάλιν ταῦτα ἀλλότρια ἔσται· εἴτε καταλείψομέν
τινας ἡμῶν αὐτῶν φύλακας ἐπὶ τοῖς ἐφ' ἡμῖν γιγνομέ-
νοις, αὐτίκα οὐδεμίαν ἰσχὺν ἔχοντες ἀναφανούμεθα.

«Δοκεῖ οὖν μοι ὡς τάχιστα ἵεναι τινὰ ὑμῶν εἰς Πέρ- 16
σας καὶ διδάσκειν ἅπερ ἐγὼ λέγω, καὶ κελεύειν ὡς τάχι-
στα ἐπιπέμπειν στρατεύμα, εἴπερ ἐπιθυμοῦσι Πέρσαι τὴν
ἀρχὴν τῆς Ἀσίας αὐτοῖς καὶ τὴν κάρπωσιν γενέσθαι. ἴθι 17
μὲν οὖν σύ», ἔφη, «ὁ πρεσβύτατος, καὶ ἰὼν ταῦτα λέγε,
καὶ ὅτι οὕς ἂν πέμπωσι στρατιώτας, ἐπειδὴν ἔλθωσι παρ'
ἐμέ, ἐμοὶ μελήσει περὶ τροφῆς αὐτοῖς. ἃ δ' ἔχομεν ἡμεῖς,
ὄρας μὲν αὐτός, κρύπτε δὲ τούτων μηδέν, ὅ,τι δὲ τούτων
ἐγὼ πέμπω εἰς Πέρσας καλῶς καὶ νομίμως ποιοίην ἂν
τὰ μὲν πρὸς τοὺς θεοὺς τὸν πατέρα ἐρώτα, τὰ δὲ πρὸς τὸ
κοινὸν τὰς ἀρχάς. πεμφάντων δὲ καὶ ὀπτηῆρας ὧν πράτ-
τομεν καὶ φραστῆρας ὧν ἐρωτῶμεν. καὶ σὺ μὲν», ἔφη,
«συσκευάζου καὶ τὸν λόγον προπομπὸν ἄγε».

Ἐκ τούτου δὲ καὶ τοὺς Μήδους ἐκάλει, καὶ ἅμα ὁ 18
παρὰ τοῦ Κυραξάρου ἄγγελος παρίσταται, καὶ ἐν πᾶσι τὴν
τε πρὸς Κύρον ὀργὴν καὶ τὰς πρὸς Μήδους ἀπειλὰς αὐτοῦ
ἔλεγε· καὶ τέλος εἶπεν ὅτι ἀπιέναι Μήδους κελεύει, καὶ
εἰ Κύρος μένειν βούλεται.

... Ὁ δὲ Κύρος αὐτῷ ἐπέστειλλε πρὸς μὲν Πέρσας 26

λέγειν ἅ καὶ πρόσθεν ἐν τῇ λόγῳ δεδήλωται, Κυαξάρῃ δὲ ἀποδοῦναι τὰ γράμματα. «ἀναγνῶναι δέ σοι καὶ τὰ ἐπιστελλόμενα», ἔφη, «βούλομαι, ἵνα εἰδῶς αὐτὰ ὁμολογήῃς, ἐὰν τί σε πρὸς ταῦτα ἐρωτᾷ». ἐνῆν δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ τάδε.

Κῦρος Κυαξάρῃ χαίρειν.

- 27 Ἡμεῖς σε οὔτε ἔρημον κατελίπομεν· οὐδεὶς γάρ, ὅταν ἐχθρῶν κρατῆ, τότε φίλων ἔρημος γίγνεται· οὐδὲ μὴν ἀποχωροῦντές γέ σε οἴομεθα ἐν κινδύνῳ καθιστάναι· ἀλλὰ ὅσῳ πλέον ἀπέχομεν, τοσοῦτον
- 28 πλέονά σοι τὴν ἀσφάλειαν ποιεῖν νομίζομεν· οὐ γὰρ οἱ ἐγγύτατα τῶν φίλων καθήμενοι μάλιστα τοῖς φίλοις τὴν ἀσφάλειαν παρέχουσιν, ἀλλ' οἱ τοὺς ἐχθροὺς μήκιστον ἀπελαύνοντες μᾶλλον τοὺς φίλους ἐν ἀκινδύνῳ καθιστᾶσι.
- 29 σκέψαι δὲ οἷψ ὄντι μοι περὶ σέ οἶος ὢν περὶ ἐμὲ ἔπειτά μοι μέμψῃ. ἐγὼ μὲν γέ σοι ἤγαγον συμμάχους, οὐχ ὅσους σὺ ἔπεισας, ἀλλ' ὅπόσους ἐγὼ πλείστους ἐδυνάμην· σὺ δὲ μοι ἔδωκας μὲν ἐν τῇ φιλίᾳ ὄντι ὅσους πείσαι δυνασθεῖν· νῦν δ' ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντος οὐ τὸν θέλοντα, ἀλλὰ πάντας
- 30 ἀποκαλεῖς. ταιγαροῦν τότε μὲν ᾠόμην ἀμφοτέροις ὑμῖν χάριν ὀφείλειν· νῦν δὲ σὺ με ἀναγκάζεις σοῦ μὲν ἐπιλαθέσθαι, τοῖς δὲ ἀκολουθήσασι πειρᾶσθαι πᾶσαν τὴν χάριν
- 31 ἀποδιδόναι. οὐ μέντοι ἔγωγε σοὶ ὅμοιος δύναμαι γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ νῦν πέμπων ἐπὶ στρατεύμα εἰς Πέρσας ἐπιστέλλω, ὅπόσοι ἂν ἴωσιν ὡς ἐμέ, ἦν τι σὺ αὐτῶν δέῃ πρὶν ἡμᾶς ἔλθειν, σοὶ ὑπάρχειν, οὐχ ὅπως ἂν θέλωσιν, ἀλλ'
- 32 ὅπως ἂν σὺ βούλῃ χρῆσθαι αὐτοῖς. συμβουλεύω δέ σοι καίπερ νεώτερος ὢν μὴ ἀφαιρεῖσθαι ἅ ἂν δῆς, ἵνα μὴ σοι ἀντὶ χαρίτων ἔχθραι ὀφείλωνται, μηδ' ὅταν τινὰ βούλῃ πρὸς σέ ταχὺ ἔλθειν, ἀπειλοῦντα μεταπέμπεσθαι, μηδὲ

φάσκοντα ἔρημον εἶναι ἅμα πολλοῖς ἀπειλεῖν, ἵνα μὴ δι-
δάσκησ αὐτοὺς σοῦ μὴ φροντίζεις. ἡμεῖς δὲ πειρασόμεθα 33
παρεῖναι, ὅταν τάχιστα διαπραξώμεθα ἃ σοὶ τ' ἂν καὶ
ἡμῖν νομιζομεν πραχθέντα κοινὰ γενέσθαι ἀγαθὰ.

Ἔρρωσο.

«Ταύτην αὐτῷ ἀπόδος καὶ ὅ,τι ἂν σε τούτων ἐρωτᾷ, 34
ἢ γέγραπται σύμφαθι. καὶ γὰρ ἐγὼ ἐπιστέλλω σοι περὶ
Περσῶν, ἢ περ γέγραπται». τούτῳ μὲν οὕτως εἶπε, καὶ
δοὺς τὴν ἐπιστολὴν ἀπέπεμπε, προσεντειλάμενος οὕτω
σπεύδειν, ὥσπερ οἶδεν ὅτι συμφέρει ταχὺ παρεῖναι.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Α'. Πίστις καὶ ἀφοσίωσις τῶν Μήδων καὶ συμμάχων εἰς τὸν Κῦρον.

(I, 19—30).

- 19 Βουλόμενος δὲ ὁ Κῦρος ἐθέλοντάς μένειν μεθ' ἑαυτοῦ
τούς τε Μήδους καὶ τοὺς συμμάχους, συνεκάλεσε πάντας
20 τοὺς ἐπικαιρίους· ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἔλεξε τοιάδε. «Ἄν-
δρες Μῆδοι καὶ πάντες οἱ παρόντες, ἐγὼ ὑμᾶς οἶδα σαφῶς
ὅτι οὔτε χρημάτων δεόμενοι σὺν ἐμοὶ ἐξήλθετε οὔτε Κυ-
αξάρῃ νομίζοντες τοῦτο ὑπηρετεῖν, ἀλλ' ἐμοὶ βουλόμενοι
τοῦτο χαρίζεσθαι καὶ ἐμὲ τιμῶντες νυκτοπορεῖν καὶ κιν-
21 δυνεῦειν σὺν ἐμοὶ ἠθέλησατε. καὶ χάριν τούτων ἐγὼ ὑμῖν
ἔχω μὲν, εἰ μὴ ἀδικῶ· ἀποδιδόναι δὲ ἀξίαν οὔπω δύναμιν
ἔχειν μοι δοκῶ. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ αἰσχύνομαι λέγων· τὸ
δ' «ἐὰν μένητε παρ' ἐμοί, ἀποδώσω», τοῦτο, εὐῖστε», ἔφη,
«αἰσχυνοίμην ἂν εἰπεῖν· νομίζω γὰρ ἐμαυτὸν εἰοικέναι λέ-
γοντι ταῦτα ἔνεκα τοῦ ὑμᾶς μᾶλλον ἐθέλειν παρ' ἐμοὶ
καταμένειν. ἀντὶ δὲ τούτου τάδε λέγω· ἐγὼ γὰρ ὑμῖν, κἂν
ἤδη ἀπίγητε Κυαξάρῃ πειθόμενοι, ὅμως, ἂν ἀγαθόν τι πράξω,
πειράσομαι οὕτω ποιεῖν ὥστε καὶ ὑμᾶς ἐμὲ ἐπαινεῖν».
- 22 «Οὐ γὰρ δὴ αὐτός γε ἄπειμι, ἀλλὰ καὶ Ἵρκανίους
τοὺς ὄρκους καὶ τὰς δεξιάς ἅς ἔδωκα ἐμπεδώσω καὶ οὔποτε
τούτους προδιδοὺς ἀλώσομαι, καὶ τῶ νῦν διδόντι Γωθρῦα
καὶ τεύχη ἡμῖν καὶ χώραν καὶ δύναμιν πειράσομαι ποιεῖν
23 μὴ μεταμελῆσαι τῆς πρὸς ἐμὲ ὁδοῦ. καὶ τὸ μέγιστον δὴ,
θεῶν οὕτω διδόντων περιφανῶς ἀγαθὰ καὶ φοβοίμην ἂν

αὐτοὺς καὶ αἰσχυροίμην ἀπολιπὼν ταῦτα εἰκῆ ἀπελθεῖν. ἐγὼ μὲν οὕτως», ἔφη, «ποιήσω· ὑμεῖς δὲ ὅπως γιγνώσκετε οὕτω καὶ ποιεῖτε, καὶ ἐμοὶ εἶπατε ὅτι ἂν ὑμῖν δοκῆ». ὁ μὲν οὕτως εἶπε.

24

Πρῶτος δ' ὁ φήσας ποτὲ συγγενῆς τοῦ Κύρου εἶναι εἶπεν· «Ἄλλ' ἐγὼ μὲν», ἔφη, «ὦ βασιλεῦ· βασιλεὺς γὰρ ἔμοιγε δοκεῖς σὺ φύσει πεφυκέναι οὐδὲν ἡττον ἢ ὁ ἐν τῇ σιμῆναι φούμενος τῶν μελιττῶν ἡγεμών· ἐκείνῳ τε γὰρ αἰ μέλιτται ἐκοῦσαι μὲν πείθονται, ὅπου δ' ἂν μένη, οὐδεμία ἐντεῦθεν ἀπέρχεται· ἐὰν δέ ποι ἐξίῃ, οὐδεμία αὐτοῦ ἀπολείπεται· οὕτω δεινός τις ἔρωσ αὐταῖς τοῦ ἄρχεσθαι ὑπ' ἐκείνου ἐγγίγνεται. καὶ πρὸς σὲ δέ μοι δοκοῦσι παρα- 25 πλησίως πως οἱ ἄνθρωποι οὕτω διακεῖσθαι. καὶ γὰρ εἰς Πέρσας ὅτε παρ' ἡμῶν ἀπήεις, τίς Μῆδων ἢ νέος ἢ γέροντος σου ἀπελείφθη τὸ μή σοι ἀκολουθεῖν ἔστε Ἀστυάγης ἡμᾶς ἀπέστρεψεν; ἐπειδὴ δ' ἐκ Περσῶν βοηθὸς ἡμῖν ὠρμήθης, σχεδὸν αὐ ἐωρῶμεν τοὺς φίλους σου πάντας ἐθελουσίους συνεπομένους. ὅτε δ' αὐ τῆς δεῦρο στρατείας ἐπεθύμησας, πάντες σοι Μῆδοι ἐκόντες ἠκολούθησαν. νῦν δ' 26 αὐ οὕτως ἔχομεν ὡς σὺν μὲν σοὶ ὅμως καὶ ἐν τῇ πολέμῳ ὄντες θαρροῦμεν, ἄνευ δὲ σοῦ καὶ οἴκαδε ἀπιέναι φοβούμεθα. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ὅπως ποιήσουσιν αὐτοὶ ἐροῦσιν· ἐγὼ δέ, ὦ Κύρε, καὶ ὧν ἐγὼ κρατῶ καὶ μενοῦμεν παρὰ σοὶ καὶ ὀρώμεθα σὲ ἀνεξόμεθα καὶ καρτερήσομεν ὑπὸ σοῦ εὐεργετούμενοι».

Ἐπὶ τούτῳ ἔλεξεν ὁ Τιγράνης ὧδε· «σύ», ἔφη, «ὦ 27 Κύρε, μήποτε θαυμάσης ἂν ἐγὼ σιωπῶ· ἢ γὰρ ψυχῆ», ἔφη, «οὐχ ὡς βουλευσοῦσα παρεσκευάσται, ἀλλ' ὡς ποιήσοῦσα ὅτι ἂν παραγγέλλῃς».—ὁ δὲ Ἰρκάνιος εἶπεν· 28 «ἀλλ' ἐγὼ μὲν, ὦ Μῆδοι, εἰ νῦν ἀπέλθοιτε, δαίμονος ἂν φαίην τὴν ἐπιβουλὴν εἶναι τὸ μὴ εἶσαι ὑμᾶς μέγα εὐδαίμονας γενέσθαι· ἀνθρωπίνῃ δὲ γνώμῃ τίς ἂν ἢ φευγόντων

πολεμίων ἀποτρέπειτο ἢ ὄπλα παραδιδόντων οὐκ ἂν λαμβάνοι ἢ ἑαυτοὺς διδόντων καὶ τὰ ἑαυτῶν οὐκ ἂν δέχοιτο, ἄλλως τε καὶ τοῦ ἡγεμόνος ἡμῖν ὄντος τοιοῦτου ὅς ἐμοὶ δοκεῖ, ὡς ὄμνυμι ὑμῖν πάντας τοὺς θεοὺς, εὖ ποιῶν ἡμᾶς
 29 μᾶλλον ἤδεσθαι ἢ ἑαυτὸν πλουτίζων». ἐπὶ τούτῳ πάντες οἱ Μῆδοι τοιάδ' ἔλεγον· «σύ, ὦ Κῦρε, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς καὶ οἴκαδε ὅταν ἀπιέναι καιρὸς δοκῇ, σὺν σοὶ ἡμᾶς ἄγε».

Ὁ δὲ Κῦρος ταῦτα ἀκούσας ἐπηύξατο· «ἀλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε, αἰτοῦμαι σε, δὸς τοὺς ἐμὲ τιμῶντας νικῆσαί με
 30 εὖ ποιῶντα». ἐκ τούτου ἐκέλευσε τοὺς μὲν ἄλλους φυλακὰς καταστήσαντας ἀμφ' αὐτοὺς ἤδη ἔχειν, τοὺς δὲ Πέρσας διαλαβεῖν τὰς σκηνάς, τοῖς μὲν ἵππευσι τὰς τούτοις πρεπούσας, τοῖς δὲ πεζοῖς τὰς τούτοις ἀρκούσας· καὶ οὕτω καταστήσασθαι ὅπως ποιῶντες οἱ ἐν ταῖς σκηναῖς πάντα τὰ δέοντα φέρωσιν εἰς τὰς τάξεις τοῖς Πέρσαις καὶ τοὺς ἵππους τεθεραπευμένους παρέχωσι, Πέρσαις δὲ μηδὲν ἄλλο ἢ ἔργον ἢ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἐκπονεῖν. ταύτην μὲν οὖν οὕτω διήγον τὴν ἡμέραν.

BIBLION EKTON

Α'. Ἐξοπλισμὸς τοῦ στρατοῦ τοῦ Κύρου. Ἀποχαι-
 ρετισμὸς Πανθείας καὶ Ἀβραδάτου. Παρόρμη-
 σις τοῦ Κύρου πρὸς τὸν στρατόν.

(II', 1—20)

Τῇ δ' ὑστεραία πρὸ Κῦρος μὲν ἐθύετο, ὁ δ' ἄλλος 1
 στρατὸς ἀριστήσας καὶ σπονδὰς ποιησάμενος ἐξωπλιζέτο
 πολλοῖς μὲν καὶ καλοῖς χιτῶσι, πολλοῖς δὲ καὶ καλοῖς θώ-
 ραξι καὶ κράνεσιν. ὠπλιζον δὲ καὶ ἵππους προμετωπίδιαις
 καὶ προστερνιδίαις· καὶ τοὺς μὲν μονίππους παραμηριδίαις,
 τοὺς δ' ὑπὸ τοῖς ἄρμασιν ὄντας παραπλευριδίαις. ὥστε
 ἤστραπτε μὲν χαλκῷ, ἦνθει δὲ φοινικίσι πᾶσα ἡ στρατιά.

Καὶ τῷ Ἀβραδάτῃ δὲ τὸ τετράρρυμον ἄρμα καὶ ἵπ- 2
 πων ὀκτὼ παγκάλως ἐκεκόσμητο. ἐπεὶ δ' ἔμελλε τὸν λι-
 νοῦν θώρακα, ὃς ἐπιχώριος ἦν αὐτοῖς, ἐνδύεσθαι, προσ-
 φέρει αὐτῷ ἡ Πάνθεια (χρυσοῦν) καὶ χρυσοῦν κράνος καὶ
 περιθραχιόνια καὶ ψέλια πλατέα περὶ τοὺς καρπούς τῶν
 χειρῶν καὶ χιτῶνα πορφυροῦν ποδήρη στολιδωτὸν τὰ κάτω
 καὶ λόφον ὑακινθινοβαφῆ. ταῦτα δ' ἐποιήσατο λάθρα τοῦ
 ἀνδρὸς ἐκμετρησαμένη τὰ ἐκείνου ὄπλα. ὁ δὲ ἰδὼν ἐθαύ- 3
 μασέ τε καὶ ἐπήρετο τὴν Πάνθειαν· «οὐ δῆπου, ὦ γύναι,
 συγκόψασα τὸν σουτῆς κόσμον τὰ ὄπλα μοι ἐποιήσω;»
 «Μὰ Δί'», ἔφη ἡ Πάνθεια, «οὐκ οὐκ τόν γε πλείστου ἄξιον·
 σὺ γὰρ ἔμοιγε, ἦν καὶ τοῖς ἄλλοις φανῆς οἴοσπερ ἔμοι
 δοκεῖς εἶναι, μέγιστος κόσμος ἔσῃ». ταῦτα μὲν λέγουσα ἅμα
 ἐνέδυε τὰ ὄπλα, καὶ λανθάνειν μὲν ἐπειράτο, ἐλείβετο δὲ
 αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν.

- 4 Ἐπει δὲ καὶ πρόσθεν ὦν ἀξιοθέατος ὁ Ἀβραδάτας ὠπλίσθη τοῖς ὄπλοις τούτοις, ἐφάνη μὲν κάλλιστος καὶ ἐλευθεριώτατος, ἅτε καὶ τῆς φύσεως ὑπαρχούσης· λαθῶν δὲ παρὰ ὑψηνίουχου τὰς ἡνίας παρεσκευάζετο ὡς ἀναθηρόμενος ἤδη ἐπὶ τὸ ἄρμα.
- 5 Ἐν δὲ τούτῳ ἡ Πάνθεια ἀποχωρῆσαι κελεύσασα τοὺς παρόντας πάντας ἔλεξεν· «ἀλλ' ὅτι μὲν, ὦ Ἀβραδάτα, εἴ τις καὶ ἄλλη πώποτε γυνὴ τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα μείζον τῆς αὐτῆς ψυχῆς ἐτίμησεν, οἶμαί σε γιγνώσκειν ὅτι καὶ ἐγὼ μία τούτων εἰμί. τί οὖν ἐμὲ δεῖ καθ' ἕναστος λέγειν; τὰ γὰρ ἔργα οἶμαί σοι πιθανώτερα παρεσχῆσθαι τῶν νῦν
- 6 λεχθέντων λόγων. ὅμως δὲ οὕτως ἔχουσα πρὸς σὲ ὡσπερ σὺ οἶσθα, ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν ἢ μὴν ἐγὼ βούλεσθαι ἂν μετὰ σοῦ ἄνδρὸς ἀγαθοῦ γενομένου κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι μᾶλλον ἢ ζῆν μετ' αἰσχυνομένου αἰσχυνομένη· οὕτως ἐγὼ καὶ σὲ τῶν καλλίστων καὶ ἐμαυτὴν ἠξίωκα.
- 7 «Καὶ Κύρω δὲ μεγάλην τινὰ δοκῶ ἡμᾶς χάριν ὀφείλειν, ὅτι με αἰχμάλωτον γενομένην ἐξαιρεθεῖσαν αὐτῷ οὔτε ὡς δούλην ἠξίωσε κεκτηῖσθαι οὔτε ὡς ἐλευθέραν ἐν ἀτίμῳ ὀνόματι, διεφύλαξε δὲ σοὶ ὡσπερ ἀδελφοῦ γυναῖκα λαθῶν.
- 8 πρὸς δὲ καὶ ὅτε Ἀράσπας ἀπέστη αὐτοῦ ὁ ἐμὲ φυλάττων, ὑπεσχόμην αὐτῷ, εἴ με ἐάσειε πρὸς σὲ πέμψαι, ἤξειν αὐτῷ σὲ πολὺ Ἀράσπου ἄνδρα καὶ πιστότερον καὶ ἀμείονα».
- 9 Ἡ μὲν ταῦτα εἶπεν· ὁ δὲ Ἀβραδάτας ἀγασθεὶς τοῖς λόγοις καὶ θιγὼν αὐτῆς τῆς κεφαλῆς ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπηύξατο· «ἀλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε, δός μοι φανῆναι ἀξίῳ μὲν Πανθείας ἀνδρὶ, ἀξίῳ δὲ Κύρου φίλῳ τοῦ ἡμᾶς τιμήσαντος». Ταῦτ' εἰπὼν κατὰ τὰς θύρας τοῦ ἄρμα-
- 10 τείου δίφρου ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸ ἄρμα. ἐπεὶ δὲ ἀναβάντος αὐτοῦ κατέκλεισε τὸν δίφρον ὁ ὑψηνίουχος, οὐκ ἔχουσα ἡ Πάνθεια πῶς ἂν ἔτι ἄλλως ἀσπάσαιτο αὐτόν, κατεφίλησε

τὸν δίφρον· καὶ τῷ μὲν προΐηι ἤδη τὸ ἄρμα, ἡ δὲ λαθοῦσα αὐτὸν συνεφέιπετο, ἕως ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν Ἀβραδάτας εἶπε· «θάρρει, Πάνθεια, καὶ χαῖρε καὶ ἀπιθι ἤδη». ἐκ τούτου δὴ οἱ εὐνοῦχοι καὶ αἱ θεράπαιναι λαβοῦσαι ἀπῆ- 11 γον αὐτὴν εἰς τὴν ἀρμάμαξαν καὶ κατακλίναντες κατεκάλυψαν τῇ σκηνῇ. οἱ δὲ ἄνθρωποι, καλοῦ ὄντος τοῦ θεάματος τοῦ τε Ἀβραδάτου καὶ τοῦ ἄρματος, οὐ πρόσθεν ἐδύναντο θεάσασθαι αὐτὸν πρὶν ἢ Πάνθεια ἀπῆλθεν.

Ὡς δ' ἐκεκαλλιερέκει μὲν ὁ Κῦρος, ἡ δὲ στρατιὰ πα- 12 ρετέτακτο αὐτῷ ὡσπερ παρήγγειλε, κατέχων σκοπὰς ἄλλας πρὸ ἄλλων συνεκάλεσε τοὺς ἡγεμόνας καὶ ἔλεξεν ὧδε.

«Ἄνδρες φίλοι καὶ σύμμαχοι, τὰ μὲν ἱερὰ οἱ θεοὶ 13 ἡμῖν φαίνουσιν οἷάπερ ὅτε τὴν πρόσθεν νίκην ἔδοσαν· ὑμᾶς δ' ἐγὼ βούλομαι ἀναμνησαίω μιν μοι δοκεῖτε μεμνημένοι πολὺ ἂν εὐθυμότεροι εἰς τὸν ἀγῶνα ἰέναι. ἡσκήκατε μὲν 14 γὰρ τὰ εἰς τὸν πόλεμον πολὺ μᾶλλον τῶν πολεμίων, συντέτραφθε δὲ καὶ συντέταχθε ἐν τῷ αὐτῷ πολὺ πλείω ἤδη χρόνον ἢ οἱ πολέμιοι καὶ συννενικήκατε μετ' ἀλλήλων· τῶν δὲ πολεμίων οἱ πολλοὶ συνήττηνται μεθ' αὐτῶν, οἱ δὲ ἀμάχητοι ἐκατέρων οἱ μὲν τῶν πολεμίων ἴσασιν ὅτι προδότας τοὺς παραστάτας ἔχουσιν, ὑμεῖς δὲ οἱ μεθ' ἡμῶν ἴστε ὅτι μετὰ θελώντων τοῖς συμμάχοις ἀρήγειν μαχεῖσθε.

Εἰκὸς δὲ τοὺς μὲν πιστεύοντας ἀλλήλοισι ὁμόνως μά- 15 χεσθαι μένοντας, τοὺς δὲ ἀπιστοῦντας ἀναγκαῖον βουλευέσθαι πῶς ἂν ἕκαστοι τάχιστα ἐκποδῶν γένοιντο.

«Ἴωμεν δὴ, ὦ ἄνδρες, ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἄρματα μὲν 16 ἔχοντες ὀπλισμένα πρὸς ἄσπλα τὰ τῶν πολεμίων, ὡς δ' αὐτως καὶ ἵππεας καὶ ἵππους ὀπλισμένους πρὸς ἀόπλους, ὡς ἐκ χειρὸς μάχεσθαι. πεζοὶς δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις οἷς καὶ 17 πρόσθεν μαχεῖσθε, Αἰγύπτιοι δὲ ὁμοίως μὲν ὀπλισμένοι εἰσίν, ὁμοίως δὲ τεταγμένοι· τάς τε γὰρ ἀσπίδας μείζους ἔχουσιν ἢ ὡς ποιεῖν τι καὶ ὄραν, τεταγμένοι τε εἰς ἕκα-

τόν δῆλον ὅτι κωλύσουσιν ἀλλήλους μάχεσθαι πλὴν πάνυ ὀλίγων.

- 18 «Εἰ δὲ ὠθοῦντες ἐξώσειν πιστεύουσιν, ἵπποις αὐτοῦς πρῶτον δεήσει ἀντέχειν καὶ σιδήρῳ ὑφ' ἵππων ἰσχυρίζομένῳ· ἦν δέ τις αὐτῶν καὶ ὑπομείνη, πῶς ἅμα θυνήσεται ἵππομαχεῖν τε καὶ φαλαγγομαχεῖν καὶ πυργομαχεῖν; καὶ γὰρ οἱ ἀπὸ τῶν πύργων ἡμῖν μὲν ἐπαρήξουσι, τοὺς δὲ πολεμίους παίοντες ἀμνηχανεῖν ἀντὶ τοῦ μάχεσθαι ποιήσουσιν.
- 19 «Εἰ δέ τις ἐτι ἐνδεῖσθαι δοκεῖτε, πρὸς ἐμὲ λέγετε· σὺν γὰρ θεοῖς οὐδενὸς ἀπορήσομεν. καὶ εἰ μὲν τις εἰπεῖν τι βούλεται, λεξάτω· εἰ δὲ μή, ἐλθόντες πρὸς τὰ ἱερά καὶ
- 20 προσευξάμενοι οἷς ἐθύσαμεν θεοῖς ἴτε ἐπὶ τὰς τάξεις· καὶ ἕκαστος ὑμῶν ὑπομιμνησκέτω τοὺς μεθ' αὐτοῦ ἅπερ ἐγὼ ὑμᾶς, καὶ ἐπιδεικνύτω τις τοῖς ἀρχομένοις ἑαυτὸν ἄξιον ἀρχῆς, ἄφοβον δεικνὺς καὶ σχῆμα καὶ πρόσωπον καὶ λόγους».

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Α'. Μάχη παρὰ τὰ Θύμβραρα τῆς Λυδίας. Φόνος Ἀβραδάτου. Κίνδυνος τοῦ Κύρου. Οἶκτος τοῦ Κύρου διὰ τοὺς γενναίους ἀντιπάλους Αἰγυπτίους.

(I, 1—6, 25—26, 29, 32, 36—45).

Οἱ μὲν δὴ εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς ἀπῆσαν πρὸς τὰς τά- 1
ξεις· τῷ δὲ Κύρῳ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν προσήνεγκαν οἱ θε-
ράποντες ἐμφαγεῖν καὶ πιεῖν ἔτι οὖσιν ἀμφὶ τὰ ἱερά. ὁ δὲ
Κῦρος ὥσπερ εἶχεν ἐστηκῶς ἀπαρξάμενος ἠρίστα καὶ
μετεδίδου ἀεὶ τῷ μάλιστα δεομένῳ· καὶ σπείσας καὶ εὐξά-
μενος ἔπια, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οἱ περὶ αὐτὸν οὕτως ἐποιοῦν.
μετὰ δὲ ταῦτα αἰτησάμενος Δία πατρῶον ἠγγεμόνα εἶναι
καὶ σύμμαχον ἀνέβαινε ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ τοὺς ἀμφ' αὐ-
τὸν ἐκέλευεν.

Ὀπλισμένοι δὲ πάντες ἦσαν οἱ περὶ τὸν Κῦρον τοῖς 2
αὐτοῖς Κύρῳ ὅπλοις, χιτῶσι φοινικοῖς, θώραξι χαλκοῖς,
κράνεσι χαλκοῖς, λόφοις λευκοῖς, μαχαίραις, παλτῶ κρα-
νεῖνῳ ἐνὶ ἕκαστος· οἱ δὲ ἵπποι προμετωπιδίοις καὶ προστερ-
νιδίοις καὶ παραμηριδίοις χαλκοῖς· τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα παρα-
μηρίδια ἦν καὶ τῷ ἀνδρὶ· τοσοῦτον μόνον διέφερον τὰ Κύ-
ρου ὅπλα ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ἐκέχριτο τῷ χρυσοειδεὶ χρώ-
ματι, τὰ δὲ Κύρου ὅπλα ὥσπερ κάτοπτρον ἐξέλαμπεν.

Ἐπεὶ δὲ ἀνέβη καὶ ἔστη ἀποβλέπων ἠπερ ἔμελλε πο- 3
ρεύεσθαι, βροντῇ δεξιὰ ἐφθέγγετο· ὁ δ' εἶπεν· «ἐφόμεθά
σοι, ὦ Ζεῦ μέγιστε». καὶ ὤρματο ἐν μὲν δεξιᾷ ἔχων Χρυ-
σάνταν τὸν ἵππαρχον καὶ τοὺς ἵππέας, ἐν ἀριστερᾷ δὲ Ἀρ-

- 4 σάμαν καὶ τοὺς πεζοὺς. παρηγγύησε δὲ παροραὶν πρὸς τὸ σημεῖον καὶ ἐν ἴσῳ ἔπεσθαι· ἦν δὲ αὐτῇ τὸ σημεῖον ἀετὸς χρυσοῦς ἐπὶ δόρατος μακροῦ ἀνατεταμένος. καὶ νῦν δ' ἔτι τοῦτο τὸ σημεῖον τῇ Περσῶν βασιλεῖ διαμένει. πρὶν δὲ δρᾶν τοὺς πολεμίους εἰς τρεῖς ἀνέπαυσε τὸ στράτευμα.
- 5 Ἐπεὶ δὲ προσεληλύθεσαν ὡς εἴκοσι σταδίους, ἤρχοντο ἤδη τὸ τῶν πολεμίων στράτευμα ἀντιπροσιὸν καθοραῖν. ὡς δ' ἐν τῇ καταφανεῖ πάντες ἀλλήλοισι ἐγένοντο καὶ ἔγνωσαν οἱ πολέμιοι πολὺ ἑκατέρωθεν ὑπερφαλαγγοῦντες, στήσαντες τὴν αὐτῶν φάλαγγα (οὐ γὰρ ἔστιν ἄλλως κυκλοῦσθαι), ἐπέκαμπτον εἰς κύκλωσιν, ὡσπερ γάμμα ἑκατέρωθεν τὴν ἑαυτῶν τάξιν παιήσαντες, ὡς πάντοθεν ἅμα
- 6 μάχονται. ὁ δὲ Κῦρος δρῶν ταῦτα οὐδὲν τι μᾶλλον ἀφίστατο, ἀλλ' ὡσαύτως ἤγειτο
- 25 Ὅμως δὲ ὡς ὁ Κῦρος παρήγγειλεν, ἐστράφησαν πάντες ἀντιπρόσωποι τοῖς πολεμίους· καὶ ἦν μὲν πολλή πανταχόθεν σιγὴ ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον δοκνεῖν· ἤνικα δὲ ἔδοξε τῇ Κύρῳ καιρὸς εἶναι, ἐξῆρχε παιᾶνα, συνεπήχησε δὲ
- 26 πᾶς ὁ στρατός. μετὰ δὲ τοῦτο τῇ Ἐνυαλίῳ τε ἅμα ἐηγάλαξαν καὶ ἐξανίσταται ὁ Κῦρος, καὶ εὐθὺς μὲν μετὰ τῶν ἵππέων λαβῶν πλαγίους τοὺς πολεμίους ὁμόσε αὐτοῖς τὴν ταχίστην συνεμίγνυεν· οἱ δὲ πεζοὶ αὐτῇ συντεταγμένοι ταχὺ ἐφείποντο, καὶ περιεπτύσσοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ὥστε πολὺ ἐπλεονέκτει· φάλαγγι γὰρ κατὰ κέρας προσέβαλλεν· ὥστε ταχὺ ἰσχυρὰ φυγὴ ἐγένετο τοῖς πολεμίους.
- 29 Καὶ ὁ Ἀβραδάτας δὲ οὐκέτι ἔμελλεν, ἀλλ' ἀναβοήσας· «ἄνδρες φίλοι, ἔπεσθε», ἐνίει οὐδὲν φειδόμενος τῶν ἵππων, ἀλλ' ἰσχυρῶς ἐξαιμάττων τῇ κέντρῳ συνεξώρμησαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἄρματηλάται. καὶ τὰ μὲν ἄρματα

ἔφευγεν αὐτοὺς εὐθύς, τὰ μὲν ἀναλαβόντα τοὺς παραβά-
τας, τὰ δὲ καὶ ἀπολιπόντα.

Ἐν δὲ τῷ ἀδιηγῆται τούτῳ ταραχῇ ὑπὸ τῶν παντο- 32
δαπῶν σωρευμάτων ἐξαλλομένων τῶν τροχῶν ἐκπίπτει ὁ
Ἀβραδάτας καὶ ἄλλοι δὲ τῶν συνεισβαλόντων, καὶ οὗτοι
μὲν ἐνταῦθα ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι κατεκόπησαν καὶ
ἀπέθανον. . . .

Ἐν δὲ τούτῳ Κῦρος διώκων τοὺς καθ' αὐτὸν παραγί- 36
γνεται. ὡς δ' εἶδε τοὺς Πέρσας ἐκ τῆς χώρας ἐωσμένους,
ἤλγησέ τε καὶ γνοὺς ὅτι οὐδαμῶς ἂν θάπτον σχοίη τοὺς
πολεμίους τῆς εἰς τὸ πρόσθεν προόδου ἢ εἰ εἰς τὸ ὀπισθεν
περιελάσειεν αὐτῶν, παραγγείλας ἔπεσθαι τοῖς μεθ' αὐτοῦ
περιήλαυνεν εἰς τὸ ὀπισθεν καὶ εἰσπεσόντες παίουσιν ἀφο-
ρῶντας καὶ πολλοὺς κατακαίνουσιν.

Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ὡς ἤσθοντο, ἐβόων τε ὅτι ὀπισθεν οἱ 37
πολέμιοι καὶ ἐστρέφοντο ἐν ταῖς πληγαῖς. καὶ ἐνταῦθα δὴ
φύρδην ἐμάχοντο καὶ πεζοὶ καὶ ἵππεις, πεπτωκῶς δέ τις
ὑπὸ τῷ Κύρῳ ἵπῳ καὶ πατούμενος παίει εἰς τὴν γαστέρα
τῇ μαχαίρᾳ τὸν ἵππον αὐτοῦ· ὁ δὲ ἵππος πληγεὶς σφαδᾶ-
ζων ἀποσειέται τὸν Κῦρον. ἐνθα δὴ ἔγνω ἂν τις ὅσου ἄξιον 38
εἶη τὸ φιλεῖσθαι ἄρχοντα ὑπὸ τῶν περὶ αὐτόν. εὐθύς γὰρ
ἀνεβόησάν τε πάντες καὶ προσπεσόντες ἐμάχοντο· ἐβόουν,
ἐωθοῦντο, ἔπαιον, ἐπαίοντο· καταπηδήσας δέ τις ἀπὸ τοῦ
ἵππου τῶν τοῦ Κῦρου ὑπηρετῶν ἀναβάλλει αὐτὸν ἐπὶ τὸν
ἑαυτοῦ ἵππον.

Ὡς δ' ἀνέβη ὁ Κῦρος, κατεῖδε πάντοθεν ἤδη παιομέ- 39
νους τοὺς Αἰγυπτίους· καὶ γὰρ Ὑστάσπας ἤδη παρῆν σὺν
τοῖς Περσῶν ἵππεῦσι καὶ Χρυσάντας. ἀλλὰ τούτους ἐμβάλ-
λαιν μὲν οὐκέτι εἷα εἰς τὴν φάλαγγα τῶν Αἰγυπτίων, ἐξω-
θεν δὲ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν ἐκέλευεν. ὡς δ' ἐγένετο περιε-
λαύνων παρὰ τὰς μηχανάς, ἔδοξεν αὐτῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τῶν
πύργων τινὰ καὶ κατασκέψασθαι εἴ πῃ καὶ ἄλλο τι μένοι

- 40 τῶν πολεμίων καὶ μάχοιτο. ἐπεὶ δὲ ἀνέβη, κατεῖδε μεστὸν τὸ πεδίον ἵππων, ἀνθρώπων, ἀρμάτων, φευγόντων, δικόντων, κρατούντων, κρατουμένων· μένον δ' οὐδαμοῦ οὐδὲν ἔτι ἐδύνατο κατιδεῖν πλὴν τὸ τῶν Αἰγυπτίων· οὗτοι δὲ ἐπειδὴ ἠποροῦντο, πάντοθεν κύκλον ποιησάμενοι, ὥστε ὄρασθαι τὰ ὄπλα, ὑπὸ ταῖς ἀσπίσιν ἐκάθηντο· καὶ ἐποιοῦν μὲν οὐδὲν ἔτι, ἔπασχον δὲ πολλὰ καὶ δεινά.
- 41 Ἄγασθεις δὲ ὁ Κῦρος αὐτοὺς καὶ οἰκτίρων ὅτι ἀγαθοὶ ἄνδρες ὄντες ἀπώλλυντο, ἀνεχώρισε πάντας τοὺς περιμαχομένους καὶ μάχεσθαι οὐδένα ἔτι εἶα. πέμπει δὲ πρὸς αὐτοὺς κήρυκα ἐρωτῶν πότερα βούλονται ἀπολέσθαι πάντες ὑπὲρ τῶν προδεδωκότων αὐτοὺς ἢ σωθῆναι ἄνδρες
- 42 ἀγαθοὶ δοκοῦντες εἶναι. οἱ δ' ἀπεκρίναντο· «πῶς δ' ἂν ἡμεῖς σωθῆίμεν ἄνδρες ἀγαθοὶ δοκοῦντες εἶναι;» — ὁ δὲ Κῦρος πάλιν ἔλεγεν· «ὅτι ἡμεῖς ὑμᾶς ὀρώμεν μόνους καὶ μένοντας καὶ μάχεσθαι θέλοντας». — «ἀλλὰ τούντεῦθεν, ἔφασαν οἱ Αἰγύπτιοι, τί καλὸν ἂν ποιοῦντες σωθῆίμεν;» καὶ ὁ Κῦρος αὖ πρὸς τοῦτο εἶπεν· — «[εἰ τῶν τε συμμαχομένων μηδένα προδόντες σωθῆίητε] τά τε ὄπλα παραδόντες φίλοι τε γενόμενοι τοῖς αἰρουμένοις ὑμᾶς σῶσαι, ἔξδὸν ἀπολέσαι».
- 43 Ἀκούσαντες ταῦτα ἐπήρνοντο· — «ἦν δὲ γενώμεθά σοι φίλοι, τί ἡμῖν ἀξιώσεις χρῆσθαι;» — ἀπεκρίνατο ὁ Κῦρος· — «εὖ ποιεῖν καὶ εὖ πάσχειν». — ἐπηρώτων πάλιν οἱ Αἰγύπτιοι· — «τίνα εὐεργεσίαν;» — πρὸς τοῦτο εἶπεν ὁ Κῦρος· «μισθὸν μὲν ὑμῖν δοῖην ἂν πλείονα ἢ νῦν ἐλαμβάνετε ὅσον ἂν χρόνον πόλεμος ἦ· εἰρήνης δὲ γενομένης τῇ βουλομένῃ ὑμῶν μένειν παρ' ἔμοι χώραν τε δώσω καὶ πόλεις καὶ γυναῖκας καὶ οἰκέτας».
- 44 Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Αἰγύπτιοι τὸ μὲν ἐπὶ Κροῖσον συστρατεύειν ἀφελεῖν σφίσιν ἐδεήθησαν· τούτῃ γὰρ μόνῃ γινώσκεισθαι ἔφασαν· τὰ δ' ἄλλα συνομολογήσαντες ἔδο-

σαν πίστιν καὶ ἔλαβον. καὶ οἱ Αἰγύπτιοι τε οἱ καταμείναν- 45
τες τότε ἔτι καὶ νῦν βασιλεῖ πιστοὶ διαμένονσι, Κῦρος τε
πόλεις αὐτοῖς ἔδωκε, τὰς μὲν ἄνω, αἱ ἔτι καὶ νῦν πόλεις
Αἰγυπτίων καλοῦνται, Λάρισαν δὲ καὶ Κυλλήνην παρὰ
Κύμην πλησίον θαλάττης, ἃς ἔτι καὶ νῦν οἱ ἀπ' ἐκείνων
ἔχουσι. ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ὁ Κῦρος ἤδη σκοταῖος
ἀναγαγὼν ἐστρατοπεδεύσατο ἐν Θυμβράροις.

*Β'. Κατάληψις τῶν Σάρδεων. — Αἰχμαλωσία τοῦ
Κροίσου. — Γενναία συμπεριφορὰ τοῦ Κύρου
πρὸς αὐτόν.*

(II, 1 - 14, 26 - 27).

Καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Κῦρον δειπνοποιησάμενοι καὶ 1
φυλακὰς καταστησάμενοι, ὥσπερ ἔδει, ἐκοιμήθησαν. Κροί-
σος μὲντοι εὐθύς ἐπὶ Σάρδεων ἔφευγε σὺν τῇ στρατεύματι·
τὰ δ' ἄλλα φύλα ὅποι ἐδύνατο προσωτάτω ἐν τῇ νυκτὶ
τῆς ἐπ' οἶκον ὁδοῦ ἕκαστος ἀπεχώρει.

Ἐπειδὴ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, εὐθύς ἐπὶ Σάρδεις ἦγε Κῦ- 2
ρος. ὡς δ' ἐγένετο πρὸς τῇ τείχει τῇ ἐν Σάρδεσι, τὰς τε
μηχανὰς ἀνίστη ὡς προσβαλὼν πρὸς τὸ τεῖχος καὶ κλί-
μακας παρεσκευάζετο. ταῦτα δὲ ποιῶν κατὰ τὰ ἀποτο- 3
μώτατα δοκοῦντα εἶναι τοῦ Σαρδιανῶν ἐρύματος τῆς ἐπιού-
σης νυκτὸς ἀναβιβάζει Χαλδαίους τε καὶ Πέρσας. ἠγγή-
σατο δ' αὐτοῖς ἀνὴρ Πέρσης δούλος γεγεννημένος τῶν ἐν τῇ
ἄκροπόλει τινὸς φρουρῶν καὶ καταμεμαθηκῶς κατάβασιν
εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἀνάβασιν τὴν αὐτήν.

Ὅς δ' ἐγένετο τοῦτο δῆλον ὅτι εἶχετο τὰ ἄκρα, πάντες 4
δὴ ἔφευγον οἱ Λυδοὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν ὅποι ἐδύνατο ἕκα-
στος τῆς πόλεως. Κῦρος δὲ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ εἰσῆει εἰς τὴν
πόλιν καὶ παρήγγειλεν ἐκ τῆς τάξεως μηδὲνα κινεῖσθαι.

- 5 Ὁ δὲ Κροῖσος κατακλεισάμενος ἐν τοῖς βασιλείοις Κῦρον ἐβόα· ὁ δὲ Κῦρος τοῦ μὲν Κροίσου φύλακας κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ ἀπαγαγὼν πρὸς τὴν ἐχομένην ἄκραν ὡς εἶδε τοὺς μὲν Πέρσας φυλάττοντας τὴν ἄκραν, ὥσπερ ἔδει, τὰ δὲ τῶν Χαλδαίων ὄπλα ἔρημα, (κατεδεδραμήκεσαν γὰρ ἀρπασόμενοι τὰ ἐκ τῶν οἰκιῶν), εὐθύς συνεκάλεσεν αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἀπιέναι ἐκ τοῦ στρατεύματος ὡς τάχιστα.
- 6 «Οὐ γὰρ ἄν», ἔφη, «ἀνασχοίμην πλεονεκτοῦντας ὄρων τοὺς ἀτακτοῦντας. καὶ εὐ μὲν», ἔφη, «ἐπίστασθε ὅτι παρεσκευαζόμεν ἔγὼ ὑμᾶς τοὺς ἐμοὶ συστρατευομένους πᾶσι Χαλδαίοις μακαριστοὺς ποιῆσαι· νῦν δ'», ἔφη, «μὴ θαυμάζετε ἢν τις καὶ ἀπιοῦσιν ὑμῖν κρείττων ἐντύχη».
- 7 Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Χαλδαῖοι ἔδεισάν τε καὶ ἐκέλευον παύσασθαι ὀργιζόμενον καὶ τὰ χρήματα πάντα ἀποδώσειν ἔφασαν. ὁ δ' εἶπεν ὅτι οὐδὲν αὐτῶν δέοιτο. «Ἄλλ' εἴ με», ἔφη, «βούλεσθε παύσασθαι ἀχθόμενον, ἀπόδοτε πάντα ὅσα ἐλάβετε τοῖς διαφυλάξασι τὴν ἄκραν. ἢν γὰρ αἰσθωνται οἱ ἄλλοι στρατιῶται ὅτι πλεονεκτοῦσιν οἱ εὐτακτοὶ γενόμενοι, πάντα μοι καλῶς ἔξει». οἱ μὲν δὴ Χαλδαῖοι οὕτως ἐποίησαν ὡς ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος· καὶ ἔλαβον οἱ πειθόμενοι πολλὰ καὶ παντοῖα χρήματα. ὁ δὲ Κῦρος καταστρατοπεδεύσας τοὺς ἑαυτοῦ, ὅπου ἐδόκει ἐπιτηδεύτατον εἶναι τῆς πόλεως, μένειν ἐπὶ τοῖς ὅπλοις παρήγγειλε καὶ ἀριστοποιεῖσθαι.
- 9 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἀγαγεῖν ἐκέλευσεν αὐτῷ τὸν Κροῖσον. ὁ δὲ Κροῖσος ὡς εἶδε τὸν Κῦρον, — «χαῖρε, ὦ δέσποτα», ἔφη· «τοῦτο γὰρ ἢ τύχη καὶ ἔχειν τὸ ἀπὸ
10 τοῦδε δίδωσι σοὶ καὶ ἐμοὶ προσαγορεύειν». — «Καὶ σύ γε», ἔφη, «ὦ Κροῖσε, ἐπεὶπερ ἄνθρωποί γέ ἐσμεν ἀμφοτέροι. ἀτάρ», ἔφη, «ὦ Κροῖσε, ἄρ' ἄν τί μοι ἐθελήσῃς συμβουλεῦσαι;» — «Καὶ βουλοίμην γ' ἄν», ἔφη, «ὦ Κῦρε, ἀγα-

θόν τί σοι εὔρειν· τοῦτο γὰρ ἂν οἶμαι ἀγαθὸν κάμοι γενέσθαι».

— «Ἄκουσον τοίνυν», ἔφη, «ὦ Κροῖσε· ἐγὼ γὰρ ὄρων 11
τοὺς στρατιώτας πολλὰ πεπονηκότας καὶ πολλὰ κεινδου-
νευκότας καὶ νῦν νομίζοντας πόλιν ἔχειν τὴν πλουσιωτάτην
ἐν τῇ Ἀσίᾳ μετὰ Βαβυλῶνα, ἀξιῶ ὠφεληθῆναι τοὺς στρα-
τιώτας. γινώσκω γάρ», ἔφη, «ὅτι εἰ μὴ τινα καρπὸν λή-
φονται τῶν πόνων, οὐ δυνήσομαι αὐτοὺς πολὺν χρόνον
πειθομένους ἔχειν. διαρπάσαι μὲν οὖν αὐτοῖς ἐφεῖναι τὴν
πόλιν οὐ βούλομαι· τὴν τε γὰρ πόλιν νομίζω ἂν διαφθα-
ρῆναι, ἐν τε τῇ ἀρπαγῇ εὐ οἶδ' ὅτι οἱ πονηρότατοι πλεονε-
κτῆσειαν ἂν».

Ἄκούσας ταῦτα ὁ Κροῖσος ἔλεξεν, — «Ἄλλ' ἐμέ», 12
ἔφη, «ἔασον λέξαι πρὸς οὓς ἂν ἐγὼ Λυδῶν ἔλθω ὅτι δια-
πέπραγμαί παρὰ σοῦ μὴ ποιῆσαι ἀρπαγὴν μηδὲ εἶσαι ἀφα-
νισθῆναι παῖδας καὶ γυναῖκας· ὑπεσχόμην δέ σοι ἀντὶ τού-
των ἢ μὴν παρ' ἐκόντων Λυδῶν ἔσεσθαι πᾶν ὅ,τι καλὸν
ἀγαθὸν ἐστὶν ἐν Σάρδεσιν. ἦν γὰρ ταῦτα ἀκούσωσιν, οἶδ' 13
ὅτι ἤξει σοι πᾶν ὅ,τι ἐστὶν ἐνθάδε καλὸν κτῆμα ἀνδρὶ καὶ
γυναικί· καὶ ὁμοίως εἰς νέωτα πολλῶν καὶ καλῶν πάλιν
σοι πλήρης ἢ πόλις ἔσται. ἦν δὲ διαρπάσης, καὶ αἱ τέχναι
σοι, ἃς πηγὰς φασὶ τῶν καλῶν εἶναι, διεφθαρμέναι ἔσονται. 14
ἐξέσται δέ σοι ἰδόντι ταῦτα ἐλθόντα ἔτι καὶ περὶ τῆς ἀρ-
παγῆς βουλευσασθαι. πρῶτον δ'», ἔφη, «ἐπὶ τοὺς ἐμοὺς
θησαυροὺς πέμπε καὶ παραλαμβανόντων οἱ σοὶ φύλακες
παρὰ τῶν ἐμῶν φυλάκων.» — ταῦτα μὲν δὴ πάντα οὕτω
συνήνεσε ποιεῖν ὁ Κύρος ὥσπερ ἔλεξεν ὁ Κροῖσος.

Καὶ ὁ Κύρος εἶπε·—«Βουλὴν μοι δὸς περὶ τούτου, ὦ 26
Κροῖσε· ἐγὼ γὰρ σου ἐννοῶν τὴν πρόσθεν εὐδαιμονίαν
οἰκίτρῳ τέ σε καὶ ἀποδίδωμι ἤδη γυναῖκά τε ἔχειν ἢ εἶχες
καὶ τὰς θυγατέρας (ἀκούω γὰρ σοι εἶναι), καὶ τοὺς φίλους

καὶ τοὺς θεράποντας καὶ τράπεζαν σὺν οἴαπερ ἐζῆτε· μάχας δέ σοι καὶ πολέμους ἀφαιρῶ».

- 27 — «Μὰ Δία μηδὲν τοίνυν», ἔφη ὁ Κροῖσος, «σὺ (ἐμοὶ) ἔτι βουλεύου (ἀποκρίνασθαι) περὶ τῆς ἐμῆς εὐδαιμονίας· ἐγὼ γὰρ ἤδη σοι λέγω, ἦν ταῦτά μοι ποιήσης ἃ λέγεις, ὅτι ἦν ἄλλοι τε μακαριωτάτην ἐνόμιζον εἶναι βιοτήν καὶ ἐγὼ συνεγίγνωσκον αὐτοῖς, ταύτην καὶ ἐγὼ νῦν ἔχων διάξω».

Γ'. Τιμαὶ εἰς τὸν νεκρὸν τοῦ Ἀβραδάτου ὑπὸ τοῦ Κύρου — Τραγικὸν τέλος τῆς Πανθείας καὶ τῶν περὶ αὐτήν.

(III, 1—16).

- 1 Καὶ τότε μὲν οὕτως ἐκοιμήθησαν. τῇ δ' ὕστεραίᾳ καλέσας ὁ Κύρος τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τοῦ στρατεύματος, τοὺς μὲν αὐτῶν ἔταξε τοὺς θησαυροὺς παραλαμβάνειν, τοὺς δ' ἐκέλευσεν ὅποσα παραδοίῃ Κροῖσος χρήματα, πρῶτον μὲν τοῖς θεοῖς ἐξελεῖν ὅποι' ἂν οἱ μάγοι ἐξηγγῶνται, ἔπειτα τὰλλα χρήματα παραδεχομένους ἐν ζυγαστροῖς στήσαντας ἐφ' ἀμάξων ἐπισκευάσαι καὶ διαλαχόντας τὰς ἀμάξας κομίζειν ὅποιπερ ἂν αὐτοὶ πορεύωνται, ἵνα ὅπου
2 καιρὸς εἴη διαλαμβάνοιεν ἕκαστοι τὰ ἄξια. οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποίουν.

- Ὁ δὲ Κύρος καλέσας τινὰς τῶν παρόντων ὑπηρετῶν, «εἶπατέ μοι», ἔφη, «ἑώρακέ τις ὑμῶν Ἀβραδάταν; θαυμάζω γάρ», ἔφη, «ὅτι πρόσθεν θαμίζων ἐφ' ἡμᾶς νῦν
3 οὐδαμοῦ φαίνεται». Τῶν οὖν ὑπηρετῶν τις ἀπεκρίνατο ὅτι· — «ὦ δέσποτα, οὐ ζῆ, ἀλλ' ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανεν ἐμβαλὼν τὸ ἄρμα εἰς τοὺς Αἰγυπτίους· οἱ δ' ἄλλοι πλὴν τῶν ἐταίρων αὐτοῦ ἐξέκλιναν, ὡς φασιν, ἐπεὶ τὸ σίφος εἶδον

τὸ τῶν Αἰγυπτίων. καὶ νῦν γε», ἔφη, «λέγεται αὐτοῦ ἡ 4
 γυνὴ ἀνελομένη τὸν νεκρὸν καὶ ἐνθεμένη εἰς τὴν ἀρμάμα-
 ξαν, ἐν ἧπερ αὐτὴ ὠχεῖτο, προσκεκομικέναι αὐτὸν ἐνθάδε
 ποι πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν. καὶ τοὺς μὲν εὐνούχους 5
 καὶ τοὺς θεράποντας αὐτοῦ ὀρύττειν φασὶν ἐπὶ λόφου τι-
 νὸς θήκην τῇ τελευτήσαντι· τὴν δὲ γυναῖκα λέγουσιν ὡς
 κάθηται χαμαὶ κεκοσμηκυῖα οἷς εἶχε τὸν ἄνδρα, τὴν
 κεφαλὴν αὐτοῦ ἔχουσα ἐπὶ τοῖς γόνασι».

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Κύρος ἐπαίσατο ἄρα τὸν μηρὸν καὶ 6
 εὐθὺς ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον λαβὼν χιλίους ἵππέας—
 ἤλαυνεν ἐπὶ τὸ πάθος. Γαδάταν δὲ καὶ Γωθρύαν ἐκέλευσεν 7
 ὅ,τι δύναιντο λαβόντας καλὸν κόσμημα ἀνδρὶ φίλῳ καὶ
 ἀγαθῷ τετελευτηκότι μεταδιώκειν· καὶ ὅστις εἶχε τὰς ἐπο-
 μένας ἀγέλας, καὶ βοῦς καὶ ἵππους εἶπε τούτῳ καὶ ἅμα
 πρόβατα πολλὰ ἐλαύνειν ὅποι ἂν αὐτὸν πυθάνηται ὄντα,
 ὡς ἐπισφαγείη τῇ Ἀβραδάτῃ.

Ἐπεὶ δὲ εἶδε τὴν γυναῖκα χαμαὶ καθημένην καὶ τὸν 8
 νεκρὸν κείμενον, ἐδάκρυσέ τε ἐπὶ τῇ πάθει καὶ εἶπε· «φεῦ,
 ὦ ἀγαθὴ καὶ πιστὴ ψυχὴ, οἴχη δὴ ἀπολιπὼν ἡμᾶς; » καὶ
 ἅμα ἐδεξιόυτο αὐτὸν καὶ ἡ χεὶρ τοῦ νεκροῦ ἐπηκολούθη-
 σεν· ἀπεκέκοπτο γὰρ κοπίδι ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων.

Ὁ δὲ ἰδὼν πολὺ ἔτι μᾶλλον ἠλγῆσε· καὶ ἡ γυνὴ δὲ 9
 ἀνωδύρατο καὶ δεξαμένη δὴ παρὰ τοῦ Κύρου ἐφίλησέ τε
 τὴν χεῖρα καὶ πάλιν ὡς οἶόν τ' ἦν προσήρμωσε, καὶ εἶπε· 10
 — «καὶ τάλλά τοι, ὦ Κύρε, οὕτως ἔχει· ἀλλὰ τί δεῖ σε
 ὄραν; καὶ ταῦτα», ἔφη, «οἶδ' ὅτι δι' ἐμὲ οὐχ ἠκιστα ἔπα-
 θεν, ἴσως δὲ καὶ διὰ σέ, ὦ Κύρε, οὐδὲν ἤττον. ἐγὼ τε γὰρ
 ἡ μῶρα πολλὰ διεκελευόμην αὐτῷ οὕτω ποιεῖν, ὅπως σοι
 φίλος ἄξιος γενήσοιτο· αὐτὸς τε οἶδ' ὅτι οὗτος οὐ τοῦτο
 ἐνενοεῖ ὅ,τι πείσοιτο, ἀλλὰ τί ἂν σοι ποιήσας χαρίσαιτο.
 καὶ γὰρ οὖν», ἔφη, «αὐτὸς μὲν ἀμέμπτως τετελεύτηκεν,
 ἐγὼ δ' ἡ παρακελευομένη ζῶσα παρακάθημαι».

- 11 Καὶ ὁ Κῦρος χρόνον μὲν τινα σιωπῇ κατεδάκρυσεν, ἔπειτα δὲ ἐφθέγγετο· — «ἀλλ' οὗτος μὲν δῆ, ὦ γύναι, ἔχει τὸ κάλλιστον τέλος· νικῶν γὰρ τετελεύτηκε· σὺ δὲ λαβοῦσα τοῖσδε ἐπικόσμη αὐτὸν τοῖς παρ' ἐμοῦ· παρῆν δὲ ὁ Γωβρύας καὶ ὁ Γαδάτας πολὺν καὶ καλὸν κόσμον φέροντες· ἔπειτα δ'», ἔφη, «ἴσθι ὅτι οὐδὲ τὰ ἄλλα ἄτιμος ἔσται, ἀλλὰ καὶ τὸ μνῆμα πολλοὶ χώσουσιν ἀξίως ἡμῶν καὶ ἐπι-
 12 σφαγήσεται αὐτῷ ὅσα εἰκὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ. καὶ σὺ δ'», ἔφη, «οὐκ ἔρημος ἔσῃ, ἀλλ' ἐγὼ σε καὶ σωφροσύνης ἕνεκα καὶ πάσης ἀρετῆς καὶ τὰλλα τιμήσω καὶ συστήσω ὅστις ἀποκομῆι σε ὅποι ἂν αὐτῇ ἐθέλῃς· μόνον», ἔφη, «δήλωσον πρὸς ἐμὲ πρὸς ὄντινα χρήξεις κομισθῆναι».
- 13 Καὶ ἡ Πάνθεια εἶπεν· — «ἀλλὰ θάρρει», ἔφη, «ὦ Κῦρε, οὐ μὴ σε κρύψω πρὸς ὄντινα βούλομαι ἀφικέσθαι».
- 14 ὁ μὲν δῆ ταῦτ' εἰπὼν ἀπήει, κατοικτίρων τὴν τε γυναῖκα οἴου ἀνδρὸς στέροιτο καὶ τὸν ἄνδρα οἴαν γυναῖκα καταλιπὼν οὐκέτ' ὄψοιτο. ἡ δὲ γυνὴ τοὺς μὲν εὐνούχους ἐκέλευσεν ἀποστῆναι, «ἕως ἄν», ἔφη, «τόνδ' ἐγὼ ὀδύρωμαι ὡς βούλομαι»· τῇ δὲ τροφῇ εἶπε παραμένειν, καὶ ἐπέταξεν αὐτῇ, ἐπειδὴν ἀποθάνῃ, περικαλύψαι αὐτήν τε καὶ τὸν ἄνδρα ἐνὶ ἱματίῳ. ἡ δὲ τροφὸς πολλὰ ἰκετεύουσα μὴ ποιεῖν τοῦτο, ἐπεὶ οὐδὲν ἦνυτε καὶ χαλεπαίνουσαν ἑώρα, ἐκάθητο κλαίουσα. ἡ δὲ ἀκινάκην πάλαι παρεσκευασμένον σπασαμένη σφάττει ἑαυτὴν καὶ ἐπιθεῖσα ἐπὶ τὰ στέρνα τοῦ ἀνδρὸς τὴν ἑαυτῆς κεφαλὴν ἀπέθνησκεν. ἡ δὲ τροφὸς ἀνωλοφύρατό τε καὶ περιεκάλυπτεν ἄμφω, ὥσπερ ἡ Πάνθεια ἐπέστειλεν.
- 15 Ὁ δὲ Κῦρος ὡς ἤσθητο τὸ ἔργον τῆς γυναικὸς, ἐκπλαγεὶς ἴεται εἴ τι δύναίτο βοηθῆσαι. οἱ δὲ εὐνούχοι ἰδόντες τὸ γεγεννημένον, τρεῖς ὄντες σπασάμενοι κάκεινοι τοὺς ἀκινάκας ἀποσφάττονται οὐπὲρ ἔταξεν αὐτοὺς ἐστηκότες. (καὶ νῦν τὸ μνῆμα μέχρι τοῦ νῦν τῶν εὐνούχων κεχῶσθαι

λέγεται· και ἐπὶ μὲν τῇ ἄνω στήλῃ τοῦ ἀνδρὸς και τῆς
γυναικὸς ἐπιγεγράφθαι φασὶ τὰ ὀνόματα, Σύρια γράμ-
ματα, κάτω δὲ εἶναι τρεῖς λέγουσι στήλας και ἐπιγεγρά-
φθαι ΣΚΗΠΤΟΥΧΩΝ.) ὁ δὲ Κύρος ὡς ἐπλησίασε τῷ πάθει 16
ἀγασθεῖς τε τὴν γυναῖκα και κατολοφυράμενος ἀπήει· και
τούτων μὲν ἡ εἰκὸς ἐπεμελήθη ὡς τύχοιεν πάντων τῶν κα-
λῶν, και τὸ μνημα ὑπερμέγεθες ἐχώσθη, ὡς φασιν.

ΜΕΡΟΣ Γ΄.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΟΓΔΩΘΟΝ

Α΄. Τιμαὶ τοῦ Κυαξάρου εἰς τὸν Κῦρον. — Ἐπίσημος ἀναγνώρισις αὐτοῦ ὡς διαδόχου τοῦ Καμβύσου. — Γάμος αὐτοῦ.

(V, 1, 17—28)

- 1 Ἦνίκα δὲ ἦδη αὐτῷ ἐδόκει καλῶς ἔχειν τὰ ἐν Βαβυλῶνι ὡς καὶ ἀποδημῆν, συνεσκευάζετο τὴν εἰς Πέρσας πορείαν καὶ τοῖς ἄλλοις παρήγγειλεν· ἐπεὶ δ' ἐνόμισεν ἱκανὰ ἔχειν ὧν ἤετο δεῖσθαι, οὕτω δὴ ἀνεξεύγνε.
- 17 Ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι γίνονται κατὰ τὴν Μηδικήν, τρέπεται ὁ Κῦρος πρὸς Κυαξάρην. ἐπεὶ δὲ ἠσπάσαντο ἀλλήλους, πρῶτον μὲν δὴ ὁ Κῦρος εἶπε τῷ Κυαξάρῃ ὅτι οἶκος αὐτῷ ἐξηρημένος εἴη ἐν Βαβυλῶνι καὶ ἀρχεῖα, ὅπως ἔχη καὶ ὅταν ἐκεῖσε ἔλθῃ εἰς οἶκεα κατάγεσθαι· ἔπειτα
- 18 δὲ καὶ ἄλλα δῶρα ἔδωκεν αὐτῷ πολλὰ καὶ καλά. ὁ δὲ Κυαξάρης ταῦτα μὲν ἐδέχετο, προσέπεμψε δὲ αὐτῷ τὴν θυγατέρα στέφανόν τε χρυσοῦν καὶ ψέλια φέρουσαν καὶ στρεπτὸν καὶ στολὴν Μηδικήν ὡς δυνατὸν καλλίστην.
- 19 Καὶ ἡ μὲν δὴ παῖς ἐστεφάνου τὸν Κῦρον, ὁ δὲ Κυαξάρης εἶπε·—«δίδωμι δέ σοι», ἔφη, «ὦ Κῦρε, καὶ αὐτὴν

ταύτην γυναῖκα, ἐμὴν οὖσαν θυγατέρα· . . ἐπιδίδωμι δὲ αὐτῇ ἐγὼ καὶ φερνὴν Μηδῖαν τὴν πᾶσαν· οὐδὲ γὰρ ἔστι μοι ἄρρηγν παῖς γνήσιος».

— Ὁ μὲν οὕτως εἶπεν· ὁ δὲ Κύρος ἀπεκρίνατο· «ἀλλ', 20 ὦ Κυαξάρη, τό τε γένος ἐπαινῶ καὶ τὴν παιδα καὶ τὰ δῶρα· βούλομαι δέ», ἔφη, «σὺν τῇ τοῦ πατρὸς γνώμῃ καὶ τῇ τῆς μητρὸς ταῦτά σοι συναινέσαι». εἶπε μὲν οὖν οὕτως ὁ Κύρος, ὅμως δὲ τῇ παιδί πάντα ἐδωρήσατο ὅποσα ἔφετο καὶ τῷ Κυαξάρῃ χαρισίσθαι. ταῦτα δὲ ποιήσας εἰς Πέρσας ἐπορεύετο.

Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τοῖς Περσῶν ὁρίοις ἐγένετο πορευόμενος, 21 τὸ μὲν ἄλλο στράτευμα αὐτοῦ κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς φίλοις εἰς τὴν πόλιν ἐπορεύετο, ἱερεῖα μὲν ἄγων ὡς πᾶσι Πέρσαις ἱκανὰ θύειν τε καὶ ἐστιᾶσθαι· δῶρα δ' ἤγγεν οἷα μὲν ἔπρεπε τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις φίλοις, οἷα δ' ἔπρεπεν ἀρχαῖς καὶ γεραιτέροις καὶ τοῖς ὁμοτίμοις πᾶσιν· ἔδωκε δὲ καὶ πᾶσι Πέρσαις καὶ Περσίσιν ὅσα περ καὶ νῦν ἔτι δίδωσιν ὅταν περ ἀφίκηται βασιλεὺς εἰς Πέρσας. ἐκ δὲ τούτου συνέλεξε Καμβύσης τοὺς γεραιτέρους 22 Περσῶν καὶ τὰς ἀρχάς, οἵπερ τῶν μεγίστων κύριοι εἴσι· παρεκάλεσε δὲ καὶ Κύρον, καὶ ἔλεξε τοιαύδε.

«Ἄνδρες Πέρσαι καὶ σύ, ὦ Κύρε, ἐγὼ ἀμφοτέροις ὑμῖν εἰκότως εὖνους εἰμί· ὑμῶν μὲν γὰρ βασιλεύω, σὺ δέ, ὦ Κύρε, παῖς ἐμὸς εἶ. δίκαιος οὖν εἰμι, ὅσα γινώσκειν δοκῶ ἀγαθὰ ἀμφοτέροις, ταῦτα εἰς τὸ μέσον λέγειν. τὰ 23 μὲν γὰρ παρελθόντα ὑμεῖς μὲν Κύρον ἠϋξήσατε στράτευμα δόντες καὶ ἄρχοντα τούτου αὐτὸν καταστήσαντες, Κύρος δὲ ἡγούμενος τούτου σὺν θεοῖς εὐχλεεῖς μὲν ὑμᾶς, ὦ Πέρσαι, ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις ἐποίησεν, ἐντίμους δ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάσῃ· τῶν δὲ συστρατευσαμένων αὐτῷ τοὺς μὲν ἀρίστους καὶ πεπλούτικε, τοῖς δὲ πολλοῖς μισθὸν καὶ τροφὴν παρεσκεύακεν· ἵππικόν δὲ καταστήσας Περσῶν πε-

- 24 ποίηκε Πέρσαις καὶ πεδίων εἶναι μετουσίαν. ἦν μὲν οὖν καὶ τὸ λοιπὸν οὕτω γινώσκητε, πολλῶν καὶ ἀγαθῶν αἵτιοι ἀλλήλοισι ἔσσεσθε· εἰ δὲ ἦ σύ, ὦ Κῦρε, ἐπαρθεὶς ταῖς παρούσαις τύχαις ἐπιχειρήσεις καὶ Περσῶν ἄρχειν ἐπὶ πλεονεξία ὡσπερ τῶν ἄλλων, ἢ ὑμεῖς, ὦ πολῖται, φθονήσαντες τούτῳ τῆς δυνάμεως καταλύειν πειράσεσθε τοῦτον τῆς ἀρχῆς, εὖ ἴστε ὅτι ἐμποδῶν ἀλλήλοισι πολλῶν καὶ
- 25 ἀγαθῶν ἔσσεσθε. ὡς οὖν μὴ ταῦτα γίννηται, ἀλλὰ τάγαθά, ἐμοὶ δοκεῖ, «ἔφη,» θύσαντας ὑμᾶς κοινῇ καὶ θεοὺς ἐπιμαρτυραμένους συνθέσθαι, σὲ μὲν, ὦ Κῦρε, ἦν τις ἐπιστρατεύηται χώρα Περσίδι ἢ Περσῶν νόμους διασπᾶν πειράται, βοηθήσειν παντὶ σθένει, ὑμᾶς δέ, ὦ Πέρσαι, ἦν τις ἢ ἀρχῆς Κῦρον ἐπιχειρῆ καταπαύειν ἢ ἀφίστασθαί τις τῶν ὑποχειρίων, βοηθήσειν καὶ ὑμῖν αὐτοῖς καὶ Κῦρῳ καθ' ὅ,τι ἂν οὗτος ἐπαγγέλλῃ.
- 26 «Καὶ ἕως μὲν ἂν ἐγὼ ζῶ, ἐμὴ γίγνεται ἢ ἐν Πέρσαις βασιλεία· ὅταν δ' ἐγὼ τελευτήσω, δῆλον ὅτι Κῦρου, ἐὰν ζῆ, καὶ ὅταν μὲν οὗτος ἀφίκηται εἰς Πέρσας, ὁσίως ἂν ὑμῖν ἔχοι τοῦτον θύειν τὰ ἱερά ὑπὲρ ὑμῶν ἅπερ νῦν ἐγὼ θύω· ὅταν δ' οὗτος ἐκδημιος ἦ, καλῶς ἂν οἶμαι ὑμῖν ἔχειν εἰ ἐκ τοῦ γένους ὅς ἂν δοκῆ ὑμῖν ἄριστος εἶναι, οὗτος τὰ τῶν θεῶν ἀποτελοίῃ»
- 27 Ταῦτα εἰπόντος Καμβύσου συνέδοξε Κῦρῳ τε καὶ τοῖς Περσῶν τέλεσι· καὶ συνθέμενοι ταῦτα τότε καὶ θεοὺς ἐπιμαρτυράμενοι οὕτω καὶ νῦν ἔτι διαμένουσι ποιοῦντες πρὸς ἀλλήλους Πέρσαι τε καὶ βασιλεὺς. τούτων δὲ πραχθέντων ἀπήει ὁ Κῦρος.
- 28 Ὡς δ' ἀπιὼν ἐγένετο ἐν Μήδοις, συνδόξαν τῇ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ γυναῖκα ἄγεται τὴν Κυαξάρου θυγατέρα, ἧς ἔτι καὶ νῦν λόγος ὡς παγκάλῃς γενομένης.

**Β'. Συμπλήρωσις τῶν κατακτήσεων τοῦ Κύρου.
Σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑπηκόους.**

(VI, 19—23)

Ἐπεὶ δὲ περιῆλθεν ὁ ἐνιαυτός, συνήγειρε στρατιὰν εἰς 19
Βαβυλῶνα, καὶ λέγεται αὐτῷ γενέσθαι εἰς δώδεκα μὲν
ἱππέων μυριάδας, εἰς δισχίλια δὲ ἄρματα δρεπανηφόρα,
πεζῶν δὲ εἰς μυριάδας ἐξήκοντα. ἐπεὶ δὲ ταῦτα συνεσκεύ- 20
αστο αὐτῷ, ὥρμα δὴ ταύτην τὴν στρατείαν ἐν ἣ λέγεται
καταστρέψασθαι πάντα τὰ ἔθνη ὅσα Συρίαν ἐκβάντι οἰκεῖ
μέχρι Ἐρυθρᾶς θαλάττης. μετὰ δὲ ταῦτα ἢ εἰς Αἴγυπτον
στρατεία λέγεται γενέσθαι καὶ καταστρέψασθαι Αἴγυπτον.

Καὶ ἐκ τούτου τὴν ἀρχὴν ὠρίζεν αὐτῷ πρὸς ἑὼ μὲν 21
ἢ Ἐρυθρὰ θάλαττα, πρὸς ἄρκτον δὲ ὁ Εὐξείνιος πόντος,
πρὸς ἐσπέραν δὲ Κύπρος καὶ Αἴγυπτος, πρὸς μεσημβρίαν
δὲ Αἰθιοπία. τούτων δὲ τὰ πέρατα τὰ μὲν διὰ θάλασσαν,
τὰ δὲ διὰ ψυχῶν, τὰ δὲ διὰ ὕδωρ, τὰ δὲ δι' ἀνυδρίαν
δυσοίκετα.

Αὐτὸς δ' ἐν μέσῳ τούτων τὴν διαίταν ποιησάμενος, 22
τὸν μὲν ἀμφὶ τὸν χειμῶνα χρόνον διῆγεν ἐν Βαβυλῶνι
ἑπτὰ μῆνας· αὕτη γὰρ ἀλγεινὴ ἢ χθονὶ τὸν δὲ ἀμφὶ τὸ
ἔαρ τρεῖς μῆνας ἐν Σούσις· τὴν δὲ ἀκμὴν τοῦ θέρους
δύο μῆνας ἐν Ἐκβατάνοις· οὕτω δὲ ποιοῦντ' αὐτὸν λέ-
γουσιν ἐν ἑαρινῷ· θάλαπαι καὶ φύχει διάγειν αἰεὶ.

Οὕτω δὲ διέκειντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι ὡς πᾶν μὲν 23
ἔθνος μειονεκτεῖν ἐδόκει, εἰ μὴ Κύρῳ πέμφειεν ὅτι καλὸν
αὐτοῖς ἐν τῇ χθονὶ ἢ φύοιτο ἢ τρέφοιτο ἢ τεχνῶτο, πᾶσα
δὲ πόλις ὡσαύτως, πᾶς δὲ ἰδιώτης πλούσιος ἂν ᾔφετο
γενέσθαι, εἴ τι Κύρῳ χαρίσαιτο· καὶ γὰρ ὁ Κύρος λαμβά-
νων παρ' ἐκάστων ὧν ἀφθονίαν εἶχον οἱ διδόντες ἀντεδί-
δου ὧν σπανίζοντα αὐτοὺς αἰσθάνοιτο.

**Γ'. "Ονειρον τοῦ Κύρου.—Τελευταῖοι λόγοι
πρὸς τοὺς υἱούς.—Θάνατος αὐτοῦ.**

(VII, 1—16, 23—28)

- 1 Οὕτω δὲ τοῦ αἰῶνος προκεχωρηκότος, μάλα δὲ πρε-
σβύτης ὢν ὁ Κύρος ἀφικνεῖται εἰς Πέρσας τὸ ἑβδομον ἐπὶ
τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς. καὶ ὁ μὲν πατήρ καὶ ἡ μήτηρ πάλαι
δὴ ὥσπερ εἰκὸς ἐτετελευτήκεσαν αὐτῷ· ὁ δὲ Κύρος ἔθυσσε
τὰ νομιζόμενα ἱερά καὶ τοῦ χοροῦ ἠγγήσατο Πέρσαις κατὰ
τὰ πάτρια καὶ τὰ δῶρα πᾶσι διέδωκεν ὥσπερ εἰώθει.
- 2 Κοιμηθεὶς δ' ἐν τῷ βασιλείῳ ὄναρ εἶδε τοιόνδε. ἔδοξεν
αὐτῷ προσελθὼν κρείττων τις ἢ κατὰ ἄνθρωπον εἰπεῖν·
«συσκευάζου, ὦ Κύρε· ἤδη γὰρ εἰς θεοὺς ἄπει». τοῦτο
δὲ ἰδὼν τὸ ὄναρ ἐξηγέρθη καὶ σχεδὸν ἐδόκει εἰδέναί ὅτι
- 3 τοῦ βίου ἡ τελευτὴ παρείη. εὐθὺς οὖν λαθὼν ἱερεῖα ἔθυσσε Διὶ τε
πατρὶφι καὶ Ἥλιφι καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἐπὶ τῶν ἄκρων,
ὡς Πέρσαι· θύουσιν, ὧδ' ἐπευχόμενος· «Ζεῦ πατρφε καὶ
Ἥλιε καὶ πάντες θεοί, δέχεσθε τάδε καὶ τελεστήρια πολλῶν
καὶ καλῶν πράξεων καὶ χαριστήρια, ὅτι ἐσημαίνετέ μοι καὶ
ἐν ἱεροῖς καὶ ἐν οὐρανίοις σημείοις καὶ ἐν οἰωνοῖς καὶ ἐν
φήμαις ἃ τ' ἐχρῆν ποιεῖν καὶ ἃ οὐκ ἐχρῆν. πολλὴ δ' ὑμῖν
χάρις ὅτι καὶ γὼ ἐγίγνωσκον τὴν ὑμετέραν ἐπιμέλειαν καὶ
οὐδεπώποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἐφρόνησα.
αἰτοῦμαι δ' ὑμᾶς δοῦναι καὶ νῦν παισὶ μὲν καὶ γυναικὶ
καὶ φίλοις καὶ πατρίδι εὐδαιμονίαν, ἐμοὶ δὲ οἰόνπερ αἰῶνα
δεδώκατε, τοιαύτην καὶ τελευτὴν δοῦναι.»
- 4 Ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ποιήσας καὶ οἴκαδε ἐλθὼν ἔδοξεν
ἀναπαύσεσθαι καὶ κατεκλίνῃ. ἐπεὶ δὲ ὥρα ἦν, οἱ τεταγμέ-
νοι προσιόντες λούσασθαι αὐτὸν ἐκέλευον. ὁ δ' ἔλεγεν
ὅτι ἠδέως ἀναπαύοιτο. οἱ δ' αὖ τεταγμένοι, ἐπεὶ ὥρα ἦν,
δειπνον παρετίθεσαν· τῷ δὲ ἡ ψυχὴ σίτον μὲν οὐ προσ-

έτεο, διψῆν δ' ἐδόκει, καὶ ἔπιεν ἡδέως. ὡς δὲ καὶ τῇ 5
 ὑστεραία συνέβαινε αὐτῷ ταῦτα καὶ τῇ τρίτῃ, ἐκάλεσε
 τοὺς παῖδας· οἱ δ' ἔτυχον συνηκολουθηκότες αὐτῷ καὶ
 ὄντες ἐν Πέρσiais· ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς φίλους καὶ τὰς
 Περσῶν ἀρχάς· παρόντων δὲ πάντων ἤρχετο τοιοῦδε λόγου.

«Παῖδες ἐμοὶ καὶ πάντες οἱ παρόντες φίλοι, ἐμοὶ μὲν 6
 τοῦ βίου τὸ τέλος ἤδη πάρεστιν· ἐκ πολλῶν τοῦτο σαφῶς
 γινώσκω· ὑμᾶς δὲ χρεῖ, ὅταν τελευτήσω, ὡς περὶ εὐδαι-
 μονος ἐμοῦ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν πάντα. ἐγὼ γὰρ παῖς τε
 ὢν τὰ ἐν παισὶ νομιζόμενα καλὰ δοκῶ κεκαρπῶσθαι, ἐπεὶ τε
 ἤβησα, τὰ ἐν νεανίσκοις, τέλειός τε ἀνὴρ γενόμενος τὰ ἐν
 ἀνδράσι· σὺν τῷ χρόνῳ τε προϊόντι ἀεὶ συναυξανομένην
 ἐπιγιγνώσκειν ἐδόκουν καὶ τὴν ἐμὴν δύναμιν, ὥστε καὶ
 τοῦμὸν γῆρας οὐδεπώποτε ἠσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος
 ἀσθενέστερον γινόμενον, καὶ οὔτ' ἐπιχειρήσας οὔτ' ἐπι-
 θυμήσας οἶδα ὅτου ἠτύχησα.

«Καὶ τοὺς μὲν φίλους ἐπεῖδον δι' ἐμοῦ εὐδαιμόνας γε- 7
 νομένους, τοὺς δὲ πολεμίους ὑπ' ἐμοῦ δουλωθέντας· καὶ
 τὴν πατρίδα πρόσθεν ἰδιωτεύουσαν ἐν τῇ Ἀσίᾳ νῦν προ-
 τετιμημένην καταλείπω· ὢν τ' ἐκτησάμην οὐδὲν οἶδα ὅτι
 οὐ διεσωσάμην. καὶ τὸν μὲν παρελθόντα χρόνον ἔπραττον
 οὕτως ὡσπερ ἡυχόμεν· φόβος δὲ μοι συμπαρομαρτῶν μή τι
 ἐν τῷ ἐπιόντι χρόνῳ ἦ ἴδοιμι ἢ ἀκούσαιμι ἢ πάθοιμι χα-
 λεπὸν, οὐκ εἶα τελέως με μέγα φρονεῖν οὐδ' εὐφραίνεσθαι
 ἐκπεπταμένως.

«Νῦν δ' ἦν τελευτήσω, καταλείπω μὲν ὑμᾶς, ὡ παῖδες, 8
 ζῶντας οὕσπερ ἔδοσάν μοι οἱ θεοὶ γενέσθαι· καταλείπω δὲ
 πατρίδα καὶ φίλους εὐδαιμονοῦντας· ὥστε πῶς οὐκ ἂν
 ἐγὼ δικαίως μακαρίζόμενος τὸν ἀεὶ χρόνον μνήμης τυγ-
 χάνοιμι;

»Δεῖ δὲ καὶ τὴν βασιλείαν με ἤδη σαφηνίσαντα κατα- 9
 λιπεῖν, ὡς ἂν μὴ ἀμφίλογος γενομένη πράγματα ὑμῖν

παράσχη. ἐγὼ δ' οὖν φιλῶ μὲν ἀμφοτέρους ὑμᾶς ὁμοίως, ὦ παῖδες· τὸ δὲ προβουλεύειν καὶ τὸ ἡγεῖσθαι ἐφ' ὅ,τι ἂν καιρὸς δοκῆ εἶναι, τοῦτο προστάττω τῇ προτέρῳ γενομένῳ καὶ πλειόνων κατὰ τὸ εἶκος ἐμπείρῳ.

10 »Ἐπαιδεύθηγν δὲ καὶ αὐτὸς οὕτως ὑπὸ τῆσδε τῆς ἐμῆς τε καὶ ὑμετέρας πατρίδος, τοῖς πρεσβυτέροις οὐ μόνον ἀδελφοῖς ἀλλὰ καὶ πολίταις καὶ ὀδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπέικειν, καὶ ὑμᾶς δέ, ὦ παῖδες, οὕτως ἐξ ἀρχῆς ἐπαίδευον, τοὺς μὲν γεραιτέρους προτιμᾶν, τῶν δὲ νεωτέρων προτετιμησθαι· ὡς οὖν παλαιὰ καὶ εἰθισμένα καὶ ἔννομα λέγοντος ἐμοῦ οὕτως ἀποδέχεσθε.

11 »Καὶ σὺ μὲν, ὦ Καμβύση, τὴν βασιλείαν ἔχε, θεῶν τε διδόντων καὶ ἐμοῦ ὅσον ἐν ἐμοί. σοὶ δ', ὦ Ταναοξάρη, σατράπην εἶναι δίδωμι Μήδων τε καὶ Ἀρμενίων καὶ τρίτων Καδουσίων· ταῦτα δέ σοι διδοὺς νομίζω ἀρχὴν μὲν μείζω καὶ τοῦνομα τῆς βασιλείας τῇ πρεσβυτέρῳ καταλιπεῖν, εὐδαιμονίαν δὲ σοὶ ἀλυποτέραν. ὁποίας μὲν γὰρ ἀνθρωπίνης εὐφροσύνης ἐνδεής ἔση οὐχ ὀρώ· ἀλλὰ πάντα

12 σοὶ τὰ δοκοῦντα ἀνθρώπους εὐφραίνειν παρέσται. τὸ δὲ δυσκαταπρακτοτέρων τε ἐρᾶν καὶ τὸ πολλὰ μεριμνᾶν καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἡσυχίαν ἔχειν κεντριζόμενον ὑπὸ τῆς πρὸς τὰμὰ ἔργα φιλονικίας καὶ τὸ ἐπιβουλεύειν καὶ τὸ ἐπιβουλεύεσθαι, ταῦτα τῇ βασιλεύοντι ἀνάγκη σοῦ μᾶλλον συμπαρομαρτεῖν, ἃ σάφ' ἴσθι τοῦ εὐφραίνεσθαι πολλὰς ἀσχολίας παρέχει.

13 «Οἶσθα μὲν οὖν καὶ σὺ, ὦ Καμβύση, ὅτι οὐ τότε τὸ χρυσοῦν σκῆπτρον τὸ τὴν βασιλείαν διασφῆζόν ἐστιν, ἀλλ' οἱ πιστοὶ φίλοι σκῆπτρον βασιλεῦσιν ἀληθέστατον καὶ ἀσφαλέστατον. πιστοὺς δὲ μὴ νόμιζε φύσει φύεσθαι ἀνθρώπους· πᾶσι γὰρ ἂν οἱ αὐτοὶ πιστοὶ φαίνοντο, ὡσπερ καὶ τᾶλλα τὰ πεφυκότα πᾶσι τὰ αὐτὰ φαίνεται· ἀλλὰ τοὺς πιστοὺς τίθεσθαι δεῖ ἕκαστον ἑαυτῷ· ἡ δὲ κτήσις

αὐτῶν ἔστιν οὐδαμῶς σὺν τῇ βίᾳ, ἀλλὰ μᾶλλον σὺν τῇ εὐεργεσίᾳ.

«Εἰ οὖν καὶ ἄλλους τινὰς πειράσῃ συμφύλακας τῆς 14 βασιλείας ποιῆσθαι μηδαμῶθεν πρότερον ἄρχου ἢ ἀπὸ τοῦ ὁμόθεν γενομένου. καὶ πολῖταιί τοι ἄνθρωποι ἀλλοδαπῶν οἰκειότεροι καὶ σύσσιτοι ἀποσκήνων· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος φύντες καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς τραφέντες καὶ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ἀυξηθέντες καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν γονέων ἀγαπώμενοι καὶ τὴν αὐτὴν μητέρα καὶ τὸν αὐτὸν πατέρα προσαγορεύοντες, πῶς οὐ πάντων οὗτοι οἰκειότατοι; μὴ 15 οὖν ἂ οἱ θεοὶ ὑφήγηται ἀγαθὰ εἰς οἰκειότητα ἀδελφοῖς μάταιά ποτε ποιήσητε, ἀλλ' ἐπὶ ταῦτα εὐθύς οἰκοδομεῖτε ἄλλα φιλικὰ ἔργα· καὶ οὕτως αἰεὶ ἀνυπέρβλητος ἄλλοις ἔσται ἡ ὑμετέρα φιλία. ἑαυτοῦ τοι κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ· τίμη γὰρ ἄλλῃ ἀδελφὸς μέγας ὢν οὕτω καλὸν ὡς ἀδελφῷ; τίς δ' ἄλλος τιμήσεται δι' ἄνδρα μέγα δυνάμενον οὕτως ὡς ἀδελφός; τίνα δὲ φοβήσεται τις ἀδικεῖν ἀδελφοῦ μεγάλου ὄντος οὕτως ὡς τὸν ἀδελφόν;

«Μήτε οὖν θάπτον μηδεὶς σοῦ τούτῳ ὑπακουέτω μήτε 16 προθυμότερον παρέστω· οὐδενὶ γὰρ οἰκειότερα τὰ τούτου οὔτε ἀγαθὰ οὔτε δεινὰ ἢ σοί· ἐννόει δὲ καὶ τάδε· τίμη χαρισάμενος ἐλπίσαις ἂν μειζόνων τυχεῖν ἢ τούτῳ; τίμη δ' ἂν βοηθήσας ἰσχυρότερον σύμμαχον ἀντιλάβοις; τίμη δ' αἴσχιον μὴ φιλεῖν ἢ τὸν ἀδελφόν; τίμη δὲ ἀπάντων κάλλιον προτιμᾶν ἢ τὸν ἀδελφόν; μόνου τοι, ὦ Καμβύση, πρωτεύοντος ἀδελφοῦ παρ' ἀδελφῷ οὐδὲ φθόνος παρὰ τῶν ἄλλων ἐφικνεῖται.

«Μετὰ μέντοι θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τὸ πᾶν γένος τὸ 23 αἰεὶ ἐπιγιγνόμενον αἰδεῖσθε· οὐ γὰρ ἐν σκότῳ ὑμᾶς οἱ θεοὶ ἀποκρύπτονται, ἀλλ' ἐμφανῆ πᾶσιν ἀνάγκη αἰεὶ ζῆν τὰ ὑμέτερα ἔργα· ἂ ἦν μὲν καθαρὰ καὶ ἔξω τῶν ἀδίκων φαίνηται, δυνατοὺς ὑμᾶς ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις ἀναδείξει·

εἰ δὲ εἰς ἀλλήλους ἄδικόν τι φρονήσετε, ἐκ πάντων ἀνθρώπων τὸ ἀξιόπιστοι εἶναι ἀποβαλεῖτε. οὐδεὶς γὰρ ἂν ἔτι πιστεῦσαι δύναίτο ὑμῖν, οὐδ' εἰ πάνυ προθυμοῖτο, ἰδὼν ἀδικούμενον τὸν μάλιστα φιλῆν προσήκοντα.

24 «Εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ὑμᾶς ἱκανῶς διδάσκω οἷους χρῆ πρὸς ἀλλήλους εἶναι· εἰ δὲ μή, καὶ παρὰ τῶν προγεγενημένων μανθάνετε· αὕτη γὰρ ἀρίστη διδασκαλία. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ διαγεγένηνται φίλοι μὲν γονεῖς παισὶ, φίλοι δὲ ἀδελφοὶ ἀδελφοῖς· ἤδη δὲ τινες τούτων καὶ ἐναντία ἀλλήλοις ἔπραξαν. ὁποτέρους ἂν οὖν αἰσθάνησθε τὰ πραχθέντα συνενεγκόντα, ταῦτα δὴ αἰρούμενοι ὀρθῶς ἂν βουλεύοισθε.

25 «Καὶ τούτων μὲν ἴσως ἤδη ἄλλις. τὸ δ' ἐμὸν σῶμα, ὦ παῖδες, ὅταν τελευτήσω, μήτε ἐν χρυσῷ θῆτε, μήτε ἐν ἀργύρῳ, μηδὲ ἐν ἄλλῳ μηδενί, ἀλλὰ τῇ γῆ ὡς τάχιστα ἀπόδοτε. τί γὰρ τούτου μακαριώτερον τοῦ γῆν μειχθῆναι, ἢ πάντα μὲν τὰ καλὰ, πάντα δὲ τὰγαθὰ φύει τε καὶ τρέφει; ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλως φιλάνθρωπος ἐγενόμην καὶ νῦν ἠδέως ἂν μοι δοκῶ κοινωνῆσαι τοῦ εὐεργετοῦντος ἀνθρώπου.

26 » Ἀλλὰ γὰρ ἤδη», ἔφη, «ἐκλείπειν μοι φαίνεται ἡ ψυχὴ ὅθεν περ, ὡς ἔοικε, πᾶσιν ἄρχεται ἀπολείπουσα. εἴ τις οὖν ὑμῶν ἢ δεξιᾶς βούλεται τῆς ἐμῆς ἄψασθαι ἢ ὄμμα τοῦ μὲν ζῶντος ἔτι προσιδεῖν ἐθέλει, προσίτω· ὅταν δ' ἐγὼ ἐγκαλύψωμαι, αἰτοῦμαι ὑμᾶς, ὦ παῖδες, μηδεὶς ἔτ' ἀνθρώπων τοῦ μὲν σῶμα ἰδέτω, μηδ' αὐτοὶ ὑμεῖς.

27 » Πέρσας μέντοι πάντας καὶ τοὺς συμμάχους ἐπὶ τὸ μνημα τοῦ μὲν παρακαλεῖτε συνησθησομένους ἐμοί, ὅτι ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἤδη ἔσομαι, ὡς μηδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν, μήτε ἦν μετὰ τοῦ θεοῦ γένωμαι μήτε ἦν μηδὲν ἔτι ὦ· ὅπόσοι δ' ἂν ἔλθωσι, τούτους εὖ ποιήσαντες ὅποσα ἐπ' ἀνδρὶ εὐδαίμονι νομίζεται ἀποπέμπετε.

28 «Καὶ τοῦτο», ἔφη, «μέμνησθέ μου τελευταῖον, τοὺς

φίλους εὐεργετοῦντες καὶ τοὺς ἐχθροὺς δυνήσεσθε κολάζειν. καὶ χαίρετε, ὦ φίλοι παῖδες, καὶ τῇ μητρὶ ἀπαγγέλλετε ὡς παρ' ἐμοῦ· καὶ πάντες δὲ οἱ παρόντες καὶ οἱ ἀπόντες φίλοι χαίρετε». Ταῦτ' εἰπὼν καὶ πάντας δεξιωσάμενος ἐνεκαλύψατο καὶ οὕτως ἐτελεύτησεν.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Δ'. Κρίσις ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κύρου.

(VIII, 1—2)

ἽΟτι μὲν δὴ καλλίστη καὶ μεγίστη τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ¹ ἢ Κύρου βασιλεία ἐγένετο, αὐτὴ ἑαυτῇ μαρτυρεῖ. ὠρίσθη γὰρ πρὸς ἕω μὲν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον δὲ τῇ Εὐξείνῳ πόντῳ, πρὸς ἐσπέραν δὲ Κύπρῳ καὶ Αἰγύπτῳ, πρὸς μεσημβρίαν δὲ Αἰθιοπία. τοσαύτη δὲ γενομένη μᾶλλον γνῶμη τῇ Κύρου ἐκυβερνάτο, καὶ ἐκεῖνός τε τοὺς ὑφ' ἑαυτῷ ὡσπερ ἑαυτοῦ παῖδας ἐτίμα τε καὶ ἐθεράπευεν, οἳ τε ἀρχόμενοι Κῦρον ὡς πατέρα ἐσέβοντο.

Ἐπεὶ μέντοι Κῦρος ἐτελεύτησεν, εὐθὺς μὲν αὐτοῦ οἱ² παῖδες ἐστασίαζον, εὐθὺς δὲ πόλεις καὶ ἔθνη ἀφίσταντο, πάντα δ' ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐτρέπετο...

Παράδειγμα

Παράδειγμα Γραμμικών Λυγίων Παράδειγμα

III
ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

Ἄμετβ.	=	ἀμετάβατον
ἀντων.	=	ἀντωνυμία
ἀόρ.	=	ἀόριστος
ἀπαρμφ.	=	ἀπαρέμφατον
ἀπρόσ.	=	ἀπρόσωπον
βλ.	=	βλέπε
εἰκ.	=	εἰκὼν
ἐπίθ.	=	ἐπίθετον
» 2	=	τριγενές καὶ δικατάληκτον
» 3	=	τριγενές καὶ τρικατάληκτον
ἐπίρρ.	=	ἐπίρρημα
εὐκτ.	=	εὐκτική
κυρ.	=	κυριολεκτικῶς
μέλλ.	=	μέλλων
μέσ.	=	μέσον
μετβ.	=	μεταβατικὸν
μετφ.	=	μεταφορικῶς
μετχ.	=	μετοχή
παθ.	=	παθητικὸν
παρατ.	=	παρατατικὸς
παρβλ.	=	παράβαλε
πρkm.	=	παρακείμενος
πρόθ.	=	πρόθεσις
προσικτ.	=	προστακτική
συγκρ. β.	=	συγκριτικὸς βαθμὸς
ὑπερθ. »	=	ὑπερθετικὸς »
ὑπερσ.	=	ὑπερσυντέλικος
+	=	μετά, (συντασσόμενον με...)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A.

Ἀβραδάτας, ὁ, = ἦτο ἡγεμὼν τῆς Σουσιανῆς, σύζυγος τῆς Πανθείας.

ἀγαθός (ἐπίθ. 3) = καλός, εὐγενής (Ζ. III. 8). γενναῖος, ἀνδροεῖος, ἰσχυρὸς (Ε. V. 34). ἐνάρετος, ὠφέλιμος (Α. IV. 15)—εὐκόλος (Γ. V. 34). **τὸ ἀγαθὸν**=1) ἀρετή.—2) εὐτυχία (Δ. V. 14). **ἀγαθὸν πράττω**=εὐτυχῶ (Ε. I. 21).

ἀγαμαι = θαυμάζω. **ἀγε** (προστικτ. τοῦ ἀγω : ἀντὶ παρακελευσματικοῦ μορίου)=ἐμπίπρω (7. V) πρὸς, ἔλα.

ἀ-γνωμόνως = ἀπερισκέπτως.

ἀ-γνώμων (ἐπίθ. 2) = ἀνόητος, ἐπιπόλαιος.

ἀγορά, ἡ = 1) τόπος, ὅπου πωλοῦνται καὶ ἀγοράζονται διάφορα εἶδη.—2) πρὸς τρῶφιμα (Β. IV. 32). **ἀγορὰν ἀγω**=φέρω πρὸς πώλησιν πράγματα (Β. IV. 32).

ἀγοραῖος (ἐπίθ. 3)=ἀνὴρ τῆς ἀγορᾶς (ἀγοραστής—πωλητής).

ἄγρα, ἡ = κυνήγιον.

ἀγχέ-μαχος (ἐπίθ. 2) = (ἐπὶ ὅπλων ὁ χρησιμοποιούμενος πρὸς μάχην ἐκ τοῦ πλησίον.

ἀγχί ρους (ἐπίθ. 2) = ταχέως ἐννοῶν, εὐφυής.

ἄγω = ὀδηγῶ.—**ἄγω τινί τι** = προσφέρω τι εἰς τινα.—**ἄγω καὶ φέρω** = βλάπτω, καταστρέφω (Γ. II. 12). **ἄγομαι γυναικα** = νυμφεύομαι (Η. V. 28).

ἀ-δελφός, ὁ· πληθ. οἱ **ἀδελφοὶ** = τὰ ἀδέλφια, ἀδιακρίτως ἀρρενα καὶ θήλεα (Γ. I. 7).

ἀετός, ὁ· τὸ πτηνὸν τοῦτο οἱ Πέρσαι μάγοι συνηροῖθμον μεταξὺ καὶ ἄλλων οἰωνῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους προσημάντενον τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν. (Β. I. 1), (Β. IV. 19), (Ζ. 1, 3).

ἀ-ηδῶς = μὲ ἀηδίαν, χωρὶς ὄρεξιν.

ἀ-θυμος (ἐπίθ. 2) = ἀτολμος.

αἰδοῦμαι (-έομαι) = σέβομαι.

- αἰδώς, ἡ = συστολή καὶ ἀποφυγή διαπράξεως κακοῦ τινος· ἐντροπή. αἰδοῦς ἐμπίμπλαμαι = ἐντρέπομαι (A. IV. 4).
- Αἰθιοπία, ἡ = χώρα τῆς Ἀφρικῆς, ἀρχομένη πρὸς νότον τοῦ πρώτου καταρράκτου τοῦ Νείλου, ἐκτείνεται ἑκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ. Πρωτεύουσαν ἔχει τὴν Νάπατα.
- αἰρέσιμος (ἐπίθ. 2) = ὁ δυνάμενος νὰ κυριευθῆ.
- αἰρῶ (-έω)· (ἀόρ. β' εἶλον) = κυριεύω, συλλαμβάνω. αἰροῦμαι· 1) (μέσ.) = ἐκλέγω. — 2) (παθητ.) = ἐκλέγομαι.
- αἶρω· (μέλλ. ἀρῶ, ἀόρ. ἦρα, παρκ. ἦρακα, ὑπερ. ἦρκειν) = σηκώνω ἐπάνω.
- αἰσθάνομαι = 1) ἀντιλαμβάνομαι διὰ τῶν αἰσθήσεων, ἀκούω, βλέπω, . . . 2) ἀντιλαμβάνομαι διὰ τοῦ πνεύματος: ἐννοῶ, γνωρίζω.
- αἴσιος (ἐπίθ. 2) = εὐοίωνος, εὐνοϊκός. ἀετὸς . . . αἴσιος = ὁ ἀπὸ ἀνατολῶν ἐρχόμενος ἀετὸς (B. IV. 19). πρβλ. δεξιός.
- αἰσχυρὸς (ἐπίθ. 3) = ἀνήθικος, φαῦλος, ἀνάρμοστος (A. V. 7).
- αἰτία, ἡ = κατηγορία. ἐν αἰτία εἰμι = εἶμαι ἔνοχος (E. III. 50).
- αἰτιῶμαι (-άομαι) τινά = εὐρίσκω ἔνοχὴν εἰς τινα, κατηγορῶ τινα.
- αἰών, -ῶνος, ὁ = χρόνος, ζωή (H. VII. 3).
- ἀκινάκης, ὁ = μάχαιρα Περσική. (βλ. εἶκ... 1)
- ἄκρα, ἡ = ἀκρόπολις (Z. II. 5). τὸ ἄκρον = ἡ κορυφή (ὄρους).
- ἀκριβῶ (-όω) = ἀκριβῶς γνωρίζω.
- ἀκροβολίζομαι = ἀψιμαχῶ.
- ἀλγῶ (-έω) = λυποῦμαι.
- ἀλεεινὸς (ἐπίθ. 3) = θερμὸς.
- ἄλευρον, τὸ (συνήθως εἰς τὸν πληθ. ἀριθ.) = τὸ ἐκ σίτου ἄλευρον.
- ἀληθῆς (ἐπίθ. 2) = μετφ. κατάλληλος, ἀρμόδιος (A. II. 10).
- ἄλις (ἐπίρρ.) = ἀρκούντως.
- ἀλίσκομαι (παθ. τοῦ αἰρῶ) = αἰχμαλωτίζομαι.
- ἄλκιμος (ἐπίθ. 2) = γενναῖος, τολμηρὸς.
- ἄλλως (ἐπίρρ.) τε καὶ = καὶ μάλιστα.
- ἄλφιτον, τὸ = τὸ ἐκ τῆς κριθῆς ἄλευρον.
- ἄμα μὲν . . . ἄμα δὲ = ἀφ' ἑνὸς μὲν . . . ἀφ' ἑτέρου δέ.
- ἄ-μαχεί = χωρὶς μάχην.
- ἄ-μάχητος (ἐπίθ. 2) = ὁ μὴ λαβὼν μέρος εἰς μάχην (στ. IV. 14).

- ἀ-μελῶ (-έω) = παραμελῶ... + ἀπροφ. = χωρίς νά...
 ἀμφι = 1) (ἐπίρρ.) = περίξ, ὀλόγυρα. — 2) (πρόθ. + γεν.) = περί
 τινος, ἕνεκά τινος...
 ἀμφι-λογος (ἐπίθ. 2) = ἀμφισβητήσιμος.
 ἀνά + αἰτ. = σημαίνει χρονικήν ἔκτασιν. — ἀνά πᾶσαν ἡμέραν =
 κάθε ἡμέραν.
 ἀνα-βάλλω = ἀναβιβάζω (Ζ. I. 38).
 ἀνα-βλέπω = κυττάζω πρὸς τὰ ἄνω.
 ἀν-άγω = ἀμετβ. 1) ἀναχωρῶ. — 2) σηκώνομαι (Ζ. I. 45).
 ἀνάγκη, ἡ = πίσεις· ἀνά κη ἐστὶ τινι = ἀναγκάζεται τις (Γ.
 II. 4). ἀνάγκην τινὶ προστίθῃμι = ἐξαναγκάζω τινά
 (Β. IV. 12).
 ἀνα-δείκνυμι = καθιστῶ.
 ἀνα-ξεύγγυμι — ἀναχωρῶ (Η. V 1).
 ἀν-αιδής (ἐπίθ. 2) = ἀδιάντροπος.
 ἀν-αίτιος (ἐπίθ. 2) = ἐκτὸς κατηγορίας.
 ἀνα-κτιῶμαι (τινα) = 1) ἀποκτῶ πάλιν. — 2) κερδίζω τὴν ἀγάπην
 τινός. (Α. IV. 2).
 ἀν-αλίσκω = 1) δαπανῶ. — 2) ἐξαφανίζω· θηρία ἀναλίσκω =
 ἐξολοθρεύω θηρία (Α. IV 5).
 ἀνα-παύω τι = κάμνω ὥστε νά ἀναπαυθῇ τι.
 ἀνα-πείδω = 1) μεταπείθω. — 2) δεκάζω (Α. V. 3).
 ἀνα-πειάννυμι = ἀνοίγω.
 ἀν-αρτῶ (-άω) = προσελκύω. ἀν-αρτῶμαι (μέσ.) τινα = προσ-
 ελκύω τὴν εὐνοϊάν τινος (Α. IV. 1).
 ἀνα-τλήναι· βλ. ἀνατλῶ.
 ἀνα-τλῶ (-άω) (ἄχρηστον σχεδὸν εἰς τοὺς πεζογράφους. μέσ.
 μέλλ. ἀνατλήσομαι, ἀορ. ἀνέτλην, προκμ. ἀνατέτληκα) =
 ὑποφέρω.
 ἀνα-χωρίζω τινά = διατάσσω νά χωρίσῃ τις ὀπίσω (Ζ. I. 41).
 ἀνα-χωρῶ = ὀπισθοχωρῶ.
 ἀνδρικός (ἐπίθ. 3) = γενναῖος.
 ἀνεμμένως (ἐπίρρ.) = ἀσυστόλως,
 ἀν-επί-ληπιος (ἐπίθ. 2) = ἄμεμπτος.
 ἀν-ερρωτῶ (-άω) = ἐξετάζω.
 ἀν-ίσταμαι = σηκώνομαι ὄρθιος, ἐξυπνῶ.
 ἀνιῶ (-άω) = βλάπτω, στενοχωρῶ, λυπῶ (Α. III. 15).
 ἀν-οδύρομαι = θρηνηλογῶ.

- ἀν-ολοφύρομαι** = θρηνηλογῶ δυνατά.
ἀν-όσιος (ἐπίθ. 3) = ὁ παραβαίνων τὸ θεῖον δίκαιον.
ἀντ-αιδοῦμαι (-έομαι) = σέβομαι ἀμοιβαίως.
ἀντ-εξ-έρχομαι = ἐναντίον τινὸς ἐξέρχομαι.
ἀντ-έχω = ἐναντιοῦμαι (A. IV. 2).
ἀντι-λαμβάνω = λαμβάνω ὡς ἀντάλλαγμα.
ἀντίος (ἐπίθ. 3) = ἀντικρυνός, ἐνάντιος· **ἐκ τοῦ ἀντίου** = ἐκ τοῦ ἀπέναντι (A. IV. 8).
ἀντι-δίδωμι = ἀνταποδίδω.
ἀντι-πρόσ-εimi = ἐναντίον ἔρχομαι.
ἀντι-πρόσωπος (ἐπίθ. 2) = ἀντιμέτωπος.
ἀντι-τιμῶ (άω) = ἀνταποδίδω τὴν τιμὴν.
ἀντι-χαρίζομαι = ἀνταποδίδω εὐεργεσίαν.
ἀν-υδρία, ἡ = ἔλλειψις ὕδατος.
ἀν-υπέρ-βλητος (ἐπίθ. 2) = ἀνίκητος.
ἀνύτω = 1) διανύω (B. IV. 32).—2) (φέρω εἰς πέρας) κατορθώνω (Z. III. 14).
ἀξιό-κτητος (ἐπίθ. 2) = ἄξιος νὰ τὸν ἀποκτήσῃ τις.
ἀξιῶ (-όω) = κρίνω ἄξιον... + **ἀπεμφ.** = εὐρίσκω πρόπον νὰ...
ἀπ-αγγέλλω = ἀναγγέλλω.
ἀπ-άγω = 1) ἀποδίδω· **ἀπάγω τὸν δασμὸν** = πληρώνω τὸν φόρον (B. IV. 12).—2) ἐπαναφέρω (πρὸς τὰ ὀπίσω) (Δ. I. 1)· **ἀπάγομαι** = παίρνω ὀπίσω (Γ. I. 37).
ἀπ-αλλάττω τὴν ψυχὴν . . . = σφίζομαι (Δ. I. 5).
ἀπ-άρχομαι = προσφέρω εἰς τοὺς Θεοὺς ὡς θυσίαν τοὺς πρώτους καρποὺς ἢ τὰ λάφυρα κατόπιν νίκης (Z. I. 1).
ἀπ-ελαύνω = (μετβ.) ἀπομακρύνω, (ἀμετβ.) ἀπέρχομαι (Γ. I. 37).
ἀπ-ελαύνομαι (παθ.) = ἀποκλείομαι (A. II. 15).
ἀπειρο-καλία, ἡ = ἀσχημία (A. II. 3).
ἀπ-έρχομαι = ἐπιστρέφω (Δ. V. 18).
ἄ-πληστος (ἐπίθ. 2) = ἀχόρταγος.
ἀπλότης, ἡ = εἰλικρίνεια (A. IV. 3).
ἀπο-βάλλω τι = πετῶ τι ὡς ἄχρηστον.
ἀπο-γεύομαι = δοκιμάζω διὰ τῆς γεύσεως.
ἀπο-δείκνυμι = κάμνω, καθιστῶ.
ἀπο-δημία, ἡ = ταξίδιον.
ἀπο-διδράσκω = δραπετεύω.

- ἀπο-δίδωμι = 1) ἐπιστρέφω (H. VII. 25)—2) δίδω ὀφειλόμενον, πληρώνω (Γ. I. 34). — 3) ἐγχειρίζω.
- ἀπο-θνήσκω = 1) φονεύομαι. — 2) πεθαίνω.
- ἀπο-καθαίρω = καθαρίζω ἐντελῶς.
- ἀπο-καλῶ (-έω) = (ἀνα)καλῶ τινὰ νὰ ἐπιστρέψῃ. προσκαλῶ.
- ἀπο-κοιμῶμαι = κοιμῶμαι ὀλίγον (στρατ. φράσις) (B. IV. 22).
- ἀπο-κομίζομαι = μεταφέρομαι.
- ἀπο-λαμβάνω = παίρνω τι πάλιν.
- ἀπο-λείπω = παραιτῶ, ἐγκαταλείπω. — ἀπολείπομαι = ἀποχωρίζομαι, μένω ὀπίσω.
- ἀπο-μάχομαι = ἀνθίσταμαι, ἀποκρούω.
- ἀ-πορῶ (-έω), ἀ-ποροῦμαι = εὐρίσκομαι ἐν ἀπορίᾳ, ἐκχάνομαι.
- ἀπο-σεῖω = τινάσσω ὅτι τι μακρὰν, ὅτι τι κατὰ πῆλξ (Z. I. 37).
- ἀπό-σκηνος (ἐπίθ. 2) = ὁ κατασκηνῶν χωριστά, ὁ ζῶν καὶ τρεφόμενος ἰδιαιτέρως (H. VII. 14).
- ἀπο-τελῶ (-έω) = 1) ἐκτελῶ (A. 11. 5). — 2) προσφέρω (Δ. I. 2). — 3) πληρώνω (Γ. II. 20).
- ἀπό-τομος (ἐπίθ. 2) = κρημνώδης.
- ἀπο-τρέπομαι = γυρίζω ὀπίσω (E. I. 28).
- ἀπο-χωρῶ (-έω) = 1) ἀναχωρῶ. — 2) ἀπομακρύνομαι.
- ἀπο-ψῶ (-άω) ἀποψῶμαι = καθαρίζω, σπογγίζω.
- ἀ-προ-νοήτως = ἀπερισκέπτως.
- ἄπτω, — ἄπτομαι = ἐγγίζω, πιάνω.
- ἄρα (σύνδ.) = 1) ἀκολουθῶς, ἀμέσως. — 2) λοιπόν, ἐπομένως. — 3) δηλαδὴ. — 4) ἴσως
- Ἄραβία, ἡ = παρὰ τῶν ἀρχαίων ὠνομάζετο τοιοῦτοτρόπως ἡ χώρα τῆς Μεσοποταμίας ἢ νοτίως τοῦ Ἀράξου ποταμοῦ, ἢ ὅποια κατῳκεῖτο ὑπὸ νομάδων Ἀράβων. Καὶ σήμερον ἀκόμη τὸ μέρος τοῦτο λέγεται Ἰράκ-ἔλ-Ἀράβι.
- Ἀράβιος, ὁ = κάτοικος τῆς Ἀραβίας. (Τὸ Ἀραβ εἶναι μεταγενέστερον).
- ἀργύριον τὸ = ἀργυροῦν νόμισμα.
- ἀρήγω = βοηθῶ.
- ἄριστον, τὸ = τὸ μεσημβρινὸν φαγητόν. (τὸ πρωῖνὸν ἐλέγετο ἀκράτισμα, καὶ τὸ ἑσπερινὸν δεῖπνον).
- ἀριστο-ποιῶ (-έω), ἀριστοποιοῦμαι = παρασκευάζω τὸ ἄριστον.

ἄριστῶ (ἄω) = 1) προγευματίζω. — 2) τρώγω.

ἄρκτος, ἦ = βορρᾶς.

ἄρμα, τὸ = πολεμικὴ ἄμαξα (βλ. εἰκ. 12).

ἄρμ-ἄμαξα, ἦ = τετράτροχος ἄμαξα πορείας κλειστὴ ἄνωθεν καὶ ὀπισθεν, καὶ μὲ παραπετάσματα εἰς τὰ πλάγια πρὸς χοῆσιν τῶν γυναικῶν μᾶλλον καὶ τῶν παιδίων.

ἀρμάτειος (ἐπίθ. 2) = ἀνήκων εἰς πολεμικὴν ἄμαξαν.

Ἄρμενία, ἦ = χώρα τῆς Ἀσίας κειμένη ἐν τῇ πρὸς τὰ ἄνω ὄρῃ τῶν ποταμῶν Εὐφράτου, Τίγρητος καὶ Ἀράξου.

ἀρμόττω τινὶ = ἐφαρμόζω, προσαρμόζω εἰς τι.

ἄρτι = πρὸ ὀλίγου.

ἄρτος, ὁ = ψωμὶ ἀπὸ σῖτον (Α. II. 11).

ἀρύτω = ἀντλῶ· **ἀρύτομαι** = ἀντλῶ δι' ἑμαυτόν· **ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρύσασθαι** = διὰ τὰ ἀντλήσωσιν ἀπὸ τὸν ποταμὸν (Ἀράξην), ὅστις ἔρρεε πλησίον τῆς Περσεπόλεως (Α. II. 8),

ἀρχεῖον, τὸ = οἶκημα διὰ τὸν ἄρχοντα· προκειμένου διὰ βασιλέα = οἰκῆματα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλέως (H. V. 17).

ἀρχή, ἦ = ἔναρξις· **(τὴν) ἀρχὴν μὴ . . .** = ὅπως διόλου νὰ μὴ . . . (Α. II. 3). **μεγίστη ἀρχή** = ἀνώτατοι ἄρχοντες (Α. II. 4).

ἄρχω = ἔξουσιάζω.—**ἄρχομαι ἀπὸ τινος** = κάμνω ἀρχὴν ἀπὸ τινος (Α. V. 6).

ἄρχων, ὁ = ἐπιμελητῆς (Α. II. 4).

ἀσθενής (ἐπίθ. 2) = 1) ἀδύνατος.— 2) ἄσημος (H. I. 30).

ἀσεβής (ἐπίθ. 2) = ἀνευλαβῆς πρὸς τοὺς θεοὺς.

ἀσθενῶ (-έω) = εἶμαι ἀδύνατος.

ἀσθενῶ (-όω) = κάμνω τινὰ ἀδύνατον (Α. V. 3).

ἀσινής (ἐπίθ. 2) = ἀβλαβής.

Ἀσσυρία, ἦ = χώρα μετὰ τὴν Μηδίαν, Μεσοποταμίας καὶ Βαβυλωνίας. Ταύτης ἐβασίλευεν ἐπὶ Κύρου ὁ Ναβουχοδονόσωρ.

ἀσκῶ (-έω) = 1) ἔξασκῶ.— 2) γυμνάζω.

ἀσπάζομαι = 1) ἐναγκαλίζομαι.— 2) ἐναγκαλίζομαι καὶ φιλῶ (Α. III. 2).— 3) ἀγαπῶ.

ἀσχολία, ἦ = κώλυμα (H. VII. 12).

ἀτάρ = ἀλλά.

ἄτε (τίθεται μετὰ αἰτιολ. μετχ.) = διότι (πρὸς δῆλωσιν πραγματικῆς αἰτιολογίας.

ἄ-τιμία. ἦ = προσβολή.

ἄ-τιμος (ἐπίθ. 2) = 1) ἔστερημένος τιμῶν (Z. III. 11). — 2) ἔστερημένος πολιτικῶν δικαιωμάτων.

ἄ-τριβῆς (ἐπίθ. 2) = ἄβλαβῆς.

ἄ-τυχῶ (ἔα) = ἄστοχῶ.

ἄϋ = πάλιν, ἔξ ἄλλου.

ἄϋθις = ἐκ νέου, πάλιν.

ἄϋξω = μεγαλώνω.

ἄυτίκα = 1) ἄμέσως. — 2) παραδείγματος χάριν (Γ. I. 29).

ἄυτοῦ = ἐνταῦθα.

ἄφ-αιρῶ (-έω) = στερῶ, ἀποσύρω. ἄφ-αιροῦμαι (-έομαι) = στεροῦμαι (Γ. I. 29).

ἄφ-εῖσαι βλ. ἀφίημι.

ἄφ-ελκύω = ἀποσπῶ.

ἄφ-ίημι = 1) ὀίπτω. — 2) ἀποστέλλω (Γ. II. 13). — 3) ἀπαλλάσσω (E. V. 20). — 4) ἐπιτρέπω (A. II. 8).

ἄφ-ικνοῦμαι (-έομαι) = φθάνω· ἄφικνοῦμαι εἰς τὸ ἕσον τινί = ἐξισοῦμαι πρὸς τινά (A. IV. 5).

ἄφ-ίστημι = ἀπομακρύνω ἀφίσταμαι = 1) ἀπέχω. — 2) ἀναχωρῶ (στ. IV. 8). — 3) ἀπομακρύνομαι. 4) ἀποφεύγω. — 5) ἀποστατῶ (Γ. I. 12).

ἄφ-ορῶ (-άω) = μακρὰν κατευθύνω τὰ βλέμματά μου, (συνεπῶς) δὲν ἐλπίζω (Z. I. 36).

ἄχθομαι — 1) στενοχωροῦμαι. — 2) δυσαρεστοῦμαι. — 3) ὀργίζομαι (Z. II. 7).

ἄχος, τὸ = λύπη, μελαγχολία.

ἄ-ψευδῶ (-έω) = δὲν λέγω ψεῦδη.

B.

Βακτρία ἢ Βακτριανή, ἦ = χώρα τῆς Ἰνδίας νοτιώτερον τῆς Σογδιανῆς, πλησίον τοῦ Ὠξου (τώρα Ἄμου) ποταμοῦ καὶ πρὸς τὸ σημερινὸν Ἀφγανιστάν.

βάνανυσος (ἐπίθ. 2) = ἐργατικός. (οὖς.) = τεχνίτης.

- βαρέως* = δυσκόλως· *βαρέως φέρω* = δυσκόλως ὑποφέρω.
βεβίαιος (ἐπίθ. 3) = ἀσφαλής.
βιάζομαι = μεταχειρίζομαι βίαν.
βιοτή, ἡ = τρόπος τοῦ ζῆν (Z. II. 27).
βουλευώ = 1) εἶμαι βουλευτής· *οἱ βουλευόντες* = οἱ βουλευταὶ (A. V. 5), —2) σκέπτομαι.
βουλή, ἡ = ἡ συμβουλή (Z. II. 26).
βραχὺς (ἐπίθ. 3) = σύντομος.
βριμοῦμαι (-όομαι) = εἶμαι πολὺ ὠργισμένος.
βρωμα, τὸ = φαγητὸν (ξηρόν).
βρωτὸς (ἐπίθ. 3) = φαγώσιμος.

Γ.

- γάρ* = 1) διότι. —2) δῆλα δὴ. — 3) τῷ ὄντι, βεβαίως· *γὰρ δὴ* = διότι βεβαίως· *τί γάρ*; = ἀλλὰ τί; *καὶ γάρ* = καὶ ὁμολογουμένως (A. II. 7).
γαστήρ, ἡ = 1) κοιλία. —2) ὄρεξις· *ἐγκρατῆς γαστρός* = ἐγκρατῆς εἰς τὸ τρώγειν (A. II. 8).
γέ = 1) τοῦλάχιστον. — 2) βεβαίως· *γέ μὴν* = δὲ (A. II. 2).
γενεά, ἡ = 1) γένος. — 2) γέννησις· *ἀπὸ γενεᾶς* = ἀπὸ γεννήσεως (A. II. 8).
γέρας, τὸ = 1) βραβεῖον. — 2) τιμὴ.
γέρον, τὸ = μικρὰ (περσικὴ ἢ θρακικὴ) ἄσπις, τετράγωνος, πλεκτὴ ἀπὸ λυγαριᾶν καὶ κεκαλυμμένη ὑπὸ δέρματος (A. II. 9).
γῆ (-έα), ἡ = χώρα.
γηρῶ (-άω) — περὶ τὴν γεροντικὴν μου ἡλικίαν (Δ. I. 16).
γίγνομαι = ἔρχομαι· *γίγνομαι κατὰ . . .* — φθάνω εἰς . . . (H. V. 17). — *γίγνομαι πρὸς τινα* = πλησιάζω εἰς τινα (B. IV. 20). — *γίγνομαι ἔξω τινός* = ἐξέρχομαι ἀπὸ τι. — *γίγνομαι χωρὶς* = μοιρᾶζομαι (Δ. I. 18).
γιγνώσκω = 1) ἀντιλαμβάνομαι. —2) ἔχω (σχηματίζω) γνώμην περὶ τινος, φρονῶ, νομίζω. — *γιγνώσκομαι τινι* = ἔχω γνωριμίαν μετὰ τινος (Z. I. 44).

γνώμη, ἡ = 1) σκέψις, ἀπόφασις, θέλησις.—2) συλλογισμός·
ἀνθρωπίνη . . . **γνώμη** = κατὰ συλλογισμὸν ἀνθρώπι-
νον (E. I. 28).

γνώριμος (ἐπίθ. 3) = γνωστός, οἰκεῖος.

γράφω = ἀπεικονίζω, παριστάνω διὰ γραφῆς (ζωγραφικὸῦ
πίνακος). — **γράφονται οἱ Πέρσαι** (A. II. 13) = ἀπεικο-
νίζονται οἱ Πέρσαι εἰς ζωγραφικὸν πίνακα. Τοιοῦτος
πίναξ ἦτο ὁ ἀναπαριστῶν τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην,
ὁ ὁποῖος ἦτο εἰς τὴν Ποικίλῃν στοᾶν ἐν Ἀθήναις.

γυμνητικὸς (ἐπίθ. 3) = ὁ ἀρμόζων εἰς ἐλαφροῦς ὀπλισμένον
στρατιωτὴν· **γυμνητικὰ ὄπλα** = (παρὰ Πέρσαις) τόξον,
πολις ἢ σάγαρις, γέρον καὶ δύο παλτὰ (A. II. 4).

Δ.

δαήμων (ἐπίθ. 2) = ἔμπειρος.

δαίμων, ὁ = κακοποιὸς θεός.

δαρεικός, ὁ = περσικὸν χρυσοῦν νόμισμα, φέρον τὴν εἰκόνα
τοῦ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, ἰσοδύναμον πρὸς 25 χρυσᾶς
δραχμάς. (βλ. εἰκ. 21).

δασμός, ὁ = φόρος· **δασμὸν φέρω**—**δασμὸν ἀπάγω** = πλη-
ρώνω φόρον (Γ. I. 10).

δείλη, ἡ = ἔσπερα, ἀπομεσήμερον.

δεινός (ἐπίθ. 3) = 1) ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος προξενεῖ φόβον εἰς τοὺς
ἄλλους. Οὕτω καὶ ἐν τῇ νέᾳ ἑλληνικῇ τὸ : φοβερός = ὁ
προξενῶν φόβον (φ ο β ε ρ ὸ φίδι), — 2) σπουδαῖος,
ἀξιόλογος (φ ο β ε ρ ὸς ἐπιστήμων). **Τὰ δεινὰ** = αἱ συμ-
φοραὶ (H. VII. 16).

δεῖπνον, τὸ = 1) ἔσπερινὸν φαγητόν.—2) πᾶν φαγητόν.

δειπνο—**ποιῶ** (-έω) = ἐτοιμάζω δεῖπνον· **δειπνοποιεῖμαι** =
δειπνῶ (τρῶγω τὸ δεῖπνον).

δεκάδ-αρχος, ὁ = διοικητὴς 10 ἀνδρῶν

δεκάς, ἡ = στρατιωτικὸν σῶμα ἐκ 10 ἀνδρῶν.

δεξιός (ἐπίθ. 3) = αἷσιος, εὐνοῖονος· (ἀπὸ ἀνατολῶν ἔρχόμενος)
(Z. I. 3). Μὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν εἶναι εἰς τὰς νεοελλ.
φράσεις· «ὁ θεὸς νὰ τὰ φέρῃ δεξιὰ» — «νὰ ἤρχοντο
δεξιὰ τὰ πράγματα!!» κλπ. πρβ. **αἷσιος**.

- δεξιούμαι (-όμαι)** = διὰ χειραψίας συγκαίρω τινὰ διὰ τὴν (Γ. Π. 14). προτείνω πρὸς τινὰ τὴν δεξιάν (Η. VII 28).
—λαμβάνω τὴν δεξιάν (Ζ. III. 10)
- δέρη**, ἡ = λαιμός.
- δεσπότης**, δ = 1) αὐθέντης.—2) ἀπόλυτος μονάρχης.
- δέω** (συναίρειται ὅπου συναντᾶται (ε+ε ἢ ε+ει) **τινός**=ἔχω ἀνάγκην τινός. **δέομαι τινός**=χρησιάζομαι τι.
- δῆ**= 1) ὡς γνωστόν, βεβαίως. - 2) τώρα πλέον.—3) ἀμέσως.—4) λοιπόν...
- δῆ-που** = βεβαίως, ἀναμφιβόλως **δῆ-που** ; =εἶναι ἀληθές ; —
οὐ δῆ-που = δὲν εἶναι ἀληθὲς (ζ'. IV. 3).
- δια-γίγνομαι** = διὰ παντός εἶμαι, διαμένω, διαρκῶ.
- δι-άγω** = περνῶ (Η. I. 34).—ἔξακολουθῶ...(Α. Π. 6)—συμπεριφέρομαι (Α. Π. 8).
- δι-αγωνίζομαι πρὸς τινὰ** = ἀμιλλῶμαι, συνερίζομαι πρὸς τινὰ (Α. IV. 4)—2) ἀγωνίζομαι, πολεμῶ.
- δια-διδράσκω** = 1) διαφεύγω.—2) δραπετεύω.
- δια-δίδωμι (+δοτ)** = διαμοιράζω (εἰς...)
- δίαιτα**, ἡ = διατροφή, φαγητὸν (Α. III. 2).
- δι-ακοντίζω** = διαπερῶ διὰ τοῦ ἀκοντίου· **δι-ακοντίζομαι** = ἀμιλλῶμαι πρὸς τινὰ διὰ τοῦ ἀκοντίου (Α. IV. 4).
- δια-κελεύομαι τινι** = συμβουλεύω τινά.
- δια-λαγχάνω τι** = διαμοιράζω τι μετ' ἑαυτόν.
- δια-λαμβάνω τι** = διαμοιράζω τι.
- δια-μνημονεύω** = ἀναφέρω· **διαμνημονεύεται** + μετχ. = ἀναφέρεται ὅτι... (Α. Π. 2).
- δια-παιδεύομαι** = συμπληρῶ τὴν ἐκπαίδευσίν μου.
- δια-πέμπω** = στέλλω ἔδῳ καὶ ἔκεί.
- δια-πηδῶ (-άω)** = κάμνω συνεχῆ πηδήματα.
- δια-πράττω** = φέρω εἰς πέρας· **διαπράττομαι** = κατορθῶ, ἐπιτυγχάνω.
- δια-σπῶ (-άω)** = παραβαίνω, χαλῶ.
- δια-τείνω** = ἀπλώνω· διατείνομαι (τὸ παλτόν) = ὑψώνω τὸ ἀκόντιον (Α. IV. 8.)
- δια-τελῶ (-έω)** = ἀποτελειώνω, συμπληρώνω.—μετὰ μετχ.= διαρκῶς...(Α. Π. 6).
- δια-τίθημι**=τακτοιοῦν.

δια-τοξεύω=διαπερῶ διὰ βέλους· διατοξεύομαι=αἰκλῶμενος
πρὸς τινὰ τοξεύω (Α. IV. 4).

δια-τριβῶ = χρονοτριβῶ.

δια-φαίνομαι = καταδεικνύομαι.

δια-χειρίζω, ομαι=ἐπιχειρῶ.

δια-ψύχω=ἀερίζω, δροσίζω.

διδασκαλεῖτον, τὸ=σχολεῖον.

διδάσκω = ἀνακοινώνω (Δ. V. 16), ἀναπτύσσω.

δίδωμί τινι (+ ἀπαρμφ). = ἐπιτρέπω εἰς τινὰ νά...

δι-έρχομαι = διαδίδομαι, διαθρολουῖμαι (Δ. II. 10).

δι-ερωτῶ (-άω) = ἐρωτῶ λεπτομερῶς.

δικάζω ἐγκλήματος = κάνω δίκην διὰ κατηγορίαν (Α. II. 7).

δίκη, ἡ = κρίσις, ἐκδίκασις (Γ. I. 6), διαφορά.

δίφρος, ὁ = διπλοῦν κάθισμα πολεμικῆς ἀμάξης (διὰ τὸν ἡνίοχον καὶ τὸν πολεμιστήν)· κατακλείω τὸν δίφρον = κλείω τὴν θύραν τοῦ μέρους τῆς ἀμάξης, ἔνθα εἶναι τὸ κάθισμα (στ'. IV. 9).

δίψος, τὸ = ἡ δίψα.

δοκῶ (-έω) = 1) μετβ. = νομίζω, ἀποφασίζω.—2) ἀμετβ.

α) προσωπικόν : δοκῶ τινι + ἀπαρμφ. = φαίνομαι, νομίζομαι ὅτι...

β) ἀπρόσωπον : 1) δοκεῖ μοι + ἀπαρμφ. = φαίνεται εἰς ἐμὲ ὀρθὸν νά... 2) δοκεῖ μοι + ἀπαρμφ. = φαίνεται εἰς ἐμὲ ὅτι... δοκοῦμαι (παθ.) = νομίζομαι, θεωροῦμαι.

δοξάζω = νομίζω· δοξάζομαι = νομίζομαι, θεωροῦμαι.

δρῦπτομαι, (παρτ. ἐδρῦπτόμην, μέλλ. δρῦψω ἄορ. ἔδρῦψα, παρτ. δέδρῦμαι, παθ. ἄορ. ἐδρῦφθην) = ξεσχίζω ἢ ξεσχίζομαι.

δυσ-κατά-πρακτος (ἐπίθ. 2) = δυσκατόρθωτος.

δυσ-οίκητος (ἐπίθ. 2) = δυσκολοκαιτοίκητος.

δυσ-χωρία, ἡ = κατοτοπία.

δῶ (-έω) = δένω, δεσμεύω.

E.

ἐγγύς (ἐπίρρ). = 1) πλησίον.—2) σχεδόν· ἐγγύς γίγνομαι = πλησιάζω.

- ἐγ-καλύπτω = σκεπάζω· (μέσ.)=σκεπάζομαι.
 ἐγ-καλῶ (-έω) = κατηγορῶ.
 ἐγ κέλευστος (ἐπίθ. 2) = προστεταγμένος.
 ἐγ-κλημα, τὸ = κατηγορία.
 ἐγ-κράτεια, ἡ = τὸ νὰ εἶναι τις κύριος ἑαυτοῦ.
 ἐγρηγόρει· ὑπερσ. τοῦ ἐγείρομαι.
 ἐγ-χειρίζω = παραδίδω.
 ἐγ-χωρεῖ (ἀπρόσ.) = εἶναι δυνατόν.
 ἔγω-γε (ἐν ἀποκρίσει) = μάλιστα.
 ἐθελοντής=ὁ ἐθελούσιος = ὁ πράττων μὲ τὴν θέλησίν του
 (Λ. II. 11), (E. I. 15).
 ἐθίζω = συνηθίζω
 εἶδος, τὸ = μορφή.
 εἶεν, (εὐκτ. τοῦ εἶμι)· ὡς ἐπίρρ. = ἔστω, καλά, ἄς εἶναι.
 εἰκῆ = ἄσκόπως, ἄνευ λόγου.
 εἰκότως = προεπόντως
 εἶμι=1) ὑπάρχω.—2) διατελῶ.—3) εἶμι ἐν τινι=καταγίνομαι,
 ἀσχολοῦμαι εἰς τι (Γ. I. 1).
 εἶργω = ἐμποδίζω τὴν εἴσοδον.
 εἰσ-δέχομαι = δέχομαι, παραδέχομαι.
 εἰσ-κομίζω = φέρω μέσα (A. IV. 10). (Ἐνταῦθα ἐννοεῖται :
 εἰς τὰ ἀνάκτορα).
 εἰσ-έφρηκα = παρκμ. τοῦ :
 εἰσ-φρῶ (-έω) = ἀφήνω νὰ εἰσέλθῃ.
 εἶωθα (παρκ. τοῦ ἀχρήστου ἔθω) = συνηθίζω.
 ἐκ (πρόθ.)γεν.†=κατόπιν, ἔνεκα, —ἀπό τινος (τόπου), — διά
 τινος (μέσου), — ἐκ τινος (ὑλης) . . .
 Ἐκβάσανα, τὰ = πρωτ. τῆς Μηδίας. Ἐν αὐτῇ διήρχετο τὸ
 θέρος ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας. Ἐρείπια ταύτης σφύζονται.
 ἐκ-βοηθῶ (-έω) = ἐξέρχομαι εἰς βοήθειαν.
 ἐκ-δημος (ἐπίθ. 2) = ὁ ἐκτὸς τῆς πατρίδος εὐρισκόμενος, ξε-
 νιτευμένος (Z. V. 26).
 ἐκ-δύντα· (μτχ. ἀορ. β' τοῦ) ἐκ-δύω= γδύνω, ἀφαιρῶ τὰ φο-
 ρέματα.
 ἐκέχριτο· βλ. χρίομαι.
 ἐκ-κλίνω = ὑποχωρῶ, ἐκφεύγω (Z. III. 3).
 ἐκ-κρίνω = ἀποχωρίζω· χωρίζω.
 ἐκ-λείπω (ἀμτβ.)= παύω, ἀπέρομαι (H. VII. 26).

- ἐκ-μετροῶ (-έω) τι = καταμετροῶ, παίρνω τὰ μέτρα τινός.
 ἐκ-πεπταμένως = καθ' ὑπερβολὴν (H. VII. 7).
 ἐκ-ποδῶν = μακρῶν· ἐκποδῶν ποιοῦμαι τι = ἀπομακρύνω (Γ. I. 3)· ἐκποδῶν γίγνομαι = ἀπομακρύνομαι (στ' IV. 15).
 ἐκ-πονῶ (-έω) = μετὰ ζήλου ἐργάζομαι, ἀσχοῦμαι εἰς τι (E. I. 30). — φροντίζω.
 ἐκ-πορίζω = προμηθεύω.
 ἐκ-πωμα, τὸ = ποτήριον.
 ἐκ-τραχηλίζω τι = (καταρρίπτω τι πετῶν ὑπεράνω τοῦ τραχήλου), κρημνίζω (A. VI. 8).
 ἐλέγχω = 1) ἀποδεικνύω. — 2) ἐξετάζω. — 3) καταισχνύω. — ἐλέγχομαι = ἀποδεικνύομαι (Γ. I. 12).
 ἐλευθέρα ἀγορὰ = τόπος εἰς τὸν ὁποῖον ἐξελαιδεύοντο μόνον οἱ εὐγενεῖς Πέρσαι (A. II. 3).
 ἐλευθέριος, (ἐπίθ. 2) = 1) ὁ ἀρόζων εἰς ἐλεύθερον ἄνθρωπον. — 2) ἐπιβλητικός (στ' IV. 4).
 ἐλιγμός, ὁ = περιπλάνησις.
 ἔλκω = (ἀπο)σύρω, παραπλανῶ. — ἔλκομαι = ἀποσύρομαι, ἀπέχω (H. I. 32).
 ἐμ-βάλλω τινὶ = 1) παρεμβάλλω. — 2) ἐμπνέω εἰς τινα.
 ἐμ-βαμμα, τὸ = καρυκευμένος ζωμός, σάλτσα (πρὸς ἐρεθισμὸν τῆς ὀρεξέως) (A. III. 4).
 ἐμ-βλέπω τινὶ = κριτάζω κατὰματα τινά.
 ἐμ-μονος (ἐπίθ. 2) = σταθερός.
 ἐμ-πεδῶ (-όω) = στερεώνω, ἀσφαλίζω, τηρῶ.
 ἐμ-πί(μ)πλημι = γεμίζω· ἐμπίμπλαμαι = χορταίνω (A. III. 4).
 ἐμ-πίπτω εἰς τι = ἀνεπίστως πίπτω εἰς τὰς χεῖρας τινός.
 ἐμ-ποδῶν (ἐπίθ.) = ἐμπόδιον· ἐμποδῶν γίγνομαι τινὶ = ἐμποδίζω τινά.
 ἐμ-φερῆς (ἐπίθ. 2) = παρόμοιος.
 ἐν + δοτ. = 1) μετὰδὲ (A. V. I). — 2) ἐνώπιον (A. V. 6).
 ἐν-αγχος (ἐπίθ.) = πρὸ ὀλίγου, πρὸ μικροῦ (B. IV. 20).
 ἐν-αντιοῦμαι (-όομαι) τινὶ = πολεμῶ, ἀντιπράττω.
 ἐν-δεῆς (ἐπίθ. 2) — ἐλλιπής, ἐστερημένος (H. VII. 12).
 ἐν-δέομαι τινος = ἔχω ἀνάγκην τινός.
 ἐν-δηλος (ἐπίθ. 2) = καταφανής· ἐνδηλὸς εἶμι = δεικνύομαι.
 ἐν-ειμι = ἐνυπάρχω, περιέχομαι.
 ἐνθα = 1) ὅπου. — 2) τότε· ἐνθα δὴ = τότε ἀκριβῶς.

ἐνθενπερ = ἀπὸ ἐκεῖ, ὅθεν ἀκριβῶς.

ἐνθουσιῶ (-άω) = εἶμαι ἐνθουσιασμένος.

ἐν-θυμοῦμαι (-έομαι) + αἰτ. = βάλλω κατὰ εἰς τὸν νοῦν μου, ἀναλογίζομαι.

ἐνιαυτός, ὁ = ἔτος, χρονιά.

ἐν-ίημι = ἐμβάλλω.

ἐν-νομος (ἐπίθ. 2) = νόμιμος.

ἐν-νοῶ (-έω) = 1) ἀντιλαμβάνομαι.—2) σκέπτομαι,

ἐνταῦθα = 1) τότε ἐνταῦθα δὴ = τότε πλέον.—2) ἐδῶ. — 3) ἐκεῖ.

ἐν-τείνω τι = τεντώνω τι.

ἐν-τέλλω· ἐντέλλομαι = δίδω παραγγελίαν.

ἐν-τιμος (ἐπίθ. 2) = εὐγενής.

ἐν-τυγχάνω τινὶ = συναντῶ, ἀνταμώνω τινά.

ἐν-τριψις, ἡ = ἐπάλειψις· χρώματος ἐντρίψει (Α. ΙΙΙ. 2) = δι' ἐπαλείψεως μὲ χρῶμα.

Κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ ἄνδρες, ἰδίᾳ Πέρσαι καὶ Μῆδοι, ἔτριβον ἢ ἤλειφον τὸ πρόσωπόν των ἢ 1) μὲ ψιμύθιον, ἵνα γίνεται λευκότερον ἢ 2) μὲ παιδέρωτα, ἔγχουσαν, συκάμινον κ.λ.π., διὰ τὸ γίνεται ἐρυθρότερον.

ἐν-τρώγω = τρώγω ἐν βία, βιαστικά.

ἐν-υδρος (ἐπίθ. 2) = ὁ ἔχων νερὸν (Γ. ΙΙ. 11).

ἐξ-άγω τινά = βγάζω τινά (ἔξω τῆς πατρίδος του) εἰς ἐκστρατείαν (Ε, Ι. 29)· σιραιτὴν ἐξάγω = στρατολογῶ (Γ. Ι. 30).

ἐξ-αιμάττω = καταματώνω.

ἐξ-αίρω = ὑψηλὰ σηκώνω.

ἐξ-αιρῶ (-έω) = 1) ἐκλέγω, διαλέγω.—2) ἀφαιρῶ (Δ. V. 14).

ἐξ-ακοῦμαι (-έομαι) = θεραπεύω.

ἐξ-άλλομαι = πηδῶν ἐξέρχομαι ἀπὸ τὴν θέσιν μου.

ἐξ-αν-ίστημι = σηκώνω (ἐκ νέου).

ἐξ-άρχω· ἐξάρχομαι = ἀρχίζω προῶτος.

ἐξ-ελαύνω = ἐξέρχομαι, πηγαίνω ἔφιππος.

ἐξ-εργάζομαι = φέρω εἰς πέρας.

ἐξ-έρχομαι = ἐκστρατεύω (Ε. Ι. 20).

ἐξ-εστι (ἀπρόσ. τοῦ ἔξ-ειμι) = ἐπιτρέπεται. ἐξ-ὄν (μετχ. τοῦ ἔξεστι).

ἔξ-οπλιζομαι = ὀπλιζομαι ἐντελῶς.

ἔξ-ορμῶ (-άω) = ἐκκινῶ ὀρμητικῶς.

ἔξω = μακρῶν· ἔξω (Α. IV. 7). ἐννοεῖται : (τοῦ παραδείσου)
= εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰς πεδιάδας· ἔξω βελῶν ποιῶ τι =
φέρω τι εἰς ἀπόστασιν, ὥστε νὰ μὴ τὸ φθάνῃ ὑπτόμε-
νον βέλος (Δ. I. 3).

ἔξ-ωθῶ (-έω) = ἐκδιώκω.

ἔοικα = ὁμοιάζω.

ἐπ-αγγέλλω = διατάσσω, προστάσσω.

ἐπ-αινῶ (-έω) = συγχαιρῶ· ἐπαινῶ (τοὺς θεοὺς) = εὐχαριστῶ...
(Δ. I. 2).

ἐπ-αίρω = παρακινῶ, ἐξεγείρω. (μέσ.) = ὑπερηφανεύομαι.

ἐπ-αλαλάζω = ἐπικαλοῦμαι (βοήθειαν) μὲ ἀλαλαγμούς. (Ζ.
I. 26).

ἐπ-αρήγω τινὶ = βοηθῶ τινά.

ἐπ-αφίημί τι = ῥίπτω (κατὰ τινός) τι.

ἐπ-εγ-γελῶ τινι = περιγελῶ τινά.

ἐπεὶ = 1) ἐπειδὴ, διότι.—2) ἀφ' οὗ. ἐπεὶ τάχιστα = εὐθὺς
ἀφ' οὗ (Α. V. 6).

ἐπ-εργασία, ἡ = συνθήκη μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων λαῶν
ἢ ἀτόμων πρὸς ἀλληλοκαλλιέργειαν τῶν χωρῶν των.

ἐπ-ερέσθαι· βλ. ἐπ-ερωτῶ.

ἐπ-ερωτῶ (-άω) = πάλιν ἐρωτῶ.

ἐπ-εύχομαι = εὐχομαι.

ἐπ-έχω = σταματῶ.

ἐπὶ = 1) μετὰ γεν· ἐφ' ἐνός (ἄγω τὴν τάξιν) = τὸν ἕνα (στρα-
τιώτην) κατόπιν τοῦ ἄλλου (B. IV. 2).—2) μετὰ δοτ :
ἐπὶ τούτῳ = κατόπιν τούτου (E. I. 29). ἐφ' ἑαυτῶ
= διὰ τὸν ἑαυτὸν του· ἄλλοτε ἢ ἐπὶ μετὰ δοτ. = ἕνα.—3)
μετὰ αἰτ : = διὰ (Δ. V. 31).

ἐπι-βουλή, ἡ = 1) σκέψις δολία.—2) θέλησις (E. I. 28).

ἐπι-γαμία, ἡ = συνθήκη, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται
μεταξὺ δύο λαῶν τὸ λαμβάνειν καὶ δίδειν νύμφας (Α.
V. 3). συνοικέσιον, γάμος (Γ. II. 23).

ἐπι-γαυρῶ (-όω)· μόνον παθ. ἀφ. ἐπ-εγαυρῶθην = ὑπερηφα-
νεύθην (B. IV. 30).

ἐπι-γίγνομαι = ἔρχομαι μετὰ, κατόπιν· ὁ ἐπιγινόμενος = ὁ
μεταγενέστερος (H. VII. 23).

ἐπι-γιγνώσκω = παρατηρῶ, ἀντιλαμβάνομαι (H. I. 33). δια-
κρίνω (H. III. 6).

ἐπί-δειγμα = τὸ παράδειγμα.

ἐπι-διδάσκω = διδάσκω συμπληρωματικῶς (A. III. 17).

ἐπι-δίδωμι = δίδω προσέτι.

ἐπι-έννυμαι = ἐνδύομαι. γῆν ἐπιέννυμαι = θάπτομαι (στ.
IV. 6).

ἐπι ἐσασθαι ἄορ τοῦ ἐπιέννυμαι, ὄλεθ βλ.

ἐπι-καίριος (ἐπίθ. 2)=1) κατάλληλος.—2) οἱ ἐπικαίριοι=οἱ
ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ περσικοῦ στρατοῦ. — 3) πρό-
κριτος (E. I. 29).

ἐπι-κάμπω = στρέφω. ἐπικάμπω (τὴν φάλαγγα) = στρέφω
τὸ κέρας τῆς φάλαγγος πρὸς τὰ ἔσω ἢ ἔξω πρὸς κύκλω-
σιν τοῦ ἐχθροῦ (Z. I. 5).

ἐπι-κατα-μένω = ἐπὶ περισσότερον (χρόνον τοῦ πρόποντος
μένω κάπου.

ἐπι-κοσμῶ (-έω)=στολίζω.

ἐπι λανθάνομαι = λησμονῶ.

ἐπι-λέγω = προσέτι λέγω.

ἐπι-λείπω τι = λείπω ἀπὸ τι.

ἐπι-μαχία, ἡ = ἀμυντικὴ συμμαχία, (συνθήκη κατὰ παντὸς
ἐπιτιθεμένου ἐχθροῦ).

ἐπι-μαρτύρομαι = ἐπικαλοῦμαι ὡς μάρτυρα.

ἐπι μέλομαι = φροντίζω.

ἐπι μένω = ἐπάνω εἰς τι (ἐξακολουθῶ νὰ) μένω (A. IV. 18).

ἐπι-νεύω τινὶ = κάνω νεύμα εἰς τίνα.

ἐπι-νομία, ἡ = συμφωνία, ἐπιτρέπουσα τὴν βοσκήν τῶν ζῴων
ἐνὸς λαοῦ ἢ ἀτόμου εἰς τὴν χώραν ἄλλου καὶ τανάπαλιν.

ἐπι-πέμπω τι = στέλλω ἀκόμη κάτι.

ἐπί-πονος (ἐπίθ. 2) = κοπιώδης, δύσκολος.

ἐπί-προσθεν = ἔμπροσθεν.

ἐπίσταμαι = κηλῶ: γνώριζω.

ἐπι-σκευάζω = τακτοποιῶ.

ἐπι-σκοπῶ ἐπισκοποῦμαι = 1) παρατηρῶ τι.—2) διαλογίζομαι.

ἐπι σιέλλω = παρηγγέλλω, διατάσσω.

ἐπι σιολή, ἡ = ἐνιολή

ἐπι-σπερχῶς (ἐπίθ.) = πολὺ ταχέως.

ἐπι σπῶ ἐπισπῶμαι (-άομαι) = παρακινῶ.

ἐπισταμένως (ἐπίρρ.)=ἐμπίρως, ἐν γνώσει.

ἐπι-σφάτιω = σφάζω ἐπάνω (εἷς τι).

ἐπι-τάσσω = διατάσσω.

ἐπι-τελῶ (-έω) = ἀποτελειώνω.

ἐπιτήδειος (ἐπίθ. 3)=κατάλληλος· τὰ ἐπιτήδεια=τὰ τρόφιμα.

ἐπι-τίθημι = ἐπιβάλλω.

ἐπι-τυγχάνω τινί = συναντῶ, εὐρίσκω τι.

ἐπι-φέρω = φέρω ἐπάνω· ἐπιφέρομαι = ἐφορμῶ, ἔρχομαι
κατά τινος.

ἐπί-φθονος (ἐπίθ. 2) = φθονερός.

ἐπί-χαρις (ἐπίθ. 2) = γλυκύς.

ἐπι-χώριος (ἐπίθ. 2 καὶ 3) = ὁ συνηθιζόμενος εἰς τина τόπον,
ἐγχώριος.

ἐπομαι = ἀκολουθῶ· ἐν ἴσῳ ἐπομαι = ἀκολουθῶ μὲ ἴσον
βῆμα (Ζ. Ι. 4).

ἐπ-ομνύω = βεβαιώνω μὲ ὄρκον.

ἐπ-οχος (ἐπίθ. 2) = ἱκανὸς νὰ μένη σταθερὸς ἐπάνω εἷς τι.

ἐργάσιμος (ἐπίθ. 2) = κατάλληλος πρὸς καλλιέργειαν.

ἐργάτης, ὁ, (τινός) = (πρόθυμος) ἐκτελεστής τινος (Δ. Ι. 4).

ἔργον, τὸ = 1) ἀσχολία.—2) κατόρθωμα.

ἔρις -ιδος, ἡ = λογομαχία (Η. ΙΙ. 26).

ἔρρωμένος (μετχ. παρκ. ὀώννυμαι) = δυνατός.

Ἐρυνθρὰ θάλασσα = στενὴ καὶ ἐπιμήκης θάλασσα μεταξὺ
Ἄραβίας καὶ Β. Α. Ἀφρικῆς, συγκοινωνοῦσα μετὰ τῆς
Μεσογείου διὰ τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ. Ἐν (Η. VI. 21)
νοεῖται ὁ Ἰνδικὸς Ὠκεανὸς μὲ τὸν Ἀραβικὸν καὶ Περ-
σικὸν κόλπον.

ἐρυνθραίνομαι = κοκκινίζω ἀπὸ ἐντροπῆν.

ἔρυμα, τὸ = ὀχύρωμα, χαράκωμα, φρούριον.

ἔρυμνός (ἐπίθ. 3) = ὀχυρός.

ἔρχομαι εἰς χεῖρας = συμπλέκομαι.

ἐρῶ (-άω) = ὑπεροβλικῶς ἀγαπῶ.

ἔρως, ὁ = ἐπιθυμία (Ε. Ι. 24).

ἔρρωσο (προσκι. παρακ. τοῦ ὀώννυμαι) = ὑγίαινε· οὕτως ἔτε-
λείωνον τὰς ἐπιστολάς των οἱ ἀρχαῖοι.

ἔσθῃς, ἡ = φόρεμα (καθ' ὄλου.)

ἔσθίω = τρώγω.

ἔστε (χρονικός σύνδ.) = ἕως ὅτου.

ἔστιν ὅτε = ἐνίοτε.

ἔστιν (ἀπρόσ.) *ἐπί τινι* = εἶναι εἰς τὴν ἕξουσίαν τινός.

ἔσιϋμαι (-άομαι) = εὐφραίνομαι ἐν συμποσίῳ.

ἔτλη (ἀόρ. τοῦ τλάω).

εὐ-δαιμονῶ (-έω) = εὐτυχῶ.

εὐ-θυμία, ἡ = διασκέδασις.

εὐ-θυμος (ἐπίθ. 2) = πρόθυμος, θαρραλές (στ' IV. 13).

εὐ-θυμῶ (-έω) καὶ *εὐθυμοῦμαι* = διασκεδάζω,

εὐ-ιππος (ἐπίθ. 2) = ἐπιτήδειος ἵππεύς.

εὐ-κλεῆς (ἐπίθ. 2) = ἔνδοξος.

εὐ-κλεια, ἡ = δόξα.

εὐ-κοσμία, ἡ = μετρ. χρηστοθήθεια.

εὐ-κοσμος (ἐπίθ. 2) = ὠραῖα ἐστολισμένος.

εὐ-ληπτος (ἐπίθ. 2) = εὐκόλως λαμβανόμενος (A. III. 8).

εὐ-μίσητος (ἐπίθ. 2) = εὐκόλως μισούμενος.

εὐνή, ἡ = κλίνη, κρεβάτι.

εὐ-οπλος (ἐπίθ. 2) = καλῶς ὀπλισμένος.

εὐ-πειῆς (ἐπίθ. 2) = εὐκόλος.

εὐ-πιστος (ἐπίθ. 2) = πειθαρχικός.

εὐ-τελής (ἐπίθ. 2) = λιτός, ὀλιγοδάπανος.

εὐ-στόχως = ἐπιτυχῶς.

εὐ-σημόνως = κομψῶς, μὲ χάριν.

εὐ-φραίνω = εὐχαρ.σιτῶ, τέρωπ· *εὐφραίνομαι* = τέρωμαι, καλοκαρδίζομαι (Γ. I. 40).

εὐ-φροσύνη, ἡ = 1) τέρωψις. — 2) ἡδονή.

εὐ-ωχία, ἡ = συμπόσιον, γεῦμα (E. II. 29)—καλοπέρασις.

εὐ-ωχῶ (-έω) = προσφέρω πλούσιον γεῦμα φιλεύω (E. V. 42), περιποιῶμαι. — *εὐωχοῦμαι* = 1) τρώγω κατὰ κόρον (A. III. 6), χορταίνω. — 2) συμποσιάζω.

ἔχω = μετβ. 1) ἔχω εἰς τὴν κατοχὴν μου (Γ. I. 30). — 2) κυριεύω, καταλαμβάνω (Γ. II. 10). — 3) φροντίζω. *ἔχω ἀμφ' αὐτόν* = φροντίζω διὰ τὸν ἑαυτόν μου (E. I. 30). — 4) δύναμαι (A. II. 16). — 5) παρέχω. *ἔχει προφάσεις* = παρέχει αἰτίας (Γ. I. 27). — 6) λαμβάνω. *ἔχω τὴν βασιλείαν* = λαμβάνω τὴν β... (A. V, 2). — 7) κά-

μνω. *ἡμᾶς ἐξεις* . . . *λυπουμένους* = θὰ μᾶς κάμης νὰ λυπούμεθα (Γ. I. 27).—8) περιέχω, χωρῶ. (B. I. 30) *ἀμετβ.* 1) εὐρίσκομαι (Γ. II. 12), εἶμαι διατεθειμένος. *καλῶς εἶχε* = ἦτο καιρὸς (Γ. I. 9). *ἔχομαι* = 1) κατέχομαι (Z. II. 4).—καταλαμβάνομαι, κυριεύομαι : (Γ. II. 10).

ἐφ-έπομαι = ἐπακολούθῶ.

ἐφ-ίημι = ἐπιτρέπω. *ἐφίεμαί τινος* = ἐπιθυμῶ τι.

ἐφ-ικνοῦμαι (-έομαι) = φθάνω.

ἐφ-ορῶ (-άω) = 1) ἐπιβλέπω.—2) ἐπιζῶ νὰ ἴδω (H VII. 7).

ἐχυρὸς (ἐπίθ. 3) = ὀχυρὸς.

ἔως, ἦ = (αὐγὴ) ἀνατολή. Τὰ 4 σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος παρ' ἀρχαίοις ἐλέγοντο : *πρὸς ἔω* = πρὸς ἀνατολάς. *πρὸς ἐσπέραν* = πρὸς δυσμᾶς. *πρὸς ἄρκτον* = πρὸς βορρᾶν. *πρὸς μεσημβρίαν* = πρὸς νότον.

ἔω (-άω) = ἐπιτρέπω, δὲν ἐμποδίζω, ἀφήνω.

Σ.

ζημία, ἦ = τιμωρία, σωματικὴ ἢ χρηματικὴ.

ζύγαστρον, τὸ = ξύλινον κιβώτιον..

Η.

ἦ = 1) ἀληθῶς, βεβαίως, τῷ ὄντι. *ἦ μὴν* = ἀληθῶς. —
2) *ἐπὶ ἐρωτήσεως* = ἀράγε ;

ἦ = 1) ὅπου.—2) καθ' ὃν τρόπον (Z. III. 16).—3) *ἦ + ὑπερθ.*
= ὅσον τὸ δυνατόν.

ἦβῶ (-άω) = γίγνομαι ἔφηβος.

ἡγεμών, ὁ, ἦ = 1) ὀδηγός. —2) ἀρχηγός.

ἡγοῦμαι (-έομαι) = 1) *κυρ.* = εἶμαι ἡγεμών, ὀδηγός 2) *μετφ.*
= προπορεύομαι. *τοῦ χοροῦ ἡγοῦμαι* = σύρω τὸν

χορὸν (H. VII. 1). Καὶ 3) (ἐφ' ὅσον εἶμαι ὀδηγὸς καὶ ἄρχηγός, ἔπεται ὅτι σκέπτομαι καλῶς· ἐντεῦθεν ὄθεν) = νομίζω.

ἡδομαι = εὐχαριστοῦμαι.

ἡδυ-παθῶ (-έω) = ζῶ τρυφηλῶς, ἀπολαύω.

ἡδύς, -εῖα, ὕ = εὐχάριστος, γλυκύς, νόστιμος (A. III. 5).

ἡδέως (ἐπίρρ.) = εὐχάριστως, με ὄρεξιν (A. V 1).

ἡκιστα (ἐπίρρ. ὑπερθ. β. τοῦ μικρόν, ὀλίγον) = 1) ἐλάχιστα.—
2) σπανιώτατα (A. II. 7).

ἡκω (ἐνεστ. με σημασίαν παρακ.) = ἔχω ἔλθει.

ἡλικιώτης, ὁ = συνομήλικος.

ἡλιξ, ὁ, ἡ = συνομήλικος.

ἡλωκε (παρακ. τοῦ ἀλίσκομαι: *ἐάλωκα* καὶ *ἡλωκα*) = ἀλίσκομαι.

ἡπερ = καθ' ὃν τρόπον ἀκριβῶς.

ἡρεμέστερος (συγκρ. β' τοῦ ἡρεμος) = ἥσυχος.

ἡσθῆσθαι ἀπαρμφ. παρακ. τοῦ αἰσθάνομαι.

ἡττώμαι (-άομαι) = 1) εἶμαι κατώτερος κατὰ τι (A. IV. 5).—
2) νικῶμαι.

Θ.

θαῦκος, ὁ = κάθισμα.

θάλλπος, τὸ = ζέστη, θερμότης.

θαμίζω = συχνάζω.

θαρρῶ (-έω) = 1) ἔχω θάρρος. — 2) *θαρρῶ τι* = ἔχω πε-
ποιθήσιν εἰς τι.

θανμάζω = ἀπορῶ, παραξενεύομαι, ἐκπλήττομαι.

θεράπαινα, ἡ = δούλη.

θεραπεία, ἡ = περιποίησις, ἀκολουθία, (ἀκόλουθοι) (E. V. 6).

θεράπενμα, τὸ = περιποίησις.

θεραπευτής, ὁ = ὑπηρέτης.

θεραπεύω—θεραπεύομαι = περιποιοῦμαι.

θεο-φιλῆς (ἐπίθ. 2) = ἀγαπῶν τὸν Θεόν, φιλόθεος.

θήγω = 1) ἀκονίζω.— 2) διεγείρω, παρορμῶ, παρακινῶ τὴν ψυχὴν . . . **θήγεσθαι** = τὴν ψυχὴν ἐνθαρρύνειν (Α. Π. 10).

θήκη, ἡ = τάφος, μνημα (Ζ. ΠΙ, 5).

θήρα, ἡ = κυνήγιον.

θήρειος (ἐπίθ. 2) = προερχόμενος ἀπὸ θήραν. — ἀγοίμι (Α. ΠΙΙ. 6).

θηρῶ, (άω) = κυνηγῶ. (βλ. εἰκ. 5)

θησαυρίζω = συγκεντρώνω.

θυγγάνω τινὸς = ἐγγίζω τι.

θράσος, τὸ = αὐθάδεια.

θρασύτης, ἡ = παράλογος τόλμη.

θύμβραρα, τὰ = πόλις παρὰ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν ἐν τῇ Λυδίᾳ χώρᾳ.

θυμός, ὁ = 1) ἐπιθυμία (Γ. Ι. 37).— 2) τόλμη.

θυμοῦμαι (-όομαι) = θυμώνω, ὀργίζομαι.

θύρα, ἡ = 1) πόρτα.— 2) αὐλὴ (βασιλέως). **ἐπὶ ταῖς θύραις** = εἰς τὴν βασιλικὴν αὐλὴν (Α. ΠΙΙ. 2), **ἐπὶ θύραις** . . . = εἰς τὴν βασιλικὴν σκηνὴν (Δ. V. 9).

I.

ἴδιος (ἐπίθ. 3) = ἰδιωτικός.

ιδιωτεύω = 1) εἶμαι ἄσημος (Η. VII. 7). — 2) εἶμαι ἰδιώτης.

ἰερά, τὰ = θυσίαι.

ἰερεῖον, τὸ = σφάγιον.

ἴημι = ὀίπτω, βάλλω. **ἴεμαι** = ἐπέρχομαι μετ' ὄρμην (Γ. Π, 10).

ἴθι (προστικτ. τοῦ εἴμι) = ἔλα, ἔμπρός.

ικανὸς (ἐπίθ. 3) = 1) ἀρκετός. — 2) ἄξιος (Α. IV. 35). — 3) κατάλληλος (Β. Ι. 30).

ικετεύω = θερμῶς παρακαλῶ.

ἔλεως, **ων** = εὐνοϊκός, εὐσπλαγχνικός (Β. Ι. 1).

Ἰνδία, ἡ = χώρα πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀσίας, μεταξὺ Ἰνδοκίνας καὶ Ἀραβίας.

ἵππος, ὁ· *ἐφ' ἵππου* = ἔφιππος.

ἰσό-πεδον, τὸ = τὸ ἐλίπεδον μέρος, ὁ κάμπος.

ἴστημι = 1) στήνω. — 2) ζυγίζω.

ἰσχυρίζομαι = 1) μεταχειρίζομαι ὅλας τὰς δυνάμεις μου. — 2) . . . *ὑπό τινος* = ἰσχυροποιεῖμαι ὑπό τινος (στ' IV, 18).

ἰσχυρῶς = αὐστηρῶς, παρὰ πολὺ.

ἴσως καὶ . . . = ἴσως μόνον.

K.

Καδούσιοι, οἱ = ἔθνος ἀνδρεῖον παρὰ τὴν Κασπίαν θάλασσαν.

καθ-ἴστημι = 1) διορίζω. — 2) **καθίστημι** + ἀπαρμ. = ἀναθέτω εἰς τινα νὰ . . . — **καθίσταμαι** = 1) καθορίζομαι, τακτοποιεῖμαι. — 2) γίνομαι, καταντῶ (A. II. 15).

καθ-ορῶ (-άω) = μετὰ προσοχῆς παρατηρῶ.

καινός (ἐπίθ. 3) = καινούργιος, νέος.

καιρός, ὁ = εὐκαιρία, κατάλληλος περίστασις.

καλινδοῦμαι (-έομαι) = 1) κυλίομαι, 2) . . . *ἐν τινι* = ἐπιμένω εἰς τι (A. IV. 5).

καλλ-ιερῶ (-έω) = κάμνω θυσίαν, ἡ ὁποία δεικνύει καλὰ σημεῖα (στ' IV. 12). **καλλιερῶμαι** = προσφέρω εἰς τοὺς θεοὺς εὐπρόσδεκτον θυσίαν.

κάλλος, τὸ = 1) ὠραιότης. — 2) χρηστοθήθεια.

καλὸς (ἐπίθ. 3) 1) = ὠραῖος. — 2) ἐν ἴρετος. **διὰ τῶν καλῶν ἐληλυθότες** = περάσαντες διὰ τῶν ἐναρέτων ὁδῶν (A. II. 15), τίμιος. — 3) μεγαλσπρηπής. **κάλλιον . . . τὸ δεῖπνον** = μεγαλοπρεπέστερον . . . τὸ τραπέζι (A. III. 4).

κάλις, ἰδος, ἡ = στάμνα (εἰδός τι δοχείου).

καλῶ (-έω) = προσκαλῶ.

Καμβύσης, ὁ = βασιλεὺς τῶν Περσῶν, ὑποκείμενος εἰς τὸν Ἀστυάγην, βασιλέα τῶν Μήδων.

κάνδυς, δ = περσικὸν ἔνδυμα. Ἦτο πλατὺ ἐπανωφόριον μὲ πλατεία: χειρίδας (μανίκια). Παρόμοιον πρὸς τὸ ῥάσον τῶν ἱερέων. Τὸ χρῶμά του ἦτο πορφυροῦν (βλ. εἰκ. 18)

Καππαδοκία, ἡ = χώρα τῆς Ἀσίας μεταξὺ Εὐξείνου Πόντου, ὄρους Ταύρου καὶ ποταμοῦ Ἄλως καὶ τῆς Ἀρμενίας.

κάπρος, δ = ἀγριόχοιρος· (ἀλλαχοῦ ἡμερὸς ἄρσεν γοῖρος (Α. IV. 7).

κάρδαμον, τὸ = τὸ γνωστὸν ὀρεκτικὸν λάχανον, τὸ ὁποῖον οἱ Πέρσαι ἔτρωγον, ἐπειδὴ ἐνόμιζον ὅτι προφυλάσσονται ἀπὸ τοῦ νιπύωσιν, οὖρῳσι καὶ ἀπομύττωνται συχνά.

Καρία, ἡ = παρῳλιος χώρα τῆς Ἀσίας, μεταξὺ Λυκίας, Φρυγίας καὶ Λυδίας.

καρπός, δ = ὠφέλεια (Ζ. II. 11).

καρποῦμαι (-έομαι) = ἀπολαμβάνω.

κάρπωσις, ἡ = ἀπόλαυσις, ὠφέλεια.

καρτερία, ἡ = ἀνδρεία (Γ. I. 41), ἀντοχή.

καρτερῶ (-έω) = ὑπομένω, ὑποφέρω. **καρτερῶ**+μετγ. = (καρτερικῶς) μὲ ἐπιμονήν . . . (Γ. II. 5).

κατὰ+γεν. = (τοπικὴν ἔκτασιν) π.χ. **κατὰ πάντων Περσῶν** = ἐφ' ὅλων, δι' ὅλους τοὺς Πέρσας (Α. III. 16).

καταβάλλω = ῥίπτω κάτω, φονεύω (Α. IV. 8).

κατάργω = 1) προσορμίζω. — 2) ἀνακαλῶ ἐκ τῆς ἐξορίας.—**κατάργομαι** = καταλύω πλησίον τινός, παραμένω (Η. V. 17).

καταγορεύω τινός, (μέλλ. κατερῶ) = λέγω ἐναντίον τινός, — **καταγγέλλω τινά** (Α. IV. 8).

κατααιδοῦμαι (-έομαι) = σέβομαι.

καταδύω = βυθίζομαι.

καταθέασαι (προστικ. ἀορ. τοῦ καταθεῶμαι) = παρατηρῶ.

καταθέω = τρέχω ἐναντίον.

καταθεῶ προστικ. ἔνεστ. τ. τοῦ καταθεῶμαι.

κατακαίνω (παρατ. κατέκαινον, μέλλ. κατακανῶ, ἀορ. κατέκανον, παρακ. κατακέκονα) = φονεύω.

κατακλίνω = ἐξαπλῶ, βάζω τινὰ νὰ κοιμηθῇ.

καταλαμβάνω = 1) προφθάνω. — 2) κυριεύω.

καταρρήγνυμι = κατασχίζω τι.

κατάρχω τινός = κάμνω πρῶτος ἀρχὴν εἶς τι.

κατα-σημαίνω = σφραγίζω καλῶς.

κατα-σήπω = σαπίζω.

κατα-σκευή, ἤ = τὰ σκεύη (Γ. I. 2).

κατα-σκευάζω = ἐτοιμάζω.

κατα-σκοπῶ (-έω) = 1) κατασκοπεύω. — 2) παρατηρῶ.

κατα-στρέφομαι = καθυποτάσσω.

κατα-τίθῃμι = 1) θέτω κάτω, καταβάλλω. — 2) δίδω.

κατα-φρονῶ (-έω) = περιφρονῶ.

κατα-φωρῶ (-άω) = παρατηρῶ.

κατ-ερεῖν* βλ. καταγορεύω.

κατ-έχω = 1) κρατῶ τι. — 2) καταβάλλων τινὰ γίνομαι κύριος αὐτοῦ· **καὶ κατέσχε τὸν κάπρον** = καὶ ἐφόνευσε τὸν κάπρον (Α. IV. 8). — 3) προστατεύω· **θεοῖς . . . τοῖς Περσίδα γῆν κατέχουσι** = εἰς τοὺς θεοὺς . . . οἱ ὅποιοι προστατεύουν τὴν περσικὴν χώραν (Β. I. 1). — 4) περιορίζω, πιέζω. ἐπιτίθεμαι.

κατ-ηγورῶ (-έω) = φανερώνω (Α. IV. 4).

κατ-ολοφύρομαι = θρηνολογῶ.

κατ-ορύττω = σκάπτω καὶ παραχώννω· μετφρ. θάπτω.

κελεύω = 1) παρακαλῶ. — 2) προτρέπω. — 3) διατάσσω, προστάζω.

κεντρίζω = 1) κεντῶ. — 2) ἐρεθίζω.

κέντρον, τὸ = πτερνιστήριον.

κῆδομαι = φροντίζω.

Κιλικία, ἡ = χώρα τῆς Ἀσίας μεταξὺ Συρίας, Καππαδοκίας, Λυκαονίας καὶ Παμφυλίας.

κλάω = κλαίω.

κλήζω = 1) φημίζω. — 2) ὀνομάζω.

κοινῆ = ἀπὸ κοινοῦ.

κοινὸς (ἐπίθ. 3) = δημόσιος· **τὸ κοινὸν** = ἡ πολιτεία, οἱ ἄρχοντες (Α. V. 4). — **τὰ κοινὰ** = αἱ δημόσιαι δίκαι (Α. II. 14). **κοινὸν ἀγαθὸν** = ἡ παιδεία (ἡ πηγὴ τῆς κοινῆς εὐδαιμονίας) (Α. II. 2).

κοινῶν, ὄνος, ὁ = σύντροφος.

κοινωνῶ (-έω) = μετέχω.

κολάζω = τιμωρῶ.

- κολεός**, δ = θήκη ξίφους. (βλ. εἰκ. 1, 5).
- κόμη**, η = 1) τρίχες τῆς κεφαλῆς.— 2) πρόσθετος κόμη, ξενόμαλλα (περοῦκα) (Α. III. 2).
- κοπίς**, η = κυρτή μάχαιρα (περσική), τὴν ὁποίαν ἔφερον εἰς τὰ δεξιὰ. (βλ. εἰκ. 4).
- κόσμος**, δ = στολισμός, στολίδια, κοσμήματα.
- κοσμῶ** (-έω) = 1) στολίζω.— 2) τιμῶ (B. IV. 6).
- κοῦφος** (ἐπίθ. 3) = ἐλιφρός.
- κρατιστεύω τινός** = εἶμαι ἀνώτερός τινος.
- κράτος**, τὸ = δύναμις· ἀνὰ κράτος = μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις.
- κρατῶ** (-έω) = 1) εἶμαι ἰσχυρός, ἔχω τὴν ἐξουσίαν ἐπί τινος.— 2) κυριεύω, νικῶ.—**κρατοῦμαι** = κυριεύομαι, κατέχομαι.
- Κροῖσος**, δ = βασιλεὺς τῶν Λυδῶν, αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Κύρου τῷ 546 π. X.
- Κυλλήνη**, η = πόλις αἰολικὴ τῆς Μ. Ἀσίας πλησίον τῆς Κύμης.
- Κύμη**, η = αἰολικὴ πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸ σημερινὸν Ναμουργ-Κιοῖ, ἐπὶ τῆς νοτίας παραλίας τοῦ Ἐλαϊτικοῦ κόλπου.
- κώθων**, δ = ἑλληνικὸν ποτήριον, ἔχον δύο ἢ καὶ μίαν λαβὴν, εὔχρηστον εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ μάλιστα ἐν Λακωνίᾳ. (βλ. εἰκ. 19).

Λ.

- λαγῶς**, δ = λαγώζ.
- λαλῶ** (-έω) = ὁμιλῶ πολλά, φλυαρῶ.
- λαμβάνω** = 1) παίρνω.— 2) συλλαμβάνω (Γ. I. 3).— 3) κυριεύω (Γ. II. 4).—**λαμβάνομαι** = συλλαμβάνομαι. **λαμβάνομαι τινος** = πιάνομαι ἀπὸ τι.
- λανθάνω** (μελλ. λήσω)... = διαφεύγω τὴν προσοχὴν.
- Λάρισα**, η = Αἰολικὴ πόλις τῆς Μ. Ἀσίας πλησίον τοῦ Ἐγμου ποταμοῦ καλουμένη Αἴγυπτια.

λάσιος (ἐπίθ. 3) = 1) δασύτριχος.—2) δασώδης (Α. IV. 16).

λατρεύω = ὑπηρετῶ, δουλεύω (Γ. I. 37).

λεηλ τῷ (-έω) = ἀποκομίζω λάφυρα, διαρπάζω.

λείβω = χύνω.

λείπω = 1) παραλείπω.—2) διακόπτω.

λεκάριον, τὸ = πινάκιον, πιάτο.

λεκτικὸς (ἐπίθ. 3) = ὁμιλητικός.

λήσοντα· μετχ. μέλλ. τοῦ λανθάνω.

λιμός, ὁ = πείνα

λιπαρῶ (-έω) = παρακαλῶ.

λογίζομαι = 1) σκέπτομαι.—2) λογαριάζω.—3) λογαριάζομαι·

λογίζομαι εἰς ἀργύριον = λογαριάζομαι εἰς τιμὴν ἀργύρου (Γ. I. 33).

λοιδορῶ (-έω) = κακολογῶ, ὀνειδίζω.—λοιδοροῦμαι = κακολογῶ ἢ κακολογοῦμαι (Α. IV. 9).

λόφος, ὁ = λοφίον ἀπὸ τρίχας οὐραῖς ἵππου, τὸ ὁποῖον ἔφερον αἱ περσικαὶ περικεφαλαῖαι.—

λόχος, ὁ = ἐνταῦθα : στρατιωτικὸν σῶμα ἐξ 24 πεζῶν στρατιωτῶν.

Λυδία, ἡ = χώρα τῆς Ἀσίας μεταξὺ Μυσίας, Καρίας, Φρυγίας, καὶ Αἰγαίου πελάγους.

λυμαίνομαι = βλάπτω.

M.

μάγος, ὁ = οἱ Πέρσαι ἐκάλουν τοιοῦτοτρόπως τοὺς ἐρμηνευτὰς τῶν ὀνειρῶν καὶ τῶν λοιπῶν φαινομένων καὶ τοὺς ἱερεῖς, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἐπιστάται τῶν ἱερῶν. Αὐτοὶ καθόριζον καὶ ὅσα ἐκ τῶν λαφύρων ἔπρεπε νὰ προσφέρωνται εἰς τοὺς Θεοὺς.

μᾶζα, ἡ = 1) ζύμη.—2) κριθίνον ψωμί (Α. II. 11).

μαίνομαι = 1) εἶμαι παράφρων.—2) ἐνθουσιάζομαι (Α. IV. 24).

μακαρίζω = καλοτυγχίζω.

μακαριστός (ἐπίθ. 3) = ἄξιος μακαρισμοῦ.

μάλιστα = κατ' ἔξοχόν.

μανθάνω = 1) ἀκούω. — 2) διδάσκομαι (A. III. 15). — 3) ἀποφασίζω (A. I. 18). — 4) ἐννοῶ.

μανός (ἐπίθ. 3) = σπάνιος.

μέγεθος, τὸ = ἀνάστημα.

μεθ-όριον, τὸ = σύνορον.

μειον-εκτῶ (-έω) = 1) ὑστερῶ. — 2) χάνω (H. VI. 23).

μελετῶ (-άω) = 1) φροντίζω. — 2) καταγίνομαι, ἀσκοῦμαι (A. V. I).

μέλλω = βραδύνω, ἀναβάλλω.

μέλω τινί = εἶμαι ὑποκείμενον φροντίδος εἰς τινά· φροντίζει τις δι' ἐμέ. — ἀπρόσ. **μέλει μοί τινος** = φροντίζω περί τινος.

μέμφομαι = κατηγορῶ.

μέμψις, ἡ = κατηγορία.

μέσος (ἐπίθ. 3) : **εἰς τὸ μέσον λέγω** = ἔμπροσθεν τινος λέγω.

μέσαι νύκτες = μεσονύκτιον.

μεστός (ἐπίθ. 3) = γεμῆτος.

μετα-γινώσκω = μεταβάλλω γνώμην.

μετα-μέλει μοί τινος = μετανοῶ διὰ τι (E. I. 22).

μετα-νοῶ (-έω) = μεταβάλλω γνώμην.

μετ ουσία, ἡ = συμμετοχή.

μετα-πέμπομαι = προσκαλῶ.

μέτριος (ἐπίθ. 3) = 1) ἀρκετός. — 2) ἀπλοῦς.

μέτωπον, τὸ = τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῆς παρατάξεως τοῦ στρατεύματος.

Μηδία, ἡ = χώρα τῆς Ἀσίας, ὀριζομένη ὑπὸ τῆς Κασπίας θαλάσσης, τῆς Ἀρμενίας, Ἀσσυρίας, Σουσιανῆς, Περσίδος καὶ τῶν Πάρθων καὶ Ὑρκανίων.

μήκιστος (ὑπερθ. β. τοῦ μακρός) = μακρότατος

μῆν = 1) βεβαίως. — 2) προσέτι. **ἀλλὰ μῆν** = ἀλλ' ὅμως, πρὸς τούτοις.

μῆ ὅπως = μὴ ὅτι = ὄχι μόνον (A. III. 10). (Γ. II. 20).

μῆ-ποτε = ποτέ, καθ' ὅλον.

μη-πώ-ποτε = οὐδέποτε μέχρι τοῦδε.

μιαί-φόνος (ἐπίθ. 2) = διὰ φόνου μεμολυσμένος, φονεὺς.

μιαρός (ἐπίθ. 3) = 1) μεμολυσμένος. — 2) κακοῦργος.

μικροῦ (κατὰ παράλειψιν τοῦ) *δεῖν* = παρ' ὀλίγον.

μυμνήσκω = ἐνθυμίζω.—*μυμνήσκομαι* = ἐνθυμοῦμαι.

μνημονικῶς = τῇ βοηθείᾳ ἰσχυρᾶς μνήμης.

μόλις = μετὰ δυσκολίας.

μυσάττομαι = σιχαίνομαι, ἀηδιάζω.

μῶρός, α, ον = ἀνόητος.

νεανίας, ὁ = νέος, παληκάρι.

νεανισκεύομαι = περὶ τὰ ἔτη τῆς νεανικῆς ἡλικίας (Α. Π. 15).

νέμω = βόσκω· *νέμω τὰ ὄρη* = βόσκω τὰ ποιμνία ἐπὶ τῶν ὄρεων. (Γ. Π. 20).

νεό-γαμος (ἐπίθ. 2) = νεόνυμφος, νεόπαντρος.

νέωτα (ἐπίθ.) = τὸ νέον ἔτος· *εἰς νέωτα* = κατὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος (Ζ. Π. 18).

νή (μόριον ἐπὶ ὄρκου εὐχρηστον) = ναὶ μά...

νομεύς, ὁ = βοσκός.

νομή, ἡ = βοσκότοπος.

νόμιμος (ἐπίθ. 2) = συνήθης, ὁ κατ' ἔθιμον γινόμενος.

νομίζω = 1) ἔχω ὡς συνήθειαν. — 2) φρονῶ.—*νομίζομαι* = συνηθίζομαι, ἐπὶ νόμου καθορίζομαι (Δ. V. 14).

νου-θειῶ (-έω) = συμβουλεύω.

νυκτο-πορῶ (-έω) = πορεύομαι ἐν καιρῷ νυκτός.

Ξ.

ξένιος (ἐπίθ. 3) = φιλικός (Γ. I. 42). ξένος.

Ο.

ὀδύρομαι = θρηνῶ, μοιρολογῶ.

οἶδα (παρτ. ἤδειν, μέλλ. εἶσομαι) = γνωρίζω· *οἶδα χάριν τινι* = εὐγνωμονῶ τινά.

οἶκαδε (ἐπίθ.) = εἰς τὸν οἶκον, τὴν πατρίδα.

οἰκεῖος (ἐπίθ. 3) = 1) οἰκιακός.—2) ἰδικός· *εἰς οἰκεῖα* (ἀρχεῖα)
= εἰς τὸ ἰδικόν του παλάτιον (H. V. 17).

οἰκέτης, *ὁ* = ὑπηρέτης, δεῦλος.

οἴκοι = ἐν τῇ πατρίδι.

οἶκος, *ὁ* = ἀνάκτορον (H. V. 17).

οἰκίρω = λυποῦμαι.

οἶμαι ἢ οἴμαι = νομίζω, φαντάζομαι.

οἶος, *α, ον* (ἀναφ. ἄντων.) = ὁποῖος. **οἶός τ' εἰμί** = δύναμαι

οἶα δὴ + μετχ. αἰτιολ. = διότι. **οἶος + ἀπρμφ.** = ὥστε

... (A. II. 3).

οἶς, (*ὁ, ἡ, οἶός, οἶί, οἶν, —πλ. οἶες, οἶων, οἶσί, οἶας*) = πρόβατον.

οἴσειν βλ. φέρω.

οἴχομαι (ἀπελήλυθα) = ἔχω ἀναχωρήσει.

οἰωνός, *ὁ* = σημεῖον τοῦ μέλλοντος νὰ συμβῇ, προερχόμενον
ἀπὸ φωνᾶς καὶ πτήσεις τῶν πτηνῶν.

οἰωνίζομαι = προμαντεύω.

ὀκνηρός (ἐπίθ. 3) = συνησταλμένος, δειλός (A. IV. 6).

ὀκνῶ (-έω) = διστάζω, φοβοῦμαι (Z. I. 25).

ὀλιγο-ετία, *ἡ* = μικρὰ ἡλικία, νεότης.

ὄμμα, *τὸ* = ὄφθαλμός.

ὄμνυμι = ὀρκίζομαι.

ὀμό-γλωσσος (ἐπίθ. 2) = ὁ ὀμιλῶν τὴν αὐτὴν γλῶσσαν μέ
τινα ἄλλον.

ὀμόθεν = ἐκ τοῦ πλησίον.

ὀμο-λογῶ (-έω) = συμφωνῶ· **ὀμολογεῖται** = ἀπὸ ὅλους βε-
βαιοῦται.

ὀμό-νους (-οος) (ἐπίθ. 2) = ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ φρόνημα.

ὀμορος (ἐπίθ. 2) = γειτονικός.

ὀμόσε = ὀμοῦ, μαζί· **ὀμόσε γίγνομαι** = συμπλέκομαι (A.
II. 10).

ὀμό-τιμος (ἐπίθ. 2) = 1) ἰσότιμος· **ὀμότιμοι** = παρὰ Πέρσαις
ἦσαν οἱ εὐπατρίδαι, οἱ ὅποιοι ἀπετέλουν τὴν ἀνωτάτην
κοινωνικὴν τάξιν. Οὗτοι ἦσαν ἰσόβαθοι μεταξύ των
καὶ ἐπέρων τὴν ζωὴν των εἰς τὰ ἀρχεῖα (A. V. 5).

ὄναρ, *τὸ* = ὄνειρον.

ὄντα, *τὰ* (μετχ. τοῦ εἰμί) = τὰ ὑπάρχοντα, παρουσία (οἰκο-
κυριό) (Γ. I. 3).

ὀξεύωσ (ἐπίρρ.) = μετφ. ταχέωσ (B. IV. 6).

ὀπη (ἐπίρρ.) = 1) εἰς ὅποιον μέρος.—2) καθ' ὃν τρόπον.

ὀπότερωσ (ἀντ.) = ὅποιωσ ἔκ τῶν δύο.

ὀπτήρ, ὁ = παρατηρητήσ.

ὀρεγόμαι (τινωσ) = ἐπιθυμῶ τι.

ὀρθιωσ (ἐπίθ. 3) = 1) ἀνηφορικῶσ.—*ὀρθιωσι λόχοι* = οἱ λόχοι, οἱ ὀποῖοι ἔχουν ὀλίγον μέτωπον καὶ πολὺ βάθωσ (Γ. II. 6).

ὀριον, τὸ = σύνορον.

ὀρμῶ (-άω) = 1) παρακινῶ.—2) ἐξερεθίζω.—*ὀρμῶμαι* = 1) ἀφορμῶμαι ἀπό τι.—2) ἐκκινῶ (E. I. 25).—3) ἄρομαι ἀπό τι.

ὀρύτιω = σκάπτω.

ὀυδέισ (ἀντων. ἀόρ.) = κανείσ. *ὀυδέισ ὀστισ* = πᾶσ τισ, καθείσ, *ὀυδέ-πω* = ὄχι ἀκόμη.

ὀυκ-έτι = ὄχι πλέον. *ὀυκ-έθ' ὀμοίωσ* = ὄχι (καθῶσ ὅτε ἦτο παῖσ) πλέον κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον (A. IV. 4).

ὀυκ-οὔν = λοιπόν.

ὀυ-πω = ὄχι ἀκόμη.

ὀυτω = 1) τοιουτοτρόπωσ.—2) τόσων πολὺ. *ὀυτωσ . . . ὡσ* = τόσων . . . ὅσων.

ὀχοῦμαι (-έομαι) = ἐπιβαίνω.

ὀφον, τὸ = (χυρίωσ = πᾶν τὸ βραζόμενον, ἔπειτα) κάθε προσφάγιον.

ὀφο ποιόσ, ὁ = μάγειρωσ.

Π.

πάγ-καλωσ (ἐπίθ. 3 ἢ 2) = ὄραιότατοσ.

πάθωσ, τὸ = δυστύχημα.

παιάν -ᾶνωσ, ὁ = ἐπινίκιον πολεμικὸν τραγοῦδι. Δύο παιᾶνεσ ἐψάλλοντο· ὁ εἷσ πρὸ τῆσ μάχησ πρὸσ τιμὴν τοῦ Ἄρεωσ, καὶ ὁ ἄλλωσ μετὰ τὴν μάχην πρὸσ τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνωσ.

παιδεία, ἡ = ἀνατροφή, διαπαιδαγώγησις.

παῖς, ὁ = μέχρι τοῦ 17 ἔτους ἀπὸ τῆς γεννήσεως. **ἔφηβος** = ἀπὸ τοῦ 17-28 ἔτους. **τέλειος ἀνὴρ** = ἀπὸ τοῦ 28-53 ἔτους (τὰ ἔτη ταῦτα ἦσαν παρὰ τοῖς Πέρσαις στρατεύσιμα)...**γεραίτερος** ἀπὸ τοῦ 53 ἔτους καὶ ἑξῆς (Α. Π. 4).

παῖω = κτυπῶ.

Πακτωλός, ὁ = ποταμὸς τῆς Λυδίας περίφημος ὡς «χρυσουρούας», ἦτοι κομίζων ψήγματα χρυσοῦ, εἰς τὰ ὅποια ὁ Κροῖσος ὄφειλε τοὺς θησαυροὺς του.

πάλαι (ἐπίρρ.) = πρὸ πολλοῦ.

παλαμναῖος (ἐπίθ. 3) = ἐκδικητῆς φονέως (ὅστις διὰ τῆς ἰδίας παλάμης ἐφόνευσεν τινά). Τοιοῦτος ἐκδικητῆς ἦτο ὁ Ζεὺς καὶ αἱ Ἑρινύες.

παλτόν, τὸ = βραχὺ ἀκόντιον, περσικόν. (βλ. Εἰκ. 6).

πάμπαν (ἐπίρρ.) = ἐντελῶς καθ' ὅλοκληρίαν

παντάπασιν = ὅλως δι' ὅλου.

παντο δαπὸς (ἐπίθ. 3) = κυρ. = ὁ ἀπὸ πάντα τόπον προερχόμενος, —παντὸς εἴδους καὶ γένους—ποικίλος.

παρα-βάτης, ὁ = πολεμιστῆς, καθήμενος πλησίον τοῦ ἠνιόχου ἐπὶ τοῦ ἄρματος.

παρα-γίγνομαι = ἔρχομαι.

παράδεισος, ὁ = (περσ. λέξις) μεγάλη κατάφυτος καὶ περιτειχισμένη ἔκτασις με ἄγρια ἐντὸς αὐτῆς ζῷα. Βασιλικὸς κῆπος (Α. ΠΙ. 14).

παρα-δέχομαι = παραλαμβάνω.

παρα-δίδωμί τι διὰ τινος = μεταδίδωμι ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον.

παρα-καλῶ (-έω) = 1) προσκαλῶ.—2) παρακινῶ.

παρα-καθ-έξομαι = κάθημαι πλησίον τινός.

παρ αλλάσσω = 1) μετβ. ἐλευθερῶ, ἀπομακρύνω ἀπὸ τινος.—2) ἀμετβ. ἐκφεύγω γλυτώνω.

παρα-μηρίδιος (ἐπίθ. 2) = εὐρισκόμενος πλησίον τῶν μηρῶν (μέρος τῆς ἀμυντικῆς πολεμικῆς σκευῆς τῶν ἵππων). (βλ. εἰκ. 15.)

παρα-πίπτω = πίπτω ἐμπρὸς ἢ πλησίον.

παρα-πλησίως (ἐπίρρ.) = παρομοίως.

παρα-πλευρίδιος (ἐπίθ. 2) = εὐρισκόμενος πλησίον τῶν πλευ-

ρῶν (μέρος τῆς ἀμυντικῆς πολεμικῆς σκευῆς τῶν ἵππων).
(βλ. εἰκ. 15.)

παρα-στάτης, ὁ=βοηθός, σύντροφος ἐν τῇ μάχῃ (στ. IV. 14).

παρα-φέρω = παραθέτω (A. III. 6).

παρ-εγγυῶ (-άω) = παραγγέλλω.

πάρ-ειμι εἰς... = ἔρχομαι πλησίον...

πάρ-ειμι = 1) εἶμαι παρὼν τῶν *παρόντων* = τῶν συμβαινόντων (A. II. 10).—2) παρευρίσκομαι, εἶμαι πλησίον.—3) βοηθῶ (H. III. 16).

παρ-έρχομαι = 1) διέρχομαι, περνῶ.—2) ὑπεριτεροῦμαι (A. IV. 5)

παρ-έχω = 1) κάμνω, καθιστῶ. 2) *παρέχω*+*ἀπαρμφ.* = ἐπιτρέπω νά... (Δ. I. 18). 3) προσφέρω.

παρ-ῆει. βλ. *πάρειμι*.

παρ-ίημι = ἀφήνω κατὰ μέρος.

παρ-ίστημι = παρουσιάζω (Δ. V. 18).

παρ-ορμῶ (-άω) = παρακινῶ.

παρ-ορῶ (-άω) = 1) βλέπω πλαγίως (Z. I. 4).—2) περιφρονῶ.

παρ οψίς, ἡ = 1) ὄρεκτικόν, ἢ ἐπιδόρπιον. (A. III. 4).—2) πινάκιον, πιάτο.

πασσυδι (ἐπίρρ.) = πανστρατιῶ.

πάσχω = παθαίνω. *κακῶς πάσχω* = κακοποιουῦμαι.

πατρῶς (ἐπίθ. β) = πατροπαράδοτος, πατρικός.

Παφλαγονία, ἡ = χώρα τῆς Ἀσίας ἀνατολικότερον τῆς Βιθυνίας καὶ πλησίον τοῦ Εὐξείνου Πόντου.

πείθω = καταπείθω. *πείθομαι* = ὑποτάσσομαι, ὑποχωρῶ, ὑπακούω,

πειρῶ (-άω) = δοκιμάζω. *πειρῶμαι* = 1) δοκιμάζω, προσπαθῶ, φροντίζω.—2) (παθ.) = δοκιμάζομαι.

πείσοιτο (μέλλ. τοῦ *πίσχω*).

πελάζω = πλησιάζω.

πελιασιτής, ὁ = στρατιώτης φέρων πέλιτην.

πέλιτη. ἡ = ἀσπίς (διαφόρων σχημάτων) ἑλαφρὰ ἐκ ξύλου πλεκτοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκαλύπτετο μὲ δέρμα αἰγός. (βλ. εἰκ. 14).

πεμπάδ-αρχος, ὁ = διοικητὴς πεμπάδος.

πεμπάς, ἡ = πεντὰς στρατιωτῶν.

πενθικῶς ἔχω = πενθοφορῶ.

πέπλος, ὁ = χιτῶν (Γ. I. 13).

περαίνομαι = ἔρχομαι εἰς πέρας.

περι-άγω = περιφέρω.

περι-βάλλω = περικυκλώνω.

περι-βραχιόνια = κρίκοι ἐκ μετάλλου πρὸς προφύλαξιν τῶν βραχιόνων.

περι-γίγνομαι = ὑπερτεροῦν, νικῶ.

περι ελαύνω = περιτρέχω ἔφιππος, περιέροχομαι.

περι-ίστημι = περικυκλώνω.

περι-πτύσσω = περιβάλλω, περικυκλώνω.

Περσεύς, ὁ = ἦτο μυθικός ἦρωσ. Υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δανάης. Κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως τῆς Σερίφου ἀπεκεφάλισε τὴν Μέδουσαν. Κατόπιν ἐπῆγεν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, ἔνθα ἔλαβεν ὡς σύζυγον τὴν Ἀνδρομέδαν κόρην τοῦ βασιλέως Κηφέως, τὴν ὁποίαν ἔσωσεν ἀπὸ θαλάσσιον κῆτος, τὸ ὁποῖον θὰ τὴν κατέτρογεν. Ἐξ αὐτῆς ἐγεννήθη ὁ Πέρσης, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου κατάγονται οἱ βασιλεῖς τῆς Περσίας, ἐκ τοῦ ὁποῖου καὶ Περσεῖδαι καλοῦνται.

Πέρσης, ὁ = κάτοικος ἢ καταγόμενος ἐκ τῆς Περσίας. Ἐνταῦθα (**A. I. 3**) = βάρβαρος, ἔστερημένος ἑλληνικῆς παιδείας.

Περσίς, ἴδος, ἡ = χώρα τῆς Ἀσίας, ἀρχικὴ κοιτὶς τῶν Περσῶν μεταξὺ Καρμανίας, Σουσιανῆς καὶ περσικοῦ κόλπου. Κατεῖχε τὴν ἑκτασιν, τὴν ὁποίαν σήμερον ἔχει τὸ Φαρσισιάν.

περι-σπῶ (-άω) = ἀποσπῶ, περιφέρω, ἀπασχολῶ.

περιπτός (ἐπίθ. 3) τινος = ἐπὶ πλεόν τινός, ὑπεράριθμος.

περι-φανῆς (ἐπίθ. 2) = ὀλοφάνερος. *περιφανῶς* = ὀλοφάνερα.

πέφυκα = βλ. φύω.

πῆ = κάπως

πιθανός (ἐπίθ. 3). = πειστικός.

πίπτω = 1) ῥίπτομαι κάτω.—2) φονεύομαι.

πιστεύω τινί = ἐμπιστεύομαι εἰς τινά,

πιστός (ἐπίθ. 3) = 1) πιστευτός.—2) ἀξιόπιστος.—3) βέβαιος.

δίδω καὶ λαμβάνω τὰ πιστὰ = δίδω καὶ παίρνω ὑπόσχεσιν. (Γ. II. 23).

πλεον-εκτιῶ (-έω) = ἀποκτιῶ περισσότερα.

πλέως, ἑα, -έων = πλήρης, γεμάτος.

ποδήρης (ἐπίθ. 2) = μακρὸς ἕως τοὺς πόδας.

ποῖ (ἐπίρρ.) = εἰς κανὲν μέρος.

ποιῶ (-έω) κάμνω· **κακῶς ποιῶ** = κακοποιῶ· **περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι** = φροντίζω, ἐκτιμῶ· **περὶ παντὸς ποιοῦμαι** = διὰ κάθε τι νομιζῶ ἄξιον (Α. IV. 1.).

πολεμῶ (-έω) τινι = 1) κάμνω πόλεμον. — 2) ἐχθρεύομαι μέ τινα.

πολιτεία, ἡ = τὸ διοικητικὸν σύστημα χώρας τινὸς (Α. II. 15).

πονηρὸς (ἐπίθ. 3) = ἄθλιος, ἐλεεινὸς (Α. IV. 19), κακοήθης (Ζ. II. 11).

πόνος, ὁ = κόπος.

πονῶ (-έω) = κοπιᾶζω, ὑποφέρω.

πορφυρεῖς, ἴδος, ἡ = ἐπανωφόριον χρώματος κοκκίνου, σύνθητες εἰς τοὺς βασιλεῖς.

πραῖγμα, τὸ = 1) συμβάν. — 2) φροντίς, ἐνόχλησις· **πραῖγματα παρέχω τινι** = ἐνοχλῶ τινα· **πραῖγματα ἔχω** = ἐνοχλοῦμαι.

πραῖξις, ἡ = ὑπόθεσις, ἐπιχείρησις.

πραότης, ἡ = ἡμερότης.

πρατίω· με τροπ. ἐπίρρ. = διάκειμαι (Η. III. 7).

πρεσβύτης, ὁ = γέρον

πρίαιο. εὐκτ. ἄορ. τοῦ ὠνοῦμαι.

προ-αγορεύω = προκηρῶσσω.

προ-βουλεύω = προνοῶ (Ζ. VII. 9).

προ-δότης, ὁ = δειλὸς (Ζ. IV. 14).

προ-έρχομαι = προπορεύομαι.

προ-ίημι = ἀφήνω, ἐγκαταλείπω.

προ-μετωπίδιος (ἐπίθ. 2) = ὁ πρὸ τοῦ μετώπου εὐρισκόμενος (ιδίως ἐπὶ ἵππων = στολίδια) ἢ καὶ ἀμυντικὴ πολεμικὴ σκευὴ τῶν ἵππων. (βλ. εἰκ. 15).

προ-νοῶ (-έω) = φροντίζω.

προ-πειτῶς (ἐπίρρ.) = με θράσος.

προ-λομπός, ὁ = συνοδός, φύλαξ.

πρός· ἐν συνθέσει = προσέτι, πρὸς τούτοις.

προσ-αγορεύω = 1) προσφωνῶ, καλῶ. — 2) ὀνομάζω.

προσ-αἰροῦμαι = ἐκλέγω προσέτι.

προσ-δέομαι = ἔχω προσέτι ἀνάγκην.

προσ-ελαύνω = προχωρῶ, ἐφορμῶ ἔφιππος.

προσ-εργάζομαι = κατορθώνω.

πρόσ-ηβος (ἐπίθ. 2) = ὁ πλησιάζων νὰ γίνῃ ἔφηβος.

προσ-ῆκει = ἀφορίζει, πρέπει· τὸ *προσῆκον* = τὸ καθῆκον.
προσ-ίημι = ἀφήνω τινὰ νὰ πλησιάσῃ· *προσίεμαι* = δέχομαι
 (H. VII, 5).

πρό-σκοπος, ὁ = ἀνιχνευτής.

πρόσ-οδος, ἡ = προσέγγισις.

προ-στάτης, ὁ = ἐπιτηρητής. (A. II. 5).

πρόσω (ἐπίρρ) = μακράν.

προ-στερνίδιος (ἐπίθ. 2) = ὁ πρὸ τοῦ στήθους εὕρισκόμενος·
 (μέρος τῆς ἀμυντικῆς πολεμικῆς σκευῆς τῶν ἵππων, ἡ
 ὁποία ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἦτο χαλκίνη. (βλ. εἰκ. 15).

προσ-φέρομαι = ἐφορῶ.

προσ-χωρῶ (-έω) = προστίθεμαι.

προ-φαίνω = φανερόνω ἐκ τῶν προτέρων.

πρό-χους, ἡ = δοχεῖον πρὸς χύσιν ὕδατος διὰ νίψιμον, ἢ οἴνου
 εἰς τὰ ποτήρια· κανάτι. (βλ. εἰκ. 17).

προ-χωρεῖ (ἀπρόσ.) = εἶναι εὐκόλον.

πρῶ = ἀντὶ πρῶτ.

πυνθάνομαι = ἀκούω, μανθάνω, ζητῶ πληροφορίας, πληροφο-
 ροῦμαι. *πυνθάνομαί τινος* = πληροφοροῦμαι παρὰ τινος.

πυργο-μαχῶ (-έω) = μάχομαι ἐναντίον πύργων.

πύργος, ὁ = 1) πύργοι ἦσαν ἐπὶ τῶν τειχῶν τῶν πόλεων.—
 2) κινητοί, φερόμενοι ἐπὶ βάσεως τροχοφόρου καὶ συρο-
 μένης ὑπὸ βοῶν (στ. IV. 18). Τὸ ὕψος τῶν ἦτο περι-
 που 6 μέτρ.

πῶ-ποτε = ποτὲ ἕως τῶρα.

P.

ράδιος (ἐπίθ. 3) (συγκρ. ῥάων,ον — ὑπερθ. ῥᾶστος, η, ον) =
 εὐκόλος.

Σ.

σάγαρις, ἡ = πέλεκυς, δπλον σκυθικόν. (βλ. εἰκ. 2).

Σάκας, δ = ἦτο οἰνοχόος τοῦ Ἀστυάγου. Προσέτι παρουσίαζε πρὸ τούτου τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην αὐτοῦ.

σατραπίης, δ = διοικητῆς ἐπαρχίας (παρὰ Πέρσαις).

σαφηνίζω = ὀρίζω σαφῶς.

σημαίνω τινί = εἰδοποιῶ τινος. **σημαίνομαι** = φέρομαι εἰς γνώσιν τινος.

σημεῖον, $\tau\delta$ = σημαία (Ζ. Ι. 4)· **οὐράνια σημεῖα** = αἱ βρονταὶ καὶ αἱ ἀστραπαὶ (Η. VI. 3).

σίδηρος, δ = τὰ ἐκ σιδήρου ὄπλα.

σίνομαι = βλάπτω.

σίτος, δ = 1) σιτάρι. — 2) ἄροτος. — 3) τροφή (Α. II. 6). πληθ. **τὰ σῖτα** = φαγητόν, τροφίμον (Β. IV. 32).

σιτοῦμαι (-έομαι) = τρώγω.

σκηνή, η = 1) σκέπασμα τῆς ἀμάξης (ζτ'. IV. II). — 2) οἰκίσκος ἀπὸ ξύλα ἢ ἀπὸ λινὰ χονδρὰ ὑφάσματα, τέντα (Β. I. 30).

σκηνῶ (-έω) = διαμένω, κατοικῶ ἐντὸς σκηνῆς.

σκηπτοῦχος (ἐπίθ. 2) = ὁ κρατῶν σκῆπτρον· παρὰ Πέρσαις ἦτο ὁ ἀυλικός. (βλ. Εἰκ. 13).

σκηπτρον, $\tau\delta$ = ῥάβδος, τὴν ὁποίαν ὁ βασιλεὺς ἐκράτει ὡς σύμβολον τῆς ἀρχῆς του. (βλ. εἰκ. 13).

σκοπή, η = τόπος ὑψηλὸς ἀπὸ τοῦ ὁποίου κατεσκόπευέ τις τὰ γύρω· φυλάκιον. (Γ. II. 11)

σκοπῶ (-έω) = 1) σκέπτομαι, στοχάζομαι. — 2) ἐξετάζω (Α. I. 6).

σκυλακώδης (ἐπίθ. 2) = ἰδιάζων εἰς σκυλάκια.

σκώπτω = περιπαίζω, πειράζω.

σμήνος, $\tau\delta$ = πλῆθος.

Σοῦσα, $\tau\alpha$ = πρωτ. τῆς Σουσιανῆς, χειμερινὴ καὶ ἑαρινὴ κατοικία τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν.

σοφ.σιτής, δ = φρόνιμος, συνετός.

σπανίζω τινός = στεροῦμαι τινος.

σπείσας = μετχ. ἀορ. τοῦ σπένδω.

σπένδω = κάμνω σπονδῆν. — **σπένδομαι** = συνθηκολογῶ.

σπονδή, η = θυσία, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐχύνετο οἶνος πρὸς τιμὴν Θεοῦ τινος ἐπὶ τῆς τραπέζης ἢ τοῦ βωμοῦ· **σπονδαί** = συνθήκη.

σπουδάζω = 1) ἀπασχολοῦμαι. — 2) σπουδάζω + ἀπαρμ. = βιάζομαι νά...

σπουδή, ἡ = βία, προθυμία, σπουδαιότης.

σπῶ (-άω) = βγάζω. σύρω.

σιβάς, ἡ = σιρῶμα ἐκ χόρτου.

σιῖφος, τὸ = πλήθος.

στρεπιτὸς (ἐνν. κύκλος), ὁ = περιδέριον.

στολιδωτὸς (ἐπιθ. 3) = ὁ σχηματίζων εἰς τὸ κάτω μέρος πτυχᾶς (λόξας) (ζτ' IV. 2).

στοχάζομαι = 1) ἀποβλέπω. — 2) ἐπιζητῶ (H, II. 27).

συγγινώσκω = 1) συμφωνῶ (Z. II. 27). — 2) συγχωρῶ.

συγ-κεράννυμι = ἀναμιγνύω, συνενώνω, ἀνακατεύω, ἔξισῶ (A. IV. 1).

συγ-κομίζω = 1) συναθροίζω. — 2) συγκαλῶ.

συγ-κόπτω = 1) κατακόπτω. — 2) χαλῶ.

συμ-βάλλω (χρήματα) = συνεισφέρω (χρήματα). **συμβάλλομαι** = συντελῶ.

συμ-μειγνυμί (τινι) = συμπλέκομαι μετά τινος.

συμ-παρομαρτῶ (-έω) = συμπαρακολουθῶ.

σύμ-φημι = ἀπαντῶ συμφώνως πρὸς τι. — συμφωνῶ.

συμ-παίσιωρ, ὁ = συμπαίκτηρ.

συν-αίτιος (ἐπιθ. 2) = 1) συνένοχος. — 2) συνεργάτης εἰς τι (E. V. 33).

συν-αινῶ (-έω) = συγκαταίθεμαι.

συν-αλίζω = συναθροίζω. **συναλίζομαι** = συγκαταλέγομαι (A. II. 15).

συν-αλλαγῆ, ἡ = συμφιλίωσις.

σύν-δειπνος, ὁ (ἐπιθ. 2) = ὁμοτραπέζος. συνδαιτυμῶν.

συν-επ-ηχῶ (-έω) = συμπάλλω.

συν-εφ-έπομαι = συμπαρακολουθῶ.

συν-έχω = συγκρατῶ, διατηρῶ.

συν-ήδομαι = συνευχαριστοῦμαι.

συν-θηρευτής, ὁ = συγκυνηγός.

συν-ίστημι = συνδέω. **συνίσταμαι** = 1) συνενοῦμαι, συνασπίζομαι. — 2) ἔξεγείρομαι κατά τινος.

σύν-οιδα = 1) γνωρίζω. — 2) συναισθάνομαι.

συν-ουσία, ἡ = συναναστροφῆ.

συν-τίθημι = συντάσσω, συναρμόζω. *συντίθεμαι* = συμφωνῶ (Γ. II. 23).

συν-τυγχάνω τινί = συναντῶ τίνα.

συν-ών (μτχ. τοῦ σύνειμι) = σύντροφος (Α. IV. 4).

Συρία, ἡ = χώρα κειμένη μεταξὺ Αἰγύπτου, Ἀραβίας, Τίγρητος καὶ Κιλικίας. Ἦτο διηρημένη εἰς ἄνω καὶ κάτω ἢ καίην Συρίαν.

σῦς, ὄ, ἦ — (γεν. συός) = χοῖρος.

συ-σκευάζω = ἐτοιμάζω (Γ. II. 3), (Η. V. 1).

συ-σκηνῶ (-έω) = μαζί με ἄλλον εὐρίσκομαι ἐντὸς τῆς αὐτῆς σκηνῆς.

σύσ-σιτος (ἐπίθ. 2) = σύνδειπνος.

σφαδάζω = σπαρταρῶ.

σφενδονήτης, ὄ = στρατιώτης ἑλαφρῶς ὀπλισμένος, ἔχων ὄς ὄπλον τὴν σφενδόνην. (βλ. εἰκ. 10, 11).

σχῆμα, τὸ = ἦθος, ὕψος, ἔκφρασις (στ. IV. 20).

σχολή, ἦ = εὐκαιρία· *σχολὴν ἄγω* = εὐκαιρῶ (Ε. V. 39).

σχολῆ (ἐπίρρ.) = βραδέως.

σω-φρονῶ (-έω) = κύρ. 1) εἶμαι σώφρων, φρόνιμος. 2) σκέπτομαι φρονίμως (Γ. II. 13). μετφρ. εἶμαι ἐγκρατῆς (Α. II. 8).

σω-φροσύνη, ἦ = φρόνησις, ἐγκράτεια (ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν) (Α. II. 8), ἀγνότης.

T.

τακτικός (ἐπίθ. 3)· *διδάσκω...τὰ τακτικά* = διδάσκω τὴν τακτικὴν τοῦ πολέμου (Β. I. 20).

τάλαντον, τὸ = 1) νόμισμα ἴσον πρὸς 6000 δραχ. ἄττικής.—
2) μονὰς βάρους = 23 ὄκ. 335 δρ.

ταμιεύω = διαχειρίζομαι.

τάξις, ἦ = σῶμα στρατιωτικὸν ἐξ 100 πεζῶν ἢ ἵππέων.

τάττω = 1) θέτω εἰς τὴν πρέπουσαν θέσιν.—2) ὀρίζω, διορίζω.

τεκμαίρομαι = συμπεραίνω.

τελεστήριος, (ἐπίθ. 3) = ὁ ἔχων σχέσιν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσίν τινος (II. VI. 3).—*τελεστήριόν τινος*, τὸ = τὸ τέρμα, τὸ τελικὸν σημεῖόν τινος (Γ. VII. 3).

τελευτιῶ (-άω) = τελειώνω, καταλήγω.

τελέως (ἐπίρρ.) = τελείως.

τέλος, τὸ = ἔκβασις. (ὡς ἐπίρρ. = ἐν τέλει, ἐπὶ τέλους· *τέλη ἢ οἱ ἐν τέλει* = αἱ ἀρχαὶ (H. V. 27).

τελῶ (-έω) = 1) ἐκπληρῶ. — 2) πληρώνω.

τετρα-ρ ρυμος (ἐπίθ. 2) = ὁ ἔχων τέσσαρας ῥυμοὺς (τιμόνια) (στ' IV. 2).

τεχνῶμαι (-άομαι) = 1) κατασκευάζομαι ὑπὸ τεχνίτου (H. VI. 13). — 2) τεχνάζω.

τηνικαῦτα = τότε.

τιάρα, ἡ = ὁ κεφαλόδεσμος τῶν Περσῶν (σαοῖσι). — 1) ὄρθον μὲν τοιοῦτον ἐχρησιμοποιοῦν μόνον οἱ Πέρσαι βασιλεῖς. = 2) ὑποκεκλιμένον δὲ οἱ στρατηγοί. (βλ. εἰκ. 14, 26).

τιθηνῶ (-έω) = περιποιῶμαι.

τιμῆ = ὑπόληψις, σεβασμός, τιμητικὴ θέσις. *Τιμαὶ* διὰ τοὺς νεκροὺς = ταφὴ καὶ αἰ χοαὶ (νεκρικαὶ σπονδαὶ ἐπὶ τοῦ τάφου).

τιμῶ (-άω) = σέβομαι (A. III. 7), περιβάλλω μὲ ἐκτίμησιν, ἀποδίδω τιμὰς (A. III. 3).

τιμωρὸς (ἐπίθ. 2) = ἐκδικητής.

τιμωρῶ (-έω) (μέσ.) *τιμωροῦμαι*, = ἐκδικοῦμαι.

τιτρώσκω = πληγώνω, τραυματίζω.

τιλάω (ἀόρ. ἔτλην) = 1) τολμῶ. — 2) ὑπομένω.

τοῖ = βεβαίως, τῷ ὄντι.

τοι-γαρ-οῦν = λοιπόν, ὅθεν.

τοξότης, ὁ = ψιλὸς στρατιώτης, ἔχων ὡς ὄπλον τὸ τόξον. (βλ. εἰκ. 16)

τοῦντεῦθεν = τὸ ἐντεῦθεν = ἀπ' ἐδῶ.

τρέπω = 1) διευθύνω πρὸς τι. — 2) μετατρέπω. *τρέπομαι* = 1) κατευθύνομαι. — 2) καταφεύγω (Γ. I. 4)

τρίβος, ἡ = 1) πολυσύχναστος ὁδός. — 2) μονοπάτι (Δ. V. 13).

τρόπος, ὁ = συμπεριφορὰ.

τροχάζω = τρέχω.

τύρβη, ἡ = θόρυβος, ὀχλαγωγία.

τύχη, ἡ = 1) σύμπτωσις. 2) εὐτυχία. — 3) δυστυχία.

Υ.

ύακινθινο-βαφής (ἐπίθ. 2) = βεβαμμένος με χρῶμα ύακίνθου (εἶδους βιολέτας)· βαθύς κόκκινος.

ύβρίζω = 1) φέρομαι ἀλαζονικῶς, αὐθαδῶς. — 2) παρεκτρέπομαι. — 3) καταφρονῶ· **στολῆ οὐδέν τι ύβρισμένη** = με στολήν, ἡ ὁποία δὲν ἀποβλέπει πρὸς καταφρόνησιν τῶν ἄλλων· ὅθεν : με στολήν ὄχι πολυτελῆ (B. IV. 5).

ύβριστής, ὁ = αὐθάδης.

ύμνῶ (-έω) = δοξολογῶ.

ύπ-αν-ίσταμαι = σηκώνομαι ἀπὸ τὴν θέσιν μου.

ύπ-αντιάζω = ἐξέρχομαι εἰς προϋπάντησιν.

ύπ-αντιῶ (-άω) = ἀνθίσταμαι, ὑποδέχομαι.

ύπ-άρχω = 1) ἔξ ἀρχῆς εἶμαι. — 2) ὑφίσταμαι, εἶμαι. — 3) ὑπάρχει τινὶ = προσφέρει τις πρῶτος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τινά (Δ. V. 31).

ύπ-εἰκῶ = ὑποχωρῶ.

ύπέρ, (ἐν συνθέσει) = 1) ὑπεράνω. — 2) ὑπερβολικῶς.

ύπερ-εκ-πλήσσομαι = ὑπερβολικῶς θιαυμάζω.

ύπερ-ήδομαι = ὑπερβολικῶς χαίρω.

ύπερ-φαλαγγῶ (-έω) = ἐκτείνω τὴν παρτάταξιν, ὥστε τὰ ἄκρα της νὰ ἐξέχωσι τῶν ἄκρων τῆς φάλαγγος τῶν ἐχθρῶν.

ύπηρετῶ τινι = ὑποτάσσομαι εἰς τινά.

ύπό, (ἐν συνθέσει) = 1) ὑποκάτω. — 2) ὀλίγον.

ύπο βάλλω τινι = στρώνω ὑποκάτω τινός.

ύπο-γραφῆ, ἡ = οἱ Πέρσαι ἐχρωμάτιζον με στίμμι (χημικόν τι παρασκευάσμα) τὰς βλεφαρίδας των καὶ ἰδίᾳ τὴν κάτω. Τὸ στίμμι εἶχε τὴν ἰδιότητα νὰ σφίγγῃ τὸς βλεφαρίδας, ὁπότε τὸ μάτι ἐφαίνετο μεγαλύτερον. Τοῦτο ἐθεωρεῖτο στοιχεῖον εὐμορφιάς. (A. III. 2).

ύπο-λαμβάνω = ἀπαντῶ, ἀποκρίνομαι.

ύπο-πέμπω = στέλλω δολίως, κρυφίως.

ύπο-πιτήσσω = ζαρώνω, ὑποχωρῶ (A. V. I).

- ὑπο-τέμνω = διακόπτω (τὸν δρόμον).
 ὑπο τίθημι = θέτω κάτω, θέτω ὡς θεμέλιον.
 ὑπο-τρέχω = κρυφίως καταδιώκω (Α. Π. 12).
 ὑπο φαίνω = φέγγω ὀλίγον κατ' ὀλίγον.
 ὑπο-χείριος (ἐπίθ. 2) = ὁ ὑπὸ τὴν χεῖρά τινος εὕρισκόμενος—
 ὑπεξούσιος, ὑποτεταγμένος.
 ὑπο-χωρῶ (-έω) = παραμερίζω.
 *Υρκανία, ἢ = χώρα Ν. Α. τῆς Κασπίας θαλάσσης. γείτων τῆς
 Ἀσσυρίας.
 ὑφ-ηγοῦμαι = διδάσκω, ὑποδεικνύω.
 ὑφ-ηνίοχος, ὁ = ἡνίοχος.

Φ.

- φαιδρύνομαι = τέρπομαι.
 φαιδρῶς = μετὰ χαρᾶς.
 φαίνω τι = 1) παρουσιάζω. — 2) (ἐπὶ δικαστ. σημασ.) καταγ-
 γέλλω τι (Α. Π. 14).
 φαρέτρα, ἢ = θήκη βελῶν. (βλ. εἰκ. 7).
 φαῦλος (ἐπίθ. 3) = ταπεινός, πτωχικός.
 φαυλότης, ἢ = ταπεινότης, εὐτέλεια, ἀσημότης, λιτότης.
 φεῖδομαί ινος = 1) λυποῦμαι, οἰκονομῶ, δὲν καταστρέφω τι. —
 2) ἀπέχω τινος, ἀποσύρομαι.
 φερνή, ἢ = προίξ.
 φέρω-δασμόν = πληρώνω φόρον· φέρω καὶ ἄγω = λεηλατῶ.
 φέρομαι = 1) με δρμὴν ἔρχομαι. — 2) λαμβάνω (Γ. Ι. 32).
 3) φέρω μαζί μου.
 φεύγω τινὰ = ἀποστατῶ ἀπὸ τινος.
 φήμη, ἢ = σημεῖον δηλωτικὸν τοῦ μέλλοντος νὰ συμβῆ, πα-
 ρεχόμενον ἀπὸ φωνᾶς ἀνθρώπων (Η. VII. 3).
 φημι = 1) λέγω. — 2) ἰσχυρίζομαι. — 3) δέχομαι, συγκατατί-
 θεμαι (Γ. Π. 21).
 φθάνω (ἀόρ. ἔφθασα καὶ ἔφθην) = 1) προλαμβάνω, προφθάνω.
 — 2) φθάνω + μετχ. = πρότερον... (Α. III. 12).

φθέγγομαι = 1) ἤχῳ (Z. I. 3).—2) λαλῶ.

φθίμενος, ποιητ. τύπος· βλ. φθίνω.

φθίνω (μέλλ. φθινήσω καὶ φθίσω, ἀόρ. ἐφθίνησα, ἔφθισα καὶ ἔφθισα, παρκ. ἐφθίνηκα ἢ ἔφθισα...) = 1) ἀφανίζω.—2) φθείρομαι.—3) ἀποθνήσκω.

φιάλη, ἡ = ποτήριον ἀβαθές, πλατύστομον, με βάσιν πλατεῖαν (κοινῶς τάσι). (βλ. εἶκ. 22).

φιλό-καλος (ἐπίθ. 2) = ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὸ ὄραϊον.

φιλο-νικία, ἡ = 1) ἀγάπη πρὸς τὰς ἔριδας, — 2) ἀντίπραξις. — 3) ἀμιλλα (H. 2. 26).—4) ἔρις.

φιλο-νίκως ἔχω + ἀπρμ. = ἀμιλλώμενος φροντίζω νὰ (H. II. 24).

φιλό-τιμος (ἐπίθ. 2) = ὁ ἀγαπῶν νὰ διακρίνεται.

φιλο-φρονοῦμαί (-έσομαι) τινι = φέρομαι μετὰ φιλικῆς διαθέσεως πρὸς τινά.

φιλῶ (-έω) = 1) ἀγαπῶ.—2) ἀσπάζομαι. **φιλοῦμαι παρὰ τινος** = τυγχάνω ἀσπασμοῦ ἐκ μέρους τινός (Δ. I. 22).

φοινικίς, ἡ = κόκκινον φόρεμα.

φορά, ἡ = 1) φέρισμον, δόσιμον· ἡ **φορὰ τοῦ δασμοῦ** = ἡ πληρωμὴ τοῦ φόρου (E. I. 34).

φραστήρ, ὁ = σύμβουλος, ὀδηγός.

Φρυγία, ἡ = χώρα τῆς Ἀσίας. Ἦσαν δύο : Φρυγία ἡ μικρὰ ἢ πρὸς Ἑλλήσποντον καὶ Φρυγία ἡ μεγάλη.

φροντίς, ἡ = σκέψις, συλλογισμός. **ἐν φροντίδι εἶμι** = διαλογίζομαι.

φρονῶ (-έω) = 1) συλλογίζομαι· **ὑπέρ...** **φρονῶ** = ὑπερηφανεύομαι (H. VII. 3).—2) ἔχω φρόνησιν, λογικόν.

φυλακή, ἡ = 1) φρουρά.—2) φεούρησις (A. II. 9).

φυλή, ἡ = τάξις.

φῦλον, τὸ = φυλή, ἔθνος.

φύρδην (ἐπίρρ.) = ἀναμίξις.

φύσις, ἡ = φυσικὴ κατάστασις, ἐκ φύσεως προτερήματα ψυχῆς καὶ σώματος.

φύω = 1) (μετβ.) φυτρώνω (τι) γεννῶ, δημιουργῶ, παράγω.—2) (ἀμετβ.) ἐκ φύσεως γεννῶμαι, φυτρώνω, εἶμαι, περᾶγομαι. **τὸ φύομαι** = σημαίνει ὅ,τι καὶ τὸ ἀμετβ. **φύω**.

X.

- Χαλδαῖοι, οἱ* = Κοῦρδοι νομάδες κάτοικοι τῶν ὀρέων μεταξὺ τῶν παραλίων τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῆς Ἀρμενίας.
- χαλεπαίνω* (ἀόρ. α'. ἐχαλέπηνα) = γίνομαι χαλεπός, (βαρῦς, στενόχωρος)—στενοχωροῦμαι, ὀργίζομαι.
- χαλεπός* (ἐπίθ. 3) = δύσκολος, δυσάρεστος, κακός (E. V. 8).
- χαλεπῶς φέρω* = ἀγανακτῶ.
- χαρίζω τινι* = κάμνω τὴν χάριν εἰς τινα. *χαρίζομαι* = 1) κάμνω τι πρὸς εὐχαρίστησιν.—2) εὐεργετῶ (Γ. I. 29).
- χάρις, ἡ* = 1) ὑποχρέωσις (H. II. 27).—2) εὐεργεσία.
- χάριν ἀποδίδωμι* = ἀνταποδίδω (τὴν) εὐεργεσίαν (A. II. 7), εὐχαριστῶ (Δ. II. 12). *χάριν ἔχω* = χρεωστῶ χάριν.
- χάριν οἶδα* = εὐγνωμονῶ. (Γ. I. 29). *χάριν ὀφείλω* = εἶμαι ὑποχρωμένος (Δ. V. 30).
- χαρισιήριος* (ἐπίθ. 2) = εὐχαριστήριος, ἐνδεικτικὸς εὐγνωμοσύνης.
- χαρμονή, ἡ* = χαρά.
- χειρ, ἡ* ἐκ χειρὸς μάχομαι = ἐκ τοῦ πλησίον μάχομαι (A. II. 9), (ζτ'. 4. 16).
- χειρό-μακτρον, τὸ* = μανδήλιον (πετσέτα). Τούτου ἔκαμον χρῆσιν οἱ Πέρσαι τρώγοντες, καὶ ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς Ἑλληνας, οἱ ὅποιοι ἐσπόμενον τὰ δάκτυλά των διὰ τοῦ μαλακοῦ (ψίχας) τοῦ ἄρτου (A. III. 5).
- χειρῶ (-όω)* = 1) διαχειρίζομαι.—2) ὑποτάσσω, καταδαμαῶ.
- χερῆζω* = ἔχω ἀνάγκην, θέλω, ἐπιθυμῶ (Z. III. 12).
- χερῆμα, τὸ* = πρᾶγμα, ἀντικείμενον.
- χερίω* = βάλπω.
- χρυσούς (-εος ἐπίθ. 3)* *κράνος χρυσοῦν* (ζτ'. IV. 2) = ἐπίχρυσον κράνος.
- χερῶμαι(-ήομαι)* = μεταχειρίζομαι ἢ *χρησαίμεθ' ἂν πολεμίοις*. (Γ. II. 4) = ἢ ἠθέλομεν πολεμήσει ἐναντίον ἐχθρῶν.
- χώρα, ἡ* = θέσις (A. II. 4).
- χωρίς* = 1) (ἐπίρρ) χωριστά. κατὰ μέρος.—2) (πρόθ.) ἐκτός, ἄνευ.

Ψ.

ψέλιον, τὸ = πλατὺ περιβραχιόνιον, βραχιόλι. (βλ. εἰκ. 20).
ψιλῶ (-όω) = ἀπογυμνῶνω. — 2) ἀποστερῶ.
ψυχή, ἡ = ζωὴ (Γ. 1. 36). — 2) νοῦς (Ε. Ι. 27). — 3) διάθεσις
 (Η. ΙΙΙ. 4).

Ω.

ῶγαθέ, ἀντὶ ᾧ ἀγαθὲ = ᾧ φίλε (Γ. Ι. 30),
ῶρα, ἡ = 1) ἐποχή. — 2) ἡλικία (Α. ΙV. 4).
ῶμδς (ἐπίθ. 3) = σκληρός.
ῶνιος (ἐπίθ. 3) = (ὁ πωλούμενος), τὸν ὅποιον δύναται τις νὰ
 ἀγοράσῃ· τὰ ῶνια = τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλούμενα καὶ ἀγο-
 ραζόμενα εἶδη.
ῶνοῦμαι (-έομαι) = ἔξαγοράζω.
ὡς (ἐπίρρ.) = 1) τοιουτοτρόπως. — 2) καθώς. — 3) ὡς πρὸς. —
οὔτως...ὡς = τόσον .. ὅσον. *ὡς καλός...* = πόσον καλός...
 (Α. ΙΙΙ. 2). — 4) ὡς (μὲ ἐπίθ. ὑπερθ. β.) = ὅσον τὸ
 δυνατόν. — 5) ὅτι, ἵνα, ὥστε, ὅτε, διότι, καθ' ὅσον.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ι V Ε Ι Κ Ο Ν Ε Σ

V Χ Ω Ρ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Κ Ο Ι Π Ι Ν Α Κ Ε Σ

IV ΕΙΚΟΝΕΣ

V ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

α') Λαβή

1. 'Ακινάκης.

β') Κολεός γ') 'Εξάρτησις

2. Σάγαρις.

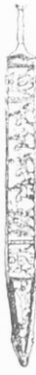
(Sagaris)

3. Μάχαιρα.

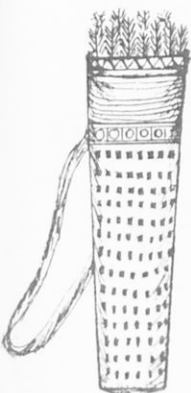
4. Κοπίς.

5. Κολεός.

6. Παλτόν.

7. Φαρέτρα.

8. τόξον.

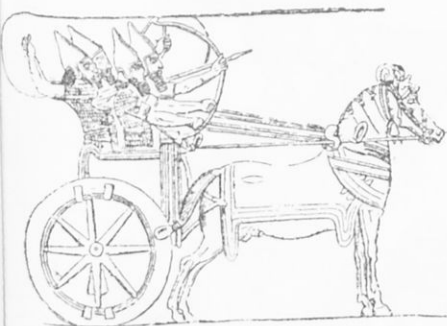
9. βέλος.

10. Σφενδονήτης
βάρβαρος.

11. Σφενδόνη.

12. Ἄρμα Ἀσσυριακόν.

13. Πέρσης σκηπτουῆχος.

14. Περραιβοί πεζοί.

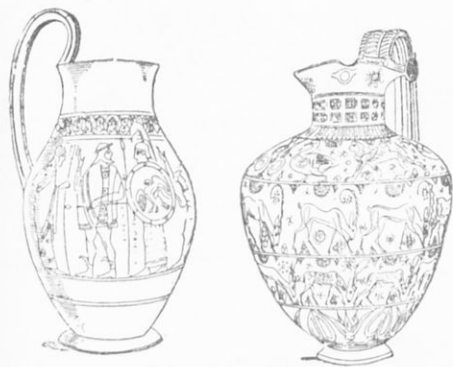
15. Πέρσης θωρακοφόρος
ίππεύς.

16. Πέρσης τοξότης.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

17 Πρόχους.

18. Κάνδους.

α') Κώδων ἀκέραιος β') Τομή.

20. Ψέλιον.

21. Δαρεικός.

22. Φιάλη.

23. Βασιλικὸν κυνήγιον.

24. Ὁ Κῦρος πολεμῶν.

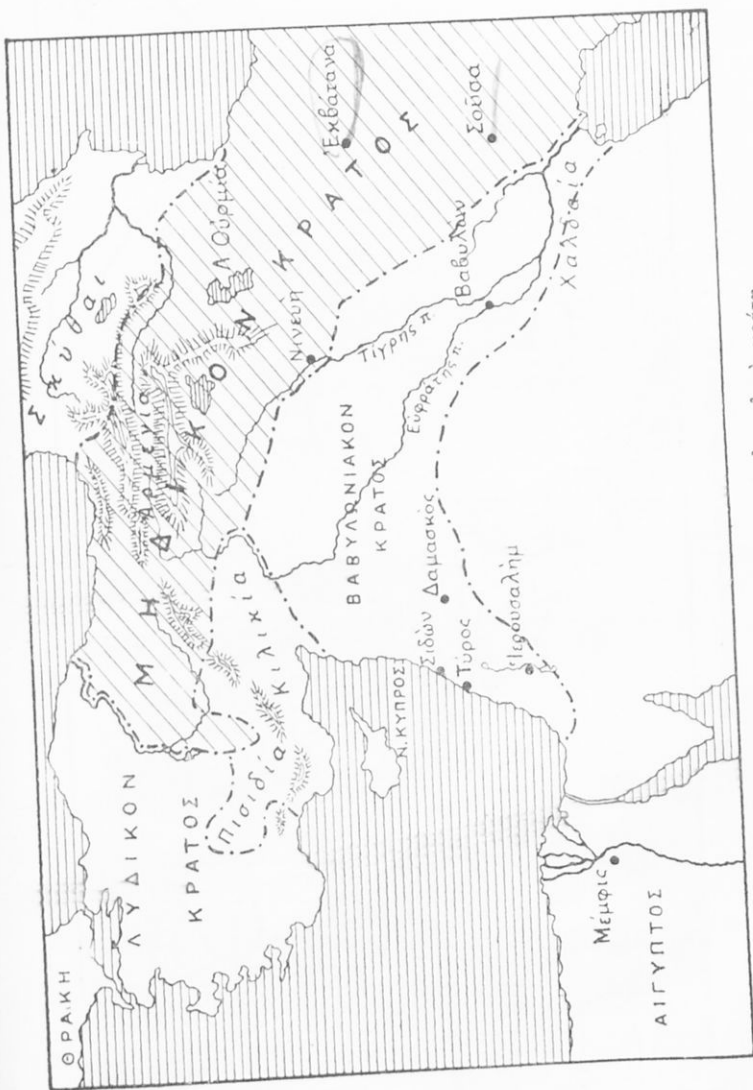
25. Ὁ Κῦρος εὐλογῶν
ὑπὸ μορφὴν πτερωτοῦ θεοῦ.

26. Πέρσης βασιλεὺς μετὰ Τιάρας.

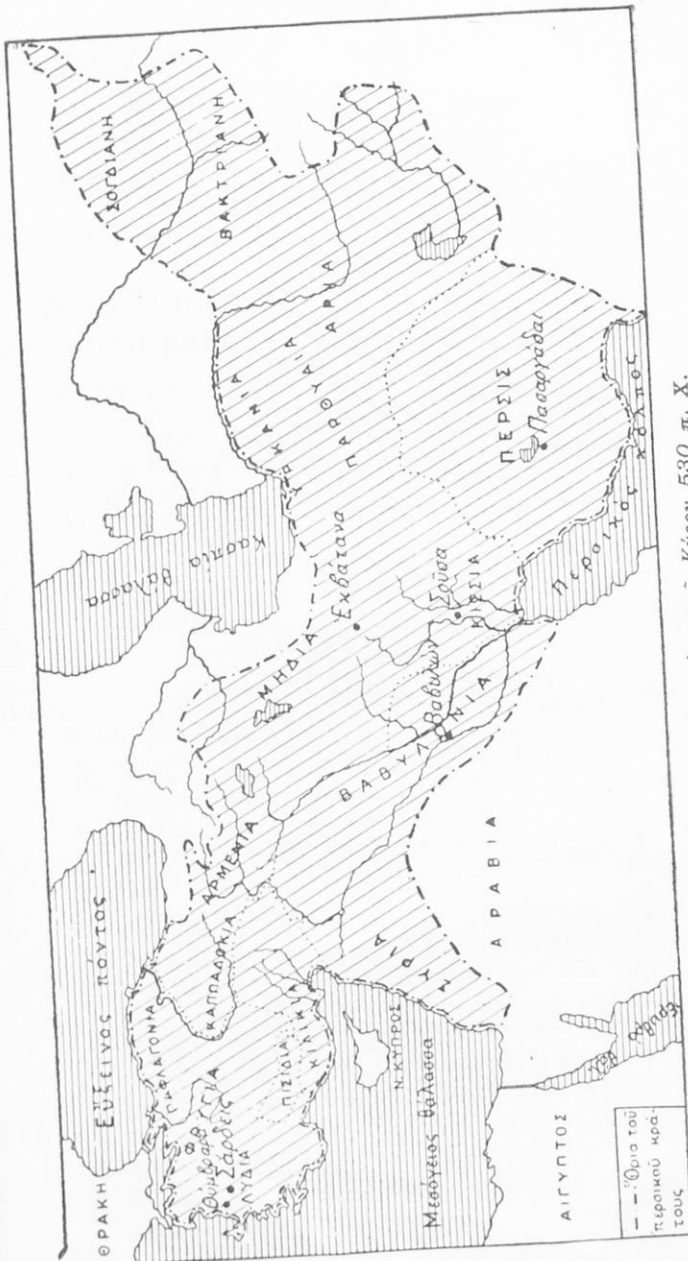

27. Ὁ τάφος τοῦ Κύρου ἐν Πασαργάδαις.

Τὰ πρὸ τοῦ Κύρου ἀμάζοντα ἀνατολικά κρᾶτη.

Τὸ Περσικὸν κράτος τοῦ Κέρου 530 π. Χ.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1) Τὸ Περσικὸν κράτος μέχρι τοῦ Κύρου.	Σελ. 5
2) Ξενοφῶν [α') βίος—β') συγγράμματα].	» 6
3) Κύρου παιδεία.	» 7
4) Ἐκλογαὶ ἐκ τῆς Κύρου Παιδείας τοῦ Ξενοφώντος.	» 8

II. ΚΕΙΜΕΝΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄.

BIBLION ΠΡΩΤΟΝ

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥ

Α' Γένος τοῦ Κύρου. Χάριτες σώματος καὶ ψυχῆς.—
Ἡ κατὰ τοὺς περσικοὺς νόμους καθ' ὅλου ἀγωγή
καὶ πολιτεία (II, 1—16).	Σελ. 11
Β' Εὐχάριστος παραμονὴ τοῦ Κύρου πλησίον τοῦ
πάλλου Ἀστυάγου (III, 1—7, 12—17).	» 17
Γ' Ἀσκήσις τοῦ Κύρου ἐν τῇ ἵπικῃ καὶ τῇ θήρᾳ
(IV, 1—10).	» 21
Δ' Ἐπάνοδος τοῦ Κύρου εἰς τὴν Περσίαν.—Ἐκλογὴ
αὐτοῦ ὡς ἀρχηγοῦ τῆς πρὸς βοήθειαν τῶν Μή-
δων στρατιᾶς (V. I—6).	» 24

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥ

BIBLION ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α' Ἀφίξεις τοῦ Κύρου εἰς Μηδίαν.—Ἐκπαίδευσίς
τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ.—(I, 1—2, 20, 30).	» 27
Β' Ἐνδείξεις τῆς πειθαρχίας τοῦ Κύρου.—Ἐκστρα-
τεία αὐτοῦ κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀρμενίων
(IV, 1—3, 5—6, 9, 12, 14—15, 18—22, 30—32)	» 28

BIBLION ΤΡΙΤΟΝ

Α' Αἰχμαλωσία τοῦ βασιλέως τῶν Ἀρμενίων ὑπὸ
τοῦ Κύρου.—Σύναψις μετ' αὐτοῦ φιλικῶν σχέ-
σεων. (I, 1—14, 27, 29—31, 40—42).	» 32
Β' Πόλεμος τοῦ Κύρου κατὰ τῶν Χαλδαίων.—Συμ-
περιφορὰ πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους.—Συμμαχία
μετὰ τῶν Χαλδαίων (II, 3—6, 10—14, 17,
20—25).	» 39

BIBLION ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Α' Εὐχαρισταὶ καὶ τιμαὶ Κύρου πρὸς τοὺς Θεοὺς
καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ διὰ τὰς νίκας κατὰ τῶν	

Ἄσσυριῶν.—Φθόνος τοῦ Κύρου ὑπὸ τοῦ Κναξάρου διὰ τὰς νίκας (I, 1—6, 9—15, 19, 21—22).	» 42
Β' Ἐκτίμησις καὶ ἀγάπη τοῦ Κύρου ὑπὸ τῶν Μήδων (II, 10—12)	» 45
Γ' Δυσφορία τοῦ Κναξάρου κατὰ τοῦ Κύρου.—Αἰτήσεις βοηθείας παρὰ τῶν Περσῶν.—Ἐπιστολὴ τοῦ Κύρου πρὸς τὸν Κναξάρην (V, 8—10, 13—18, 26—34).	» 46

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Α' Πίστις καὶ ἀφοσίωσις τῶν Μήδων καὶ συμμάχων εἰς τὸν Κῦρον. (I, 19—30).	» 50
---	------

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Α' Ἐξοπλισμὸς τοῦ στρατοῦ τοῦ Κύρου.—Ἀποχαιρετισμὸς Πανθείας καὶ Ἀβραδάτου.—Παρόρμησις τοῦ Κύρου πρὸς τὸν στρατὸν (IV, 1—20).	» 53
---	------

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Α' Μάχη παρὰ τὰ Θύμβραρα τῆς Λυδίας.—Φόνος Ἀβραδάτου. Κίνδυνος τοῦ Κύρου. Οἶκος τοῦ Κύρου διὰ τοὺς γενναίους ἀντιπάλους Αἰγυπτίους (I, 1—6, 25—26, 29, 32, 36—45).	» 57
Β' Κατάληψις τῶν Σάρδεων.—Αἰχμαλωσία τοῦ Κροίσου.—Γενναία συμπεριφορὰ τοῦ Κύρου πρὸς αὐτὸν (II, 1—14, 26—27).	» 61
Γ' Τιμαὶ εἰς τὸν νεκρὸν τοῦ Ἀβραδάτου ὑπὸ τοῦ Κύρου.—Τραγικὸν τέλος τῆς Πανθείας καὶ τῶν περὶ αὐτήν. (III, 1—16).	» 64

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Α' Τιμαὶ τοῦ Κναξάρου εἰς τὸν Κῦρον.—Ἐπίσημος ἀναγνώρισις αὐτοῦ ὡς διαδόχου τοῦ Καμβύσου.—Γάμος αὐτοῦ (V, 1, 17—28).	» 68
Β' Συμπλήρωσις τῶν κατακτήσεων τοῦ Κύρου.—Σχέσεις πρὸς τοὺς ὑπηκόους (VI, 19—23).	» 71
Γ' Ὀνειρον τοῦ Κύρου.—Τελευταῖοι λόγοι πρὸς τοὺς υἱούς.—Θάνατος αὐτοῦ (VII, 1—16, 23—28).	» 72

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Δ' Κρίσις ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κύρου. (VIII, 1-2)	» 77
--	------

III. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

» 79

IV. ΕΙΚΟΝΕΣ—ΧΩΡΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ.—

1 Λευδίνο
Χαίρω
αποθνήσκω

Handwritten signature in an oval

Handwritten signature in an oval

Αριθ. | Πρωτ. 42433
| Δ.ε.π.

Ἐνθῆναις τῇ 4 Ἀυγούστου 1932.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Κ. Α. Π.

Ἐχοντες ἐπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 5045, τὸ ἄρθρον 36 τοῦ Νόμου 5341, τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Διατάγματος τῆς 21 Ἰανουαρίου 1933 καὶ τὰς ἐπ' ἀριθ. 110—140 πράξεις τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν διδακτικῶν βιβλίων Μέσης Ἐκπαίδευσεως (ἀ χαίτων Ἑλληνικῶν), ἀπεφασίσαμεν : Ἐγκρίνομεν ὡς διδακτικὸν βιβλίον Μέσης Ἐκπαίδευσεως ἐπὶ μίαν πενταετίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1933—34, τὸ βιβλίον Δ. Γαϊρίμπα, «*Ἐκλογαὶ Κόρου Παιδείας*» διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ Γυμνασίου.

Ο Υπουργός

Θ. ΤΟΥ ΚΟΥΒΑΣΙΑΝ.

Ἄρθρον 8ον τοῦ ἐπὶ 14 21 Σεβριου 1932 Π. Διατάγματος

«*Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διατιμῆσεως τῶν ἐγκριμένων διδακτικῶν βιβλίων.*»

Τὰ διδακτικὰ βιβλία τὰ κωλούμενα μακρὰν τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως των ἐπιτρέπεται νὰ πωλῶνται ἐπὶ τιμῇ ἀνωτέραν κατὰ 15 % τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος Διατάγματος κανεῖσθαισιν ἀνεβιβλισήμου τιμῆς πρὸς ἀνεμετάωπισιν τῆς δαπάνης συστάσεως καὶ τῶν τεχνικοποικων τελῶν ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ἐστὶ τοῦ παρόντος νόμου τοῦ ἐξωφύλλου ἢ τῆς τελευταίας σελίδος τούτου ἐκτελοῦνται τὸ παρὸν ἄρθρον.